90283
สำนักวิทยบริการ
20 มี.ค. 2547
สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหาร โรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม

THE DEVELOPMENT OF AN INFORMATION SYSTEM FOR THE DECISION MAKING OF WAT RATTHUMMARAM SCHOOL ADMINISTRATORS

วิทยานิพนธ์

ของ

นายไกรธัฐ สว่างเดือน

เสนอต่อสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)

พ.ศ. 2545

ISBN 974-373-215-2

ลิขสิทธิ์เป็นของสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จฯ
วัน เดือน ป. 20 มี.ค. 2547
เลขทะเบียน 191004
เลขเรียกหนังสือ
ว.ม.
371.207
ก97ธา
2545

วิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม

จัดทำโดย ไกรรัฐ สว่างเดือน

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์	หลาบมาลา	ประธานกรรมการ
ดร.ศักดิ์คเรศ	ประกอบผล	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์วริษฐา	วัฒนไชยยศ	กรรมการ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)

.....ประธานกรรมการ

(ดร.สายหยุด จำปาทอง)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ หลาบมาลา)

.....กรรมการ

(ดร.ศักดิ์คเรศ ประกอบผล)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วริษฐา วัฒนไชยยศ)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วีระ ประเสริฐศิลป์)

.....กรรมการและเลขานุการ

(ดร.วิโรจน์ วัฒนานิมิตกูล)

คณะครุศาสตร์ อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)

.....คณบดีคณะครุศาสตร์

(รองศาสตราจารย์วัฒนา พัชราวนิช)

วันที่ 25 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2545

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก ดร.สายหยุด จ้าปาทอง ประธานคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ดร.สุรศักดิ์ หลาบมาลา ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.ศักดิ์เรศ ประกอบผล และผู้ช่วยศาสตราจารย์วริษฐา วัฒนไชยยศ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วีระ ประเสริฐศิลป์ ดร.วิโรจน์ วัฒนานิมิตกูล รองศาสตราจารย์อรสา สุขเปรม รองศาสตราจารย์ ดร.สุนันทา เลาหนันทน์ พร้อมทั้งคณาจารย์โปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษาทุกท่าน ดร.วันทยา วงศ์ศิลปภิรมย์ ดร.สุพจน์ พันธนียะ และอาจารย์วันชัย จันทร์คำ ที่ให้คำปรึกษา แนะนำ เสนอแนะแนวทาง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ไพฑูรย์ ธรรมแสง ผู้ช่วยศาสตราจารย์บรรจง สุขเปรม อาจารย์สุวิช เถาลิโป้ อาจารย์สมชัย ชวลิตธาดา และอาจารย์สถิตย์ชัย วรานนท์วนิช ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาตรวจสอบเครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ และคณะครูโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยอย่างดียิ่ง

ขอขอบคุณนักศึกษาปริญญาโท โปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษารุ่นปฏิรูปรุ่นที่ 1 ทุกท่านที่เป็นกำลังใจด้วยดีเสมอมา และการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ จะประสบผลสำเร็จไม่ได้ถ้าขาดคุณแม่ และอาจารย์จิตรเกษม สว่างเดือน คุณสุรัลลา สว่างเดือน คุณรัฐพล สว่างเดือน ที่คอยให้กำลังใจ ช่วยเหลือสนับสนุนด้วยดียิ่งเสมอมา

ประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์นี้ ขอมอบบูชาพระคุณแด่คุณพ่อ คุณแม่ คุณครู อาจารย์ผู้ที่เคยอบรมสั่งสอนทุกท่าน

ไกรรัฐ สว่างเดือน

การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม

THE DEVELOPMENT OF AN INFORMATION SYSTEM FOR THE DECISION MAKING OF WAT RATTHUMMARAM SCHOOL ADMINISTRATORS

บทคัดย่อ

ของ

นายไกรรัฐ ลว่างเดือน

เสนอต่อสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)

พ.ศ. 2545

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม	
ผู้วิจัย	ไกรรัฐ สว่างเดือน	
กรรมการควบคุม	รองศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ หลาบมาลา	ประธานกรรมการ
	ดร.ศักดิ์คเรศ ประกอบผล	กรรมการ
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์วริษฐา วัฒนไชยยศ	กรรมการ
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต	
โปรแกรมวิชา	การบริหารการศึกษา	
สถานศึกษา	สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	
ปีที่พิมพ์	2545	

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน 2) เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน 3) เพื่อประเมินประสิทธิผลของระบบสารสนเทศที่ปรับปรุงและพัฒนา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ จำนวน 11 คน และคณะครูโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม จำนวน 4 คน รวมทั้งสิ้น 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาความต้องการสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียน การพัฒนาระบบสารสนเทศ และการประเมินประสิทธิผลของระบบสารสนเทศที่ปรับปรุง และพัฒนา จำนวนแบบสอบถามทั้งหมด 3 ฉบับ เป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ แบบเลือกตอบ และคำถามปลายเปิด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยสำคัญสรุปได้ดังนี้

1. การศึกษาความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน พบว่า สารสนเทศที่ผู้บริหารโรงเรียนมีความต้องการเพื่อตัดสินใจในระดับมากที่สุด คือ สารสนเทศงานกิจการนักเรียนค่าเฉลี่ย 4.64 สารสนเทศงานวิชาการ ค่าเฉลี่ย 4.55 สารสนเทศงานธุรการ การเงินและพัสดุ ค่าเฉลี่ย 4.52 สารสนเทศงานความสัมพันธ์กับชุมชน ค่าเฉลี่ย 4.52 ส่วนสารสนเทศที่ผู้บริหารโรงเรียนมีความต้องการเพื่อการตัดสินใจในระดับมาก คือ สารสนเทศงานบุคลากร ค่าเฉลี่ย

4.42 และสารสนเทศงานอาคารและสถานที่ ค่าเฉลี่ย 4.09 ผู้วิจัยนำสารสนเทศที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51 ขึ้นไปมาพัฒนาเป็นระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม โดยใช้โปรแกรม Visual Basic Version 6.0 แล้วทดสอบการทำงาน

2. การทดลองใช้ระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นมา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครู ร้อยละ 80 ตอบว่า ระบบสารสนเทศพัฒนาขึ้นมาใช้ง่ายดีแล้ว ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูทั้งหมด ตอบว่ารายการสารสนเทศที่ได้ถูกต้องกับความเป็นจริง ใช้ปฏิบัติงานได้จริง มีประโยชน์ต่อการบริหารและมีความสะดวกต่อการจัดเก็บข้อมูล ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครู ร้อยละ 60 เห็นว่า สารสนเทศที่ได้เพียงพอกับความต้องการแล้ว

3. การประเมินประสิทธิผลของระบบ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูมีความพึงพอใจระบบต่อประสิทธิผลของระบบอยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ คือ ความพึงพอใจต่อความปลอดภัยของระบบค่าเฉลี่ย 5.00 ความพึงพอใจต่อข้อมูลนำเข้าของระบบค่าเฉลี่ย 4.83 ความพึงพอใจต่อการสอบถามและรายงานค่าเฉลี่ย 4.82 และความพึงพอใจต่อกระบวนการของระบบค่าเฉลี่ย 4.71

THE DEVELOPMENT OF AN INFORMATION SYSTEM FOR THE DECISION MAKING OF WAT RATTHUMMARAM SCHOOL ADMINISTRATORS

AN ABSTRACT

BY

MR.KRIRUT SAWANGDUEAN

Presented in partial fulfillment of the requirements

For the Master of Education program in Educational Administration

At Rajabhat Institute Bansomdejchaopraya

2002

TITLE THE DEVELOPMENT OF AN INFORMATION SYSTEM FOR THE DECISION MAKING OF WAT RATTHUMMARAM SCHOOL ADMINISTRATORS

AUTHOR Krirut Sawangduen

ADVISORS Associate Professor Dr.Surasagdi Labmala, Ph.D.,Chairman
Dr. Sakcared Prakobpol, Ed. D., Co-advisor
Assistant Professor Waristha Wattanachaiyot, Co-advisor

DEGREE Master of Education.

PROGRAM Educational Administration

SCHOOL Rajabhat Institute Bansomdejchaopraya

YEAR 2002

ABSTRACT

This research attempted 1) to study the needs for information essential for school administrative decision making, 2) to develop an information system for the decision making of school administrators, and 3) to evaluate the efficiency of the developed system. The population under study included 11 administrators of Bunthoonsing School Cluster and 4 teachers of Wat Ratthummaram School, Amphoe Mueang, Samut Sakhon province. The questionnaires in forms of 5-point rating scale, multiple choice, and open-end questions were administered to collect data which, in turn, were analyzed by means of frequency, mean, standard deviation, and percentage.

Research findings could be summarized as follows :

1. With reference to the needs for information essential for school administrative decision making, the needed information reported at the highest level could be classified as student affairs ($\bar{X}$ = 4.64), academic affairs ($\bar{X}$ = 4.55), clerical work, finance, and materials ($\bar{X}$ = 4.52), and community relations ($\bar{X}$ = 4.52), respectively. The needed information reported at high level included personnel affairs ($\bar{X}$ = 4.42), and school

buildings ($\bar{X}$ = 4.09). The items of information with the arithmetic mean over 2.51 were taken to develop the information system for the decision making of Wat Ratthummaram school administrators by using Visual Basic Version 6.0. The developed program were then tested for its efficiency.

2. As a result of the system testing, 80% of the administrators and the teachers reported that the system was easy to operate. All the respondents agreed that the information gained was accurate, practical and useful for administrative decision making and it is easy for storage. Sixty per cent of the respondents indicated that the gained information was adequate for the application.

3. Based on the system evaluation, the levels of satisfaction towards the system of the school administrators and the teachers were reported at the highest level in all items ranging from more to less as of the following order : the system security ($\bar{X}$ = 5.00), the input ($\bar{X}$= 4.83), the inquiry and report ($\bar{X}$= 4.82) , and the process ($\bar{X}$ = 4.71).

สารบัญ

	หน้า
ประกาศคุณูปการ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข-ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ-ช
สารบัญ	ช-ฌ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญแผนภูมิ	ฎ
บทที่	
1 **บทนำ**	1
ความเป็นมา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
ข้อตกลงเบื้องต้น	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
แนวคิดในการพัฒนาระบบ	7
กรอบความคิดในการพัฒนาระบบ	9
ขั้นตอนดำเนินการวิจัย	10
2 **เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง**	12
การบริหารโรงเรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	12
ภาระกิจของโรงเรียนประถมศึกษา	15
การตัดสินใจ	24
ระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ	33
กระบวนการพัฒนาระบบสารสนเทศ	44
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	47
3 **วิธีการดำเนินการวิจัย**	52
ประชากร	52
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	53

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล	55
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	55
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	56
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน	57
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาระบบสารสนเทศ	64
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินประสิทธิผลของระบบ	66
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	70
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	70
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	70
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	70
สรุปผลการวิจัย	72
การอภิปรายผลการวิจัย	76
ข้อเสนอแนะ	78
บรรณานุกรม	79
ภาคผนวก	85

สารบัญตาราง

ตารางที่ หน้า

1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม..... 57

2 ความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจด้านงานวิชาการ..... 58

3 ความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจด้านงานบุคลากร..... 59

4 ความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุ..... 60

5 ความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจด้านงานกิจการนักเรียน..... 61

6 ความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจด้านงานอาคารและสถานที่..... 62

7 ความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจด้านงานความสัมพันธ์กับชุมชน..... 62

8 สรุปความต้องการสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนทั้ง 6 งาน..... 63

9 การทดลองใช้สารสนเทศที่พัฒนาขึ้นมา..... 64

10 ข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครูในการพัฒนาระบบสารสนเทศ..... 66

11 ความพึงพอใจต่อข้อมูลนำเข้าของระบบ..... 67

12 ความพึงพอใจต่อกระบวนการของระบบ..... 67

13 ความพึงพอต่อการสอบถามและการรายงาน..... 68

14 ความพึงพอใจต่อความปลอดภัยของระบบ..... 69

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการพัฒนาระบบ.....	9
2 ขั้นตอนดำเนินการวิจัย.....	11

บทที่ 1
บทนำ

ความเป็นมา

ปัจจุบันนี้เทคโนโลยีระบบสารสนเทศเข้ามามีบทบาทที่สำคัญต่อระบบการศึกษาของไทยในทุกระดับการศึกษาเป็นอย่างมาก เนื่องจากโลกในยุคปัจจุบันเป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร จนมีคำกล่าวว่าผู้ที่ครอบครองข้อมูลข่าวสาร จะเป็นผู้ครอบครองโลกซึ่งการจะใช้งานข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ย่อมหลีกเลี่ยงจากการใช้งานคอมพิวเตอร์ไม่ได้อย่างแน่นนอน การศึกษาวิธีการจัดเก็บข้อมูล การกลั่นกรอง การแปลงข้อมูลให้เป็นสารสนเทศที่มีคุณค่า ตลอดจนการนำเสนอสารสนเทศที่ทันสมัย จึงเป็นสิ่งที่ทุกคนควรมีความรู้เพิ่มศักยภาพในการเข้าไปแข่งขันในตลาดโลกต่อไป (วาสนา สุขกระสานติ 2540 : คำนำ) ความสำคัญของเทคโนโลยีระบบสารสนเทศจะช่วยประเมินและประมาณสถานการณ์เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจและกำหนดนโยบายสำหรับปัจจุบันและอนาคต ดังนั้น สถาบันการศึกษาจะต้องพัฒนาฐานข้อมูลการบริหาร โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เป็นประโยชน์สูงสุด ในการใช้ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานอย่างฉับไวเพื่อตรวจสอบและติดตามผลอย่างมีประสิทธิภาพ (สิปปนนท์ เกตุทัต 2539 : 26) เป็นที่ยอมรับกันแล้วว่าสารสนเทศได้กลายเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ สำหรับในระบบการศึกษาก็ได้ตระหนักถึงความสำคัญของข้อมูลและสารสนเทศเช่นเดียวกัน โดยหน่วยงานทางการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้สนับสนุนให้มีการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต การจัดเก็บ การให้บริการ และแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในการกำหนดนโยบายการวางแผนพัฒนาการศึกษา การบริหารการศึกษา และการจัดการศึกษาให้เป็นระบบที่มีรูปแบบและมาตรฐานเดียวกัน (สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร 2540 : 5 – 7) เพื่อให้การจัดการศึกษาของไทยก้าวทันกับต่างประเทศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้มีการจัดทำพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งเป็นพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการศึกษาเป็นฉบับแรก เมื่อปีพุทธศักราช 2542 มีสาระที่สำคัญดังนี้ หมวด 1 บททั่วไป ความมุ่งหมายและหลักการ มาตรา 8 กล่าวว่า ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มาตรา 9 การจัดระบบ โครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษา โดยให้ยึดหลักให้มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2542 : 10)

นอกจากนี้ในหมวดที่ 5 การบริหารและการจัดการศึกษาได้บัญญัติไว้ใน มาตรา 39 ว่าให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง

ด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาได้กล่าวไว้ในหมวดที่ 9 มาตรา 65 ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการผลิตรวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

จากปัญหาด้านระบบข้อมูลและสารสนเทศทางการศึกษาในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535 – 2539) ที่ผ่านมาปรากฏว่า การจัดการศึกษาขาดการติดตามและประเมินผลอย่างมีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ไม่มีระบบข้อมูลที่ทันสมัยเพียงพอต่อการวางแผน หรือการตัดสินใจดำเนินงานเพื่อพัฒนาต่อไป หรือแก้ไขปัญหาที่ทันท่วงที ดังนั้นในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540 – 2544) จึงได้กำหนดแผนงานหลักการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการศึกษาในแผนงานหลักที่ 9 ซึ่งได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้ "เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษาให้เป็นเครือข่าย สามารถเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศ เพื่อการวางแผนการบริหารและการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ" แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ซึ่งเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญของกระบวนการพัฒนาสู่ทิศทางที่สมดุลและยั่งยืน ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาในลักษณะองค์รวม พร้อมทั้งวางแนวทางปฏิบัติ แต่ทว่ากระบวนการแปลงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 ไปสู่การปฏิบัติยังไม่ก้าวหน้า และเกิดผลเป็นรูปธรรมเท่าที่ควร นอกจากนี้ ผลพวงจากวิกฤตเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ส่งผลให้ทุกฝ่ายเริ่มตระหนักในความสำคัญที่จะต้องสร้างการเปลี่ยนแปลงให้มีการบริหารจัดการที่ดี ดังนั้น การพัฒนาประเทศในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545 – 2549) จึงเป็นช่วงการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญที่สุดช่วงหนึ่ง ท่ามกลางสภาวะการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และผันผวนของโลกยุคปัจจุบันที่มีเทคโนโลยี และความก้าวรุดหน้าอย่างว่องไวเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายถึงกันทั่วโลกและมีปัญหาที่สลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น จึงเป็นความท้าทายของสังคมไทยในการเตรียมความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวอย่างรู้เท่าทัน สามารถเลือกใช้เทคโนโลยีอย่างคุ้มค่าเหมาะสมมีระบบภูมิคุ้มกัน และสามารถบริหารจัดการกับการเปลี่ยนแปลงได้ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาความเข้มแข็งทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้เป็นเครื่องมือในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้สามารถประยุกต์ และพัฒนาเทคโนโลยีทันสมัย

และต่อยอดเทคโนโลยีที่มีอยู่เพื่อนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างเหมาะสมในการฟื้นฟู และพัฒนาเศรษฐกิจเสริมสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีให้สังคมไทยเพื่อสนับสนุนการปรับโครงสร้างการพัฒนาประเทศ ให้มุ่งระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ แนวทางในการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 มุ่งประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่มีอยู่ การพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งการยกระดับการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารที่นำไปสู่เศรษฐกิจ และสังคมแห่งการเรียนรู้ พัฒนาครูอาจารย์ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ โดยส่งเสริมให้ครู อาจารย์ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์มีการทดลองปฏิบัติจริงมากขึ้น รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาสนับสนุนกระบวนการเรียนการสอน และเป็นเครื่องมือกระจายข้อมูลและองค์ความรู้ของครู อาจารย์ (สำนักนายกรัฐมนตรี 2544 : 97 – 108) นอกจากนี้นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2545 ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2544 : 16 – 25) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ได้กำหนดนโยบายเร่งรัดพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา และสำนักงานโดยเน้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนสนับสนุนความเป็นเลิศตามมาตรฐานเพื่อเตรียมรับโครงสร้างใหม่ตาม พรบ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 กำหนดเป้าหมายให้สถานศึกษา และสำนักงานทุกระดับมีนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการบริหารงานอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาเข้าสู่มาตรฐาน โดยสนับสนุนให้สถานศึกษามีข้อมูลสารสนเทศทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพเพื่อใช้ในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

จึงมีความจำเป็นอย่างมากที่ผู้บริหารโรงเรียนในยุคปัจจุบัน จะต้องใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผน เพื่อการตัดสินใจ เพราะว่าการตัดสินใจเป็นภารกิจที่สำคัญอย่างหนึ่งของกระบวนการบริหาร จะเห็นได้ว่าผู้บริหารจะต้องใช้การตัดสินใจในการบริหารงานทุกขั้นตอน ซึ่งอาจเป็นการตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหา หรือการตัดสินใจเพื่อหาแนวทางปฏิบัติที่ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ในด้านต่าง ๆ ของการบริหารโรงเรียน ผลของการตัดสินใจ ย่อมกระทบหรือส่งผลโดยตรงต่อการบริหารโรงเรียน ดังนั้น ผู้บริหารจะต้องคำนึงอยู่เสมอว่า การบริหารโรงเรียนจะบรรลุเป้าหมายหรือไม่ขึ้นอยู่กับการตัดสินใจเป็นสำคัญ ซึ่งองค์ประกอบที่สำคัญของกระบวนการตัดสินใจก็คือ การมีข้อมูลและสารสนเทศที่ถูกต้องเหมาะสมมาประกอบให้การตัดสินใจมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีระบบสารสนเทศที่มีคุณภาพเพียงพอ ถูกต้อง ทันต่อสถานการณ์ และสามารถเรียกใช้ได้ตลอดเวลาจึงจะนำโรงเรียนสู่ความสำเร็จได้ การพัฒนาระบบสารสนเทศจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง

ต่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน

สภาพปัจจุบันปัญหาของโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมารามโดยทั่วไปขาดการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นระบบ ข้อมูลและสารสนเทศของโรงเรียนบางส่วนไม่เป็นปัจจุบัน ไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ ไม่มีผู้รับผิดชอบงานด้านข้อมูลและสารสนเทศ บุคลากรในโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญของข้อมูลและสารสนเทศ และไม่นำข้อมูลและสารสนเทศมาใช้ประโยชน์ ผู้บริหารนำข้อมูลและสารสนเทศมาใช้ประโยชน์ ประกอบการตัดสินใจในการบริหารโรงเรียนเพียงบางส่วนและใช้ไม่เต็มที่ นอกจากนี้แล้ว ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศโดยใช้คอมพิวเตอร์ ทำให้ระบบการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศไม่ทันสมัย จัดเก็บไม่ครอบคลุม การนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศไม่เป็นระบบระเบียบน่าสนใจ

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะพัฒนาระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจบริหารโรงเรียน ประกอบกับปัจจุบันนี้เทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์ได้พัฒนาไปอย่างมาก โดยเฉพาะโปรแกรมต่าง ๆ ก็ได้มีการพัฒนาขึ้นให้สามารถที่จะพัฒนาโปรแกรมขึ้นมาเพื่อการใช้งานได้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้ ทำให้การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์มีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่วนข้อมูลและสารสนเทศก็มีความจำเป็นต่อการวางแผน และการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนต้องอาศัยข้อมูลและสารสนเทศทั้ง 6 งานมาสนับสนุนการตัดสินใจในการบริหารโรงเรียน ประกอบกับหน่วยงานระดับกระทรวงและกรมก็ให้ความสำคัญ ในการพัฒนาระบบสารสนเทศของโรงเรียนและหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง แต่ปัญหาของระบบสารสนเทศยังมีมาก จนกระทั่งผู้บริหารโรงเรียนไม่สามารถนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้เพื่อประกอบการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่องนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน
2. เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน
3. เพื่อประเมินประสิทธิผลของระบบสารสนเทศที่ปรับปรุงและพัฒนา

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้ระบบสารสนเทศที่มีความเหมาะสมสำหรับผู้บริหารโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม ใช้ในการตัดสินใจบริหารโรงเรียน

2. มีรูปแบบของระบบสารสนเทศที่เป็นต้นแบบ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับโรงเรียนอื่นๆได้

3. มีการแลกเปลี่ยนระบบสารสนเทศภายในกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม โดยศึกษาความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนในเรื่องที่เกี่ยวกับภาระงานของโรงเรียนทั้ง 6 งานคือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานธุรการการเงินและพัสดุ งานกิจการนักเรียน งานอาคารและสถานที่ งานความสัมพันธ์กับชุมชน

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองสมุทรสาคร จำนวน 11 คน และคณะครูโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองสมุทรสาคร จำนวน 4 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 15 คน

ข้อตกลงเบื้องต้น

การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมารามนี้เป็นการจัดระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นมาโดยใช้โปรแกรม Visual Basic Version 6.0 ที่มีอุปกรณ์สำหรับใช้งานอย่างน้อยดังนี้

1. เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ติดตั้งระบบปฏิบัติการ Window 98
2. เครื่องพิมพ์ (printer) 1 เครื่อง

นิยามศัพท์เฉพาะ

ข้อมูล หมายถึง ข้อเท็จจริง ตัวเลข ภาษา คำบรรยาย หรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ยังไม่ได้ผ่านการจัดกระทำ หรือเปลี่ยนแปลงที่ใช้แทนคุณลักษณะของวัตถุ สิ่งของ บุคคล การกระทำ ความคิดและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลที่ผ่านการจัดกระทำ หรือผ่านกระบวนการวิเคราะห์ หรือประมวลผลแล้วอยู่ในรูปที่ใช้ประโยชน์เพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจสามารถใช้ประกอบการตัดสินใจได้

การพัฒนาระบบสารสนเทศ หมายถึง การออกแบบ การจัดเก็บ บันทึก แก้ไข เปลี่ยนแปลง และรายงานข้อมูลสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน โดยใช้โปรแกรม Visual Basic Version 6.0

ระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ หมายถึง ระบบที่ทำหน้าที่ในการจัดหาสารสนเทศที่ใช้สนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนซึ่งประกอบด้วยการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล การจัดกระทำข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การบันทึก แก้ไขและเปลี่ยนแปลงข้อมูล รวมทั้งการนำเสนอ และรายงานผล โดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือที่สำคัญของระบบ

ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ และผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้รักษาการในตำแหน่งครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ และผู้อำนวยการโรงเรียน

คณะครู หมายถึง ครูผู้สอนในโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม

กลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ หมายถึง กลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองสมุทรสาคร สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งประกอบด้วยโรงเรียนจำนวน 11 โรงเรียน ดังนี้

โรงเรียนวัดกาหลง	โรงเรียนบ้านชายทะเลกาหลง	โรงเรียนวัดนาขวาง
โรงเรียนวัดปัจจันตาราม	โรงเรียนบ้านนาโคก	โรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม
โรงเรียนเมืองสมุทรสาคร	โรงเรียนวัดเกตุมวดีศรีวรราม	โรงเรียนวัดบางพลี
โรงเรียนบ้านคลองซือ	โรงเรียนวัดบางน้ำวน	

งานวิชาการ หมายถึง งานที่โรงเรียนรับผิดชอบดำเนินการในด้านวิชาการ ได้แก่ งานด้านหลักสูตร การเรียนการสอนและสื่อการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล และการส่งเสริมการสอน

งานบุคลากร หมายถึง งานที่โรงเรียนดำเนินเกี่ยวกับบุคลากรซึ่งได้แก่ งานประวัติบุคลากร การจัดบุคลากรเข้าทำงาน การพัฒนาบุคลากร และการประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากร

งานธุรการ การเงินและพัสดุ หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับการรับและจ่ายเงินงบประมาณ การรับและจ่ายเงินนอกงบประมาณ อัตราเงินเดือนของบุคลากรในโรงเรียน รวมถึงงานทะเบียนวัสดุและครุภัณฑ์

งานกิจการนักเรียน หมายถึง งานที่เกี่ยวกับการจัดทำทะเบียนประวัติของนักเรียนและครอบครัว งานบริการสุขภาพนักเรียน กิจกรรมที่โรงเรียนจัดให้บริการแก่นักเรียน กิจกรรมที่โรงเรียนส่งเสริมให้มีขึ้นในโรงเรียน และการจัดหาทุนการศึกษา

งานอาคารและสถานที่ หมายถึง งานที่มีขอบข่ายเกี่ยวกับการก่อสร้าง การปรับปรุงซ่อมแซม การดูแลรักษาอาคารเรียน อาคารประกอบ และสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ในบริเวณโรงเรียน

งานความสัมพันธ์กับชุมชน หมายถึง งานที่โรงเรียนต้องดำเนินการเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ได้แก่ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับชุมชน หมู่บ้านในเขตบริการ สถานประกอบการ บุคคลสำคัญและภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมถึงการร่วมกิจกรรมกับชุมชน

แนวคิดในการพัฒนาระบบ

แนวคิดในการพัฒนาระบบสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม ผู้วิจัยได้ศึกษารูปแบบแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาระบบของ ปทีป เมธาคุณวุฒิ (2538 : 162 – 163) โดยมีขั้นตอนการพัฒนาอยู่ 4 ขั้นตอนคือ

1. ศึกษาและสำรวจสารสนเทศที่ต้องการ
2. พัฒนาต้นแบบครั้งแรก
3. ทดลองใช้และปรับเปลี่ยนความต้องการ
4. แก้ไขปรับปรุงต้นแบบ

นำมาประยุกต์ใช้กับแนวความคิดกระบวนการพัฒนาระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2541 : 10 – 12) ซึ่งมีอยู่ 3 ขั้นตอนคือ

1. การศึกษาความเป็นไปได้ของการพัฒนาระบบสารสนเทศ
2. การสร้างระบบสารสนเทศซึ่งประกอบด้วย การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการ การออกแบบระบบสารสนเทศ การพัฒนาโปรแกรมคำสั่ง การทดสอบระบบสารสนเทศ และการติดตั้งระบบ
3. การปรับเปลี่ยนจากระบบปัจจุบันเข้าสู่ระบบสารสนเทศ

โดยผู้วิจัยได้นำรูปแบบและแนวคิดในการพัฒนาระบบสารสนเทศของ ปทีป เมธาคุณวุฒิ และของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มาประยุกต์เป็นแนวคิดในการพัฒนาระบบสารสนเทศ

เพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมารามดังนี้

1. ศึกษาสารสนเทศที่ต้องการ
2. การออกแบบระบบสารสนเทศ
3. การพัฒนาโปรแกรมคำสั่ง โดยเขียนด้วยโปรแกรม Visual Basic Version 6.0
4. การการทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไข
5. การติดตั้งระบบและใช้งานจริง

จากแนวคิดในการพัฒนาระบบสารสนเทศดังกล่าวสามารถเสนอเป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนาระบบได้ดังแผนภูมิที่ 1

กรอบแนวคิดในการพัฒนาระบบ

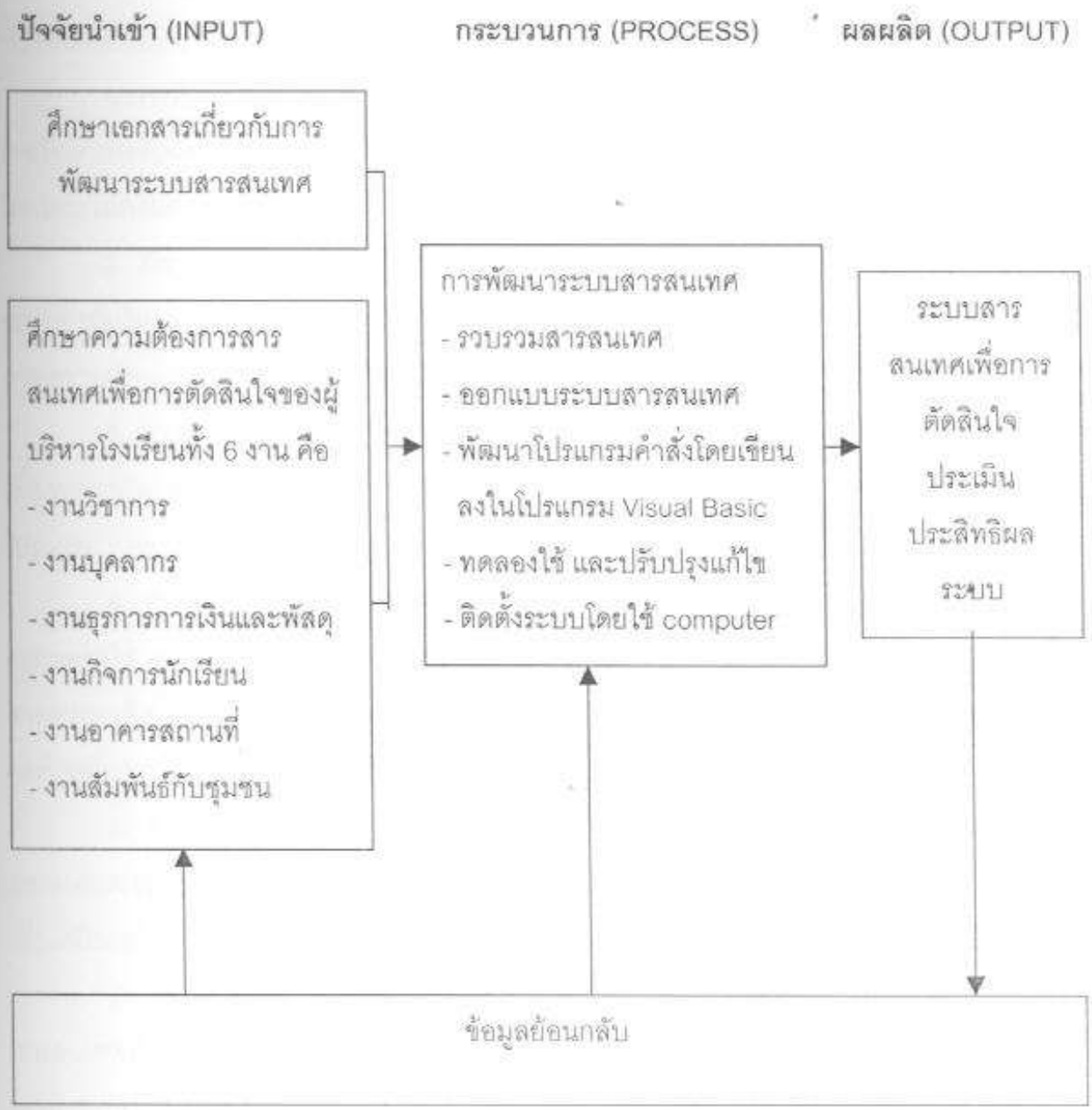

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการพัฒนาระบบ

ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม มีขั้นตอนดำเนินการวิจัยอยู่ 6 ขั้นตอนคือ

1. การศึกษาระบบงานปัจจุบัน ประกอบด้วย การศึกษาโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียน การรับผิดชอบงานทั้ง 6 งาน ตลอดจนศึกษาบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารโรงเรียน ในด้านต่างๆ

2. ศึกษาสารสนเทศที่ผู้บริหารต้องการใช้ในการตัดสินใจ เป็นการศึกษาหาข้อมูลเพื่อต้องทราบว่าผู้บริหารต้องการสารสนเทศใดบ้าง ประกอบการตัดสินใจบริหารโรงเรียน โดยใช้แบบสอบถามความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหาร แล้วนำมาหาค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย

3. การพัฒนาระบบสารสนเทศ คือ การนำผลการวิเคราะห์สารสนเทศที่ผู้บริหารต้องการเพื่อการตัดสินใจในแต่ละข้อที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนตั้งแต่ 2.51 ขึ้นไป มาออกแบบระบบแล้วเขียนลงในโปรแกรม Visual Basic Version 6.0 แล้วทดสอบการทำงาน

4. การทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไขระบบ นำโปรแกรมที่พัฒนามาให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูทดลองใช้ เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ตรงตามความต้องการ โดยใช้แบบสอบถามการทดลองใช้ระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้น แล้วนำข้อบกพร่องมาพัฒนาปรับปรุงให้ตรงตามความต้องการของผู้บริหาร จัดทำคู่มือการใช้ระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นมา

5. การติดตั้งระบบ เป็นขั้นตอนของการติดตั้งอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ ที่จะใช้กับระบบสารสนเทศ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ และการบรรจุโปรแกรมที่พัฒนาแก้ไขปรับปรุงแล้วเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับใช้งานจริง

6. การปรับเปลี่ยนระบบจากระบบปัจจุบันเข้าสู่ระบบสารสนเทศ เป็นการนำระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นมาไปใช้งานจริง โดยการจัดอบรมผู้บริหารโรงเรียนและครูให้เข้าใจการใช้ระบบสารสนเทศได้อย่างถูกต้อง แล้วประเมินประสิทธิผลของระบบ โดยให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูประเมินความพึงพอใจ การใช้ระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้น โดยประเมินความพึงพอใจของข้อมูลนำเข้า กระบวนการจัดเก็บข้อมูล การสอบถาม การรายงาน และการรักษาความปลอดภัยของระบบ เพื่อความเข้าใจที่ชัดเจน จึงขอเสนอขั้นตอนดำเนินการวิจัยไว้ในแผนภูมิที่ 2

ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

แผนภูมิที่ 2 ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
2. ภารกิจของโรงเรียนประถมศึกษา
3. การตัดสินใจ
4. ระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ
5. การพัฒนาระบบสารสนเทศ
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School - Based Management)

จากข้อกำหนดใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2542 : 39 - 40) ที่กล่าวถึงการบริหารและการจัดการศึกษาไว้ในหมวดที่ 5 มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาทั้งด้านงบประมาณการบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง และในมาตรา 40 ได้กล่าวไว้ว่า ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาของแต่ละสถานศึกษา เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ประกอบด้วยผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ

จากสาระความสำคัญในมาตรา 39 และ 40 เป็นการมุ่งกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปยังสถานศึกษา โดยให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาซึ่งประกอบด้วยผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อทำหน้าที่กำกับ และส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา สาระดังกล่าวตรงกับแนวคิดการใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School - Based Management หรือ SBM) (ดิเรก วรรณเศียร 2543 : 7)

ความหมายและความเป็นมา

School – Based Management หรือ SBM เป็นรูปแบบการบริหารและจัดการการศึกษารูปหนึ่งมีการเริ่มใช้คำนี้ในอเมริกาเป็นครั้งแรกในช่วงทศวรรษที่ 1980 (Cheng อ้างถึงใน ดิเรก วรรณเศียร 2543 : 8) ในภาษาไทยยังไม่มีการบัญญัติศัพท์เฉพาะที่แน่นอน ส่วนมากจะนิยมเรียกทับศัพท์ว่า School – Based management หรือ SBM แต่พบว่า เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ และคณะได้เริ่มใช้คำว่า " การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน "-(เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ และคณะ 2541 : 95) และต่อมา อุทัย บุญประเสริฐ ได้ใช้คำว่า " การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน " ในการวิจัยเรื่อง การศึกษาแนวทางการบริหาร และการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (อุทัย บุญประเสริฐ 2543 : 9)

ในต่างประเทศได้มีผู้ให้ความหมายของคำว่า การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานไว้หลายท่าน ดังเช่น เชน (Cheng อ้างถึงใน ดิเรก วรรณเศียร 2543 : 8) กล่าวว่า การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบไปด้วยผู้บริหารโรงเรียน ตัวแทนคณะครู ผู้ปกครอง ชุมชน ฯลฯ ซึ่งมารวมตัวกันเป็นคณะกรรมการโรงเรียน ได้มีโอกาสจัดการศึกษาให้เป็นไปตามความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ส่งผลให้นักเรียนมีประสิทธิผลและได้รับการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของมายเออส์และสโตนฮิลล์ (Myers and Stonehill อ้างถึงใน ดิเรก วรรณเศียร 2543 : 8) ว่าการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เป็นกลยุทธ์ในการปรับปรุงการศึกษา โดยเปลี่ยนอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจ จากระดับเขตการศึกษาไปยังโรงเรียน โดยให้ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครองมีอำนาจในการจัดการศึกษามากขึ้น

ส่วนนักวิชาการของไทยโดย อุทัย บุญประเสริฐ (2543 : ข – ค) กล่าวว่า การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเป็นกลยุทธ์ ในการปรับปรุงการศึกษา โดยเปลี่ยนอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจจากส่วนกลางไปยังแต่ละโรงเรียน โดยให้คณะกรรมการโรงเรียนซึ่งประกอบด้วยผู้ปกครอง ครู สมาชิกในชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิ ศิษย์เก่า และผู้บริหารโรงเรียน ได้มีอำนาจในการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียน มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับ งบประมาณ บุคลากร และวิชาการ โดยให้เป็นไปตามความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ซึ่งเดวิด (David อ้างถึงใน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ 2542 : 19) ได้กล่าวสรุปว่า การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมีองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ประการคือ

1. โรงเรียนในฐานะที่เป็นหน่วยงานหลักในการตัดสินใจ การตัดสินใจควรเป็นอำนาจหน้าที่สำคัญของโรงเรียน ดังนั้น โรงเรียนจึงควรมีอิสระในการดำเนินการด้านงบประมาณ และมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการเพิ่มขึ้น แล้วลดการควบคุมจากหน่วยงานในส่วนกลางลง

2. ความรู้สึกเป็นเจ้าของ เป็นความจำเป็นยิ่งในการปฏิรูปโรงเรียน การปฏิรูปโรงเรียนที่ประสบผลมิได้เกิดจากแนวดำเนินการจากภายนอกโรงเรียน หากแต่เกิดจากการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของสมาชิกที่เกี่ยวข้องเป็นสำคัญ

สรุปว่า การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน หมายถึง งานบริหารจัดการโรงเรียนที่ได้กำหนดให้สอดคล้องกับคุณลักษณะ และความต้องการของโรงเรียน ดังนั้น สมาชิกของโรงเรียนอันได้แก่ คณะกรรมการโรงเรียน ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครองและนักเรียน จะมีอิสระและความรับผิดชอบมากขึ้นในการใช้ทรัพยากรเพื่อแก้ไขปัญหา และดำเนินกิจกรรมทางการศึกษาให้มีประสิทธิผล ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาโรงเรียนในระยะยาว

รูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

จากการศึกษารูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน พบว่า มีรูปแบบที่สำคัญอย่างน้อย 4 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบที่มีผู้บริหารโรงเรียนเป็นหลัก รูปแบบที่ครูเป็นหลัก รูปแบบที่ชุมชนมีบทบาทหลัก และรูปแบบที่ครูและชุมชนมีบทบาทหลัก (Kenneth and Teresa อ้างถึงใน ดิเรก วรรณเศียร 2543 : 12) สาระสำคัญของแต่ละรูปแบบมีดังนี้

1. รูปแบบที่มีผู้บริหารเป็นหลัก (Administrative Control SBM) เป็นแนวคิดในการกระจายอำนาจหน้าที่ในการบริหารการเงิน บุคลากร และวิชาการให้แก่ผู้บริหารโรงเรียน เพื่อให้การบริหารโรงเรียนนั้นมีประสิทธิภาพมากที่สุด ในระยะแรก ๆ ผู้บริหารมักใช้วิธีการขอคำปรึกษาอย่างไม่เป็นทางการจากครู ผู้ปกครองนักเรียน หรือผู้แทนชุมชน ดังนั้นคณะกรรมการโรงเรียนที่ตั้งขึ้นมักจะมีบทบาทสำคัญอยู่ที่การเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษาของผู้บริหารโรงเรียนนั่นเอง

2. รูปแบบที่มีครูเป็นหลัก (Professional Control SBM) การบริหารตามแนวนี้ ตัวแทนครูจะมีสัดส่วนมากที่สุดในคณะกรรมการโรงเรียน รูปแบบนี้เกิดจากแนวคิดที่ว่า ครูเป็นผู้ที่ใกล้ชิดนักเรียนมากที่สุด ครูเป็นผู้ปฏิบัติจึงย่อมรู้ปัญหาทุกอย่างได้ดีที่สุด และถ้ามีโอกาสตัดสินใจก็จะสามารถแก้ปัญหาได้ตรงจุดมากที่สุด

3. รูปแบบที่ชุมชนมีบทบาทหลัก (Community Control SBM) เป็นรูปแบบที่เพิ่มความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาให้ชุมชนและผู้ปกครอง และเพื่อให้ผู้รับบริการการศึกษามีความพึงพอใจในการจัดการศึกษาที่จัดให้มากที่สุด แนวคิดที่สำคัญก็คือหลักสูตรของโรงเรียนควรตอบสนองความต้องการและค่านิยมของผู้ปกครองและชุมชนท้องถิ่นมากที่สุด คณะกรรมการจึงมีสัดส่วนจำนวนตัวแทนผู้ปกครองและชุมชนมากที่สุด

4. รูปแบบที่ครูและชุมชนมีบทบาทหลัก (Professional/Community Control SBM) แนวคิดของรูปแบบการบริหารลักษณะนี้ มีความเชื่อว่า ทั้งครูและผู้ปกครองต่างมีความสำคัญใน

การจัดการศึกษาให้แก่เด็ก ครูได้รับรู้ค่านิยมและความต้องการของผู้ปกครอง ในขณะเดียวกัน ผู้ปกครองก็มีโอกาสช่วยสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของครู ด้วยสัดส่วนของผู้แทนครูและผู้ปกครองจะมีเท่า ๆ กันในคณะกรรมการโรงเรียน เป็นคณะกรรมการบริหาร

ภารกิจของโรงเรียนประถมศึกษา

ภารกิจหลักของสถานศึกษา

ภารกิจหลักของสถานศึกษา นอกจากจะจัดการเรียนการสอนตามการศึกษาภาคบังคับตามที่รัฐบาลกำหนดแล้ว สถานศึกษายังมีภาระกิจหลักที่ต้องรับผิดชอบอีกหลายด้าน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ (2536 : 15 – 19) ได้จัดแบ่งภาระกิจของสถานศึกษาไว้ดังนี้

1. จัดการเรียนการสอน จัดทำหลักสูตร แบบเรียน อุปกรณ์การศึกษา รวมทั้งการวัดผลและประเมินผลการศึกษา ตามหลักการ จุดหมาย และโครงสร้างของหลักสูตรที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งไม่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาล ตลอดจนเอกลักษณ์และความมั่นคงของชาติ รวมทั้งศีลธรรมอันดีงามของประชาชน

2. ให้บริการความรู้แก่ประชาชน ในฐานะเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารทางวิชาการของชุมชน เพื่อช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม

3. ส่งเสริมสนับสนุน และจัดกิจกรรมเพื่อฟื้นฟู อนุรักษ์ และพัฒนาศิลปะวัฒนธรรม ตลอดจนสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่นและของประเทศชาติ

ส่วนสนอง เครือมาก (2534 : 1020) กล่าวถึงแนวคิดหลักในการบริหารโรงเรียนไว้ในคู่มือปฏิบัติการของผู้บริหารการศึกษาว่า ภารกิจหลักของโรงเรียน คือ การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรนั่นคือ คุณภาพที่พึงประสงค์ทางด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทุกกลุ่มประสบการณ์ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และสุขภาพอนามัยที่ดี

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2528 : 8) กำหนดภารกิจของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดไว้ คือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการและการเงิน งานอาคารและสถานที่ งานความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งขอบข่ายแต่ละด้านพอจะกล่าวถึงดังนี้

งานวิชาการ

งานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของโรงเรียน เพราะหน้าที่ของโรงเรียนคือการให้ความรู้ทางวิชาการแก่นักเรียน (นิพนธ์ กินาวงศ์ 2523 : 67 - 74) จุดมุ่งหมายของงานวิชาการอยู่ที่การสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรม และคุณสมบัติที่ต้องการ งานที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการ

ในโรงเรียนที่สำคัญมีดังนี้ คือ

1. งานทางด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

2. งานด้านปรับปรุงการเรียนการสอน

3. งานด้านการวัดผลและประเมินการเรียน

หวน พินธุพันธ์ (2524 : 17) ได้กล่าวถึง การบริหารงานวิชาการว่าเป็นการดำเนินการเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยตรง ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเป็นผู้นำทางวิชาการด้วย โดยจะต้องดำเนินการเกี่ยวกับวิชาการในด้านหลักสูตร ด้านนิเทศการสอน ด้านการจัดกิจกรรมด้านห้องสมุด เพื่อให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และด้านการประเมินผลการศึกษา การทำโครงการสอน การให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่ครู การย้ำให้ครูสอนเด็กให้สามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริง ๆ เป็นต้น หน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารโรงเรียนในด้านงานวิชาการ ยังประกอบด้วยงานในด้านอื่น ๆ อีก ซึ่งมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2526 : 164) ได้กำหนดขอบข่ายงานวิชาการไว้ดังนี้

1. งานพัฒนาหลักสูตรหรือการดำเนินงานเพื่อนำหลักสูตรมาใช้ และสามารถนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับท้องถิ่น

2. งานนิเทศการศึกษา ผู้บริหารต้องให้คำแนะนำและชี้แนะวิธีการสอน อุปกรณ์ สื่อการสอนให้แก่ครู และผู้ร่วมงานในโรงเรียน

3. งานประเมินผลการศึกษา จะต้องมีการประเมินผลตามระเบียบข้อบังคับ และการวัดผลจะต้องสามารถวัดพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ รวมไปถึงมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิธีการวัดผลและประเมินผล การตัดสินผลการเรียน

4. งานจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อช่วยส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน เช่น การจัดซ่อมเสริมให้นักเรียนที่ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

5. งานแนะแนว ซึ่งรวมทั้งการแนะแนวการศึกษา อาชีพ ปัญหาของแต่ละบุคคล เช่น ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจการแนะแนว ให้ความร่วมมือช่วยเหลือในการแก้ปัญหา

6. งานติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานโครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ ที่ดำเนินการมาแล้ว เช่น ตรวจเยี่ยมห้องเรียน สำรวจอุปกรณ์ และสื่อการเรียนต่าง ๆ

7. งานประชุมเพื่อประสานแผนการทำงาน และปรับปรุงการปฏิบัติงาน รวมทั้งจัดห้องอบรมให้แก่บุคลากรในโรงเรียนของตน

สรุป งานวิชาการเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านเกี่ยวกับตัวครู เช่น การจัดหาครูมาสอน การมอบหมายงานให้ครูตามความเหมาะสม การสร้างขวัญกำลังใจ การพัฒนาตัวครู การนิเทศ

การทำงานของครู งานด้านเกี่ยวกับนักเรียน เช่น การแบ่งกลุ่มนักเรียน การส่งเสริมนักเรียนทางด้านวิชาการ การบริการต่าง ๆ การสอนซ่อมเสริม งานด้านการจัดโปรแกรมการเรียน เช่น การใช้หลักสูตร การประเมินผลการเรียนการสอน งานด้านจัดหาอุปกรณ์การสอน และเทคโนโลยีทางการศึกษา เช่น การจัดหาอุปกรณ์ต่าง ๆ การจัดเจ้าหน้าที่เพื่อให้บริการแก่ครู การสร้างมาตรฐาน การเก็บรักษา และการนำไปใช้ งานด้านเกี่ยวกับบุคลากรด้านการสอน เช่น การจัดทำทะเบียนประวัติและระเบียบต่าง ๆ เกี่ยวกับครู เป็นต้น ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนจะต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษ เพราะเป็นหน้าที่สำคัญที่สุดของโรงเรียนที่ต้องดำเนินการ

งานบุคลากร

การบริหารงานบุคลากรเป็นหัวใจของการบริหาร เพราะงานทุกชนิดของหน่วยงานจะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสำเร็จตามเป้าหมายหรือไม่ ย่อมขึ้นอยู่กับบุคลากรว่าจะร่วมมือกันปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายมากน้อยเพียงไร นอกจากนั้นบุคลากรยังเป็นทรัพยากรบริหารที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นปัจจัยแห่งประสิทธิภาพรวมทั้งประสิทธิผลของกิจการนั้น ๆ งานบุคลากรนั้นเป็นการจัดการเกี่ยวกับบุคคล นับตั้งแต่การสรรหาเข้าปฏิบัติงาน การดูแลบำรุงรักษา จนกระทั่งพ้นไปจากการปฏิบัติงาน ซึ่งจะเห็นว่างานบุคลากรเป็นกระบวนการที่เกี่ยวกับการจัดการบุคคลตั้งแต่การสรรหา การดูแลรักษาจนพ้นไปจากงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานบุคลากรมีประสิทธิภาพและบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ โดยที่โรงเรียนประถมศึกษาเป็นหน่วยระดับปฏิบัติการ ซึ่งรับนโยบายมาจากหน่วยงานรับผิดชอบการประถมศึกษาระดับสูงขึ้นไป ภารกิจของงานบุคลากรบางอย่าง เช่น การบรรจุแต่งตั้ง การคัดเลือกบุคลากรได้ดำเนินการเสร็จสิ้นในระดับอำเภอและจังหวัด ดังนั้นงานบุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษาจึงเน้นหนักเฉพาะภารกิจต่อไปนี้ (สนอง เครือมาก และวิสิฐ วงศ์จิตราทร 2532 : 53 - 54)

1. การกำหนดความต้องการบุคลากร
2. การจัดบุคลากรเข้าทำงาน
3. การควบคุม กำกับ ติดตามและนิเทศบุคลากร
4. การพัฒนาและธำรงรักษาบุคลากร
5. การประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากร

สรุป งานบุคลากรเป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับตัวบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน ซึ่งได้แก่ การสรรหาและการคัดเลือกบุคลากร การมอบหมายงาน การบำรุงรักษาบุคลากร การพัฒนาบุคลากร การจัดสวัสดิการ การพิจารณาความดีความชอบ เป็นต้น จึงนับได้ว่างานบุคลากรเป็นงาน

ที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะบุคลากรเป็นทรัพยากรทางการบริหารที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้งานมีประสิทธิภาพ และบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์นั่นเอง

งานกิจการนักเรียน

งานกิจการนักเรียน หมายถึง บรรดากิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ในส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการสอนในห้องเรียน ซึ่งจะต้องทำไปพร้อมกับภาระหน้าที่อย่างอื่น จึงเป็นความจำเป็นที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องศึกษาให้เข้าใจถึงธรรมชาติ ขอบข่ายและความสำคัญของงานด้านนี้จนสามารถดำเนินการให้ภารกิจดังกล่าวบรรลุผลดี (ธีรวุฒิ ประทุมนพรัตน์ 2526 : 4)

ปรีชา นิพนธ์พิทยา และสุทิน เนียมพลับ (2528 : 22-23) กล่าวถึงงานที่โรงเรียนจะต้องปฏิบัติเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียนดังนี้

1. กิจกรรมที่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ระเบียบที่เกี่ยวข้องและเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ได้แก่ การจัดทำเขตบริการ การจัดทำสำมะโนนักเรียน การเกณฑ์การรับนักเรียน การปฐมนิเทศนักเรียน การแก้ปัญหานักเรียนขาดเรียน

2. กิจกรรมที่โรงเรียนจัดบริการให้นักเรียน ได้แก่ การบริการสุขภาพ การจัดอาหารกลางวัน การบริการแนะแนว การบริการนักเรียนขาดแคลน และทุนการศึกษา

3. กิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีขึ้นในโรงเรียน เช่น กิจกรรมที่ส่งเสริมประชาธิปไตย กิจกรรมเสริมสร้างวินัยในโรงเรียน กิจกรรมสหกรณ์นักเรียน การจัดทัศนศึกษา การจัดกีฬา การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมนักเรียน การบำเพ็ญประโยชน์ต่อโรงเรียนและชุมชน

4. กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับศิษย์เก่า ได้แก่ การติดตามผลนักเรียน การตั้งสมาคมศิษย์เก่า การสรรหาและยกย่องคนดีเด่นประจำท้องถิ่นและชุมชน

สรุป งานกิจการนักเรียนเป็นการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวกับตัวนักเรียน แต่ไม่ได้เกี่ยวกับการเรียนการสอน ได้แก่ การสำรวจนักเรียน การรักษาระเบียบวินัย การส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน การจัดสวัสดิการนักเรียน การให้บริการด้านต่าง ๆ แก่นักเรียน เช่น บริการสุขภาพ อาหารกลางวัน เป็นต้น งานกิจการนักเรียนจึงเป็นงานที่ช่วยสนับสนุนการเรียนการสอนในห้องเรียน ให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยพัฒนานักเรียนในด้านร่างกาย สังคม อารมณ์ และสติปัญญาอย่างเหมาะสม

งานธุรการ การเงินและพัสดุ

งานธุรการ การเงินและพัสดุ หมายถึง งานที่จัดขึ้นเพื่อบริการหน่วยงานต่าง ๆ ในโรงเรียนให้สามารถดำเนินงานไปตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการหรือวางไว้ (พนัส หันนาคินทร์ 2524 : 281) งานธุรการ การเงินและพัสดุ เปรียบเสมือนแขนขาของการบริหารโรงเรียน เพราะเป็นเครื่องสนับสนุน

ให้โรงเรียนเป็นสถานที่ให้บริการทางวิชาการได้อย่างราบรื่น แม้ว่าจะให้ความสำคัญกับงานวิชาการมากกว่า งานธุรการก็จริง แต่งานธุรการ การเงินและพัสดุนี้ก็มีความจำเป็น เพราะทั้งต่างก็เกื้อหนุนซึ่งกันและกัน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2526 : 239) ได้กำหนดขอบเขตของงานธุรการ การเงินและพัสดุ ว่าหมายถึง การจัดทำงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง งานบัญชี งานพัสดุ งานทะเบียน สถิติและงานสารบรรณ

ปรีชา นิพนธ์พิทยา และสุทิน เนียมพลับ (2528 : 47 - 51) กล่าวถึง งานธุรการ การเงินและพัสดุ ไว้ดังนี้

1. งานธุรการ เป็นงานบริการให้ความสะดวกในการดำเนินงานด้านอื่นๆมีขอบข่ายของงานดังนี้ งานสารบรรณ งานทะเบียนและรายงาน งานทะเบียนเกี่ยวกับนักเรียน งานทะเบียนเกี่ยวข้องกับงานบุคลากรในโรงเรียน งานทะเบียนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน งานที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยในด้านอาคารสถานที่ และงานประชาสัมพันธ์

2. งานการเงินและพัสดุของโรงเรียนมีขอบข่ายของงาน ดังนี้ งานงบประมาณ งานพัสดุ งานการเงินและบัญชี

สรุป งานธุรการ การเงินและพัสดุ หมายถึง งานที่ประกอบด้วยงานสารบรรณ งานการเงิน งานบัญชี พัสดุและครุภัณฑ์ ตลอดจนการให้บริการต่าง ๆ แก่ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ซึ่งมีความสำคัญต่อการบริหารไม่น้อย เพราะการบริหารงานจะประสบกับความสำเร็จหรือไม่ย่อมขึ้นอยู่กับการให้ความร่วมมือของงานธุรการและการเงินเป็นสำคัญ

งานอาคารสถานที่

งานอาคารสถานที่ หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับอาคารสถานที่ให้ดำเนินไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ และการดำเนินการจะได้ผลเพียงไรนั้น ขึ้นอยู่กับความร่วมมือร่วมใจของทุกฝ่ายที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน (ชวลิต พุทธรักษา 2525 : 117) ทั้งยังเป็นปัจจัยหนึ่งในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและให้ได้ผลตามเป้าหมาย ซึ่งความรับผิดชอบในงานอาคารสถานที่ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สามารถแบ่งได้ดังนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2526 : 120 -121)

1. อาคารเรียน รวมถึงห้องเรียน ห้องพิเศษต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด ห้องพักครู ห้องพยาบาล ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องพัสดุ ฯลฯ

2. อาคารประกอบหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ เช่น อาคารอเนกประสงค์ ห้องส้วม เรือนเพาะชำ รั้ว ถังประปา ฯลฯ

3. บริเวณโรงเรียน เช่น สนาม ถนน ที่พักผ่อนหย่อนใจ ฯลฯ

นอกจากภาระความรับผิดชอบของงานอาคารสถานที่ดังที่กล่าวมาแล้ว ปรีชา นิพนธ์พิทยา และสุทิน เนียมพลับ (2528 : 36 - 37) ยังกล่าวถึง ขอบข่ายงานอาคารสถานที่ไว้อีก 5 ประการดังนี้

1. การจัดอาคารสถานที่ รวมถึงการวางแผนผังบริเวณที่ตั้งอาคาร การควบคุมการก่อสร้าง การตกแต่งจัดระเบียบ ตลอดจนการรื้อถอนอาคารสถานที่

2. การใช้อาคารสถานที่ หมายถึง การกำหนดวางแผนการใช้อาคาร และสถานที่ให้เกิดประโยชน์มากที่สุดต่อการเรียนการสอน การเรียนรู้นอกห้องเรียนและต่อชุมชน

3. การบำรุงรักษาอาคารสถานที่ การประดับตกแต่ง และซ่อมแซมอาคารสถานที่ให้คงสภาพเดิม หรือเพิ่มเติมให้เป็นประโยชน์และคุ้มค่าที่สุด

4. การควบคุมดูแลอาคารสถานที่ คือ การควบคุมดูแลโดยทั่วไปเป็นการกำกับติดตามผลการใช้การบำรุงรักษา การตกแต่ง รวมถึงการควบคุมการปฏิบัติงานอาคารสถานที่ให้เป็นไปตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ และแบบแผนของทางราชการที่เกี่ยวข้อง

5. การประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ เป็นการดำเนินงานการประเมินผลการใช้เพื่อการปรับปรุง และการเปลี่ยนแปลงแนวทางการดำเนินงานนี้ให้เหมาะสม เพื่อประโยชน์สูงสุดเพื่อเก็บข้อมูลสำหรับวางแผนดำเนินงานอาคารสถานที่ของปีถัดไป

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2526 : 215) เสนอแนะไว้ในคู่มือบริหารโรงเรียนประถมศึกษาว่า การพัฒนาอาคารสถานที่ให้พอกับสภาพของโรงเรียน การรักษาและปรับปรุง อาคารสถานที่ให้อยู่ในสภาพที่เรียบร้อย สะอาด และจัดบรรยากาศในโรงเรียนสนองต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน

สรุป งานอาคารสถานที่เป็นงานที่เกี่ยวกับการก่อสร้าง การใช้ การดูแลรักษา การรื้อถอนอาคารเรียน อาคารประกอบ ตลอดจนสิ่งปลูกสร้างต่างๆภายในบริเวณโรงเรียน การประดับตกแต่ง การรักษาความสะอาด ความร่มรื่นสวยงามของบริเวณต่างๆในโรงเรียน อาคารเรียนของโรงเรียนให้เป็นไปอย่างเหมาะสม สะอาด เรียบร้อยปลอดภัยและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียนงานอาคาร และสถานที่จึงมีความจำเป็นและสำคัญต่อการบริหารโรงเรียนเป็นอย่างยิ่ง

งานความสัมพันธ์กับชุมชน

โรงเรียนและชุมชนจะต้องเป็นของคู่กันอยู่เสมอ โรงเรียนเป็นแหล่งถ่ายทอดความรู้ ชุมชนมีส่วนสนับสนุนโรงเรียน ทางด้านการเงินจากชุมชนในรูปของภาษี และความช่วยเหลือพิเศษด้านต่าง ๆ ดังนั้น โรงเรียนจึงมีความผูกพันทางกฎหมาย ศีลธรรมและความรับผิดชอบร่วมกันกับชุมชนและสังคม ประชาชนมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของและอุปถัมภ์โรงเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จึงจำเป็นต้องมีส่วนร่วม ในการพัฒนาสนับสนุนโรงเรียนด้วย (นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์

2525 : 26) ส่วนปรีชา นิพพิทยา และ สุทิน เนียมพลับ (2528 : 56 - 58) ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมีลักษณะเป็นความสัมพันธ์สองทาง คือ โรงเรียนและชุมชนมีบทบาทเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับ โดยทั่วไปขอบข่ายงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมีดังนี้

1. การประชาสัมพันธ์โรงเรียนคือการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน อันจะช่วยให้โรงเรียนปฏิบัติงานได้สะดวกขึ้น

2. การให้บริการชุมชนคือการให้บริการต่างๆแก่ชุมชนตามกำลังความสามารถของโรงเรียน

3. การร่วมกิจกรรมของชุมชน คือ การเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนของโรงเรียน

4. การให้ชุมชนมีส่วนรวมในกิจกรรมของโรงเรียน คือ การเปิดโอกาสเชิญชวนหาทางให้บุคคลได้เข้าร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน

5. การสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานในท้องถิ่น คือ การดำเนินงานและกิจกรรมต่างๆ ที่เอื้ออำนวยให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและหน่วยงานอื่น

สรุป งานความสัมพันธ์กับชุมชน เป็นงานที่เกี่ยวกับการประสานงานการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การให้บริการและการรับบริการจากชุมชน การเป็นผู้นำในการร่วมพัฒนาชุมชน และการประเมินผลการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งผู้บริหารต้องมีทักษะมนุษยสัมพันธ์ที่ดีที่จะนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน เพื่อสร้างความเจริญก้าวหน้าให้แก่โรงเรียน

อำนาจหน้าที่ของสถานศึกษา

อำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาตามที่กระทรวงศึกษากำหนด สามารถพิจารณาจำแนกได้ 7 ด้านดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ 2536 : 15 – 19)

1. ด้านการบริหารบุคคล ได้แก่ การวางแผนอัตรากำลัง การสรรหาบรรจุแต่งตั้ง การจัดทำทะเบียนประวัติบุคลากร พัฒนาบุคลากร การพิจารณาความดีความชอบและให้ขวัญกำลังใจในการทำงาน การเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการ การส่งเสริมวินัยและดำเนินการทางวินัย การปกครองบังคับบัญชาบุคลากร โดยให้สถานศึกษามีอำนาจในการสรรหาบรรจุแต่งตั้งบุคลากร เลื่อนตำแหน่งทางวิชาการ พิจารณาความดีความชอบ ดำเนินการทางวินัยที่ลงโทษไม่ร้ายแรง และอนุญาตการลาของบุคลากรในสถานศึกษา แล้วรายงานให้หน่วยเหนือขึ้นไปในสังกัดกรมนั้นๆ เพื่อทราบ

2. ด้านบริหารหลักสูตรและวิชาการ ได้แก่ การจัดทำและพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพท้องถิ่นทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน การจัดทำโครงการสอน แผนการสอนและคู่มือประมวลการเรียนการสอนการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตรวิชาแกนแต่ละกลุ่มวิชาให้สอดคล้องกับปัญหาและสภาพความต้องการของท้องถิ่นคัดเลือกหนังสือแบบเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการ

อนุมัติให้ใช้ในสถานศึกษา โดยเฉพาะวิชาที่เกี่ยวกับหลักสูตรวิชาชีพท้องถิ่น การจัดทำตำราเรียนวิชาชีพที่สถานศึกษาเป็นผู้จัดทำหลักสูตร การเป็นกรรมการคัดเลือกและกำหนดแบบเรียนวิชาแกน การออกหลักฐานทางวิชาการ กำหนดวันปิด – เปิดภาคเรียนของสถานศึกษา จัดหาแหล่งวิทยากรและแหล่งประกอบการฝึกงาน การจัดทำทะเบียนวัดผล และประเมินผลนักเรียน/นักศึกษา การวัดผลและประเมินผลการสอนนักเรียน/นักศึกษาแต่ละภาคเรียน การอนุมัติการจบหลักสูตร โดยให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติ อนุญาต การดำเนินงานตามกระบวนการของการพัฒนาหลักสูตรที่สถานศึกษาดำเนินการเอง รวมทั้งอนุมัติการวัดผลประเมินผลการเรียน โดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาแล้วรายงานหน่วยเหนือขึ้นไปหนึ่งระดับในสังกัดกรมนั้น ๆ เพื่อทราบ

3. การบริหารกิจการนักเรียน/นักศึกษา ได้แก่ การควบคุมดูแลความประพฤติและระเบียบวินัย การแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ และให้คำปรึกษาจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การบริการอาหารกลางวัน การบริการด้านสุขภาพ การนำนักเรียน/นักศึกษา ไปทัศนศึกษานอกสถานที่ การประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียน/นักศึกษา การจัดหาทุนการศึกษาจัดหาพาหนะรับส่งนักเรียน/นักศึกษา การบริการด้านกีฬาและแหล่งพักผ่อน การเกณฑ์เด็กเข้าเรียนการศึกษาภาคบังคับ การกำหนดแผนชั้นเรียน และการรับนักเรียน/นักศึกษาเข้าเรียน โดยให้สถานศึกษามีอำนาจอนุมัติได้เองตามสภาพและความต้องการของสถานศึกษา แล้วรายงานให้หน่วยเหนือขึ้นไประดับกรมนั้น ๆ เพื่อทราบ

4. ด้านนโยบายและแผน

4.1 กำหนดนโยบายการดำเนินงาน

4.2 จัดทำแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการ

4.3 ติดตามและรายงานผลการปฏิบัติงาน

โดยให้สถานศึกษามีอำนาจอนุมัติได้เองตามสภาพ และความต้องการของสถานศึกษาตลอดจนให้สอดคล้องกับนโยบาย และแผนในภาพรวม แล้วรายงานให้หน่วยเหนือขึ้นไปหนึ่งระดับเพื่อทราบ ยกเว้นการอนุมัติแผนพัฒนา และแผนปฏิบัติการให้เป็นอำนาจของหน่วยเหนือขึ้นไปหนึ่งระดับในสังกัดกรมนั้น ๆ

5. ด้านบริหารการเงินและพัสดุ ได้แก่ การจัดทำแผนการใช้จ่าย การเก็บรักษาเงิน การจัดซื้อจัดจ้างตามแผนการใช้จ่ายเงิน การควบคุมและตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้าง และให้สถานศึกษามีอำนาจในการบริหารการเงินและพัสดุได้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.1 เก็บรักษาเงินบำรุงการศึกษาและเงินนอกงบประมาณ

5.2 เลือกประเภทการฝากเงินบำรุงการศึกษาและเงินนอกงบประมาณ

5.3 ใช้จ่ายเงินบำรุงการศึกษาและเงินนอกงบประมาณได้เต็มวงเงิน

5.4 เปลี่ยนแปลงแก้ไขรายการครุภัณฑ์

5.5 กำหนดคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์

5.6 แต่งตั้งกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง

5.7 แต่งตั้งกรรมการควบคุมการก่อสร้าง

5.8 แต่งตั้งกรรมการตรวจการจ้าง

5.9 แต่งตั้งกรรมการตรวจรับพัสดุ

5.10 สั่งจำหน่ายพัสดุครุภัณฑ์

5.11 สั่งทำลายเอกสารที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเงิน

ทั้งนี้ให้รายงานไปยังหน่วยเหนือขึ้นไปหนึ่งระดับในสังกัดกรมนั้น ๆ เพื่อทราบ

6. ด้านอาคารสถานที่ ได้แก่ งานวางผังบริเวณสถานศึกษา การปรับปรุงบริเวณสถานศึกษากำหนดแผนการใช้อาคาร สถานที่ ควบคุมการก่อสร้าง และปรับปรุงอาคารสถานที่ และห้องเรียน การกำหนดมาตรการป้องกันอัคคีภัย ภัยธรรมชาติ และอุบัติภัยอื่น ๆ การรักษาความปลอดภัย การจัดทำทะเบียนประวัติการใช้และการซ่อมแซมอาคารสถานที่ โดยให้สถานศึกษามีอำนาจอนุมัติได้เองตามสภาพ และความต้องการของสถานศึกษา โดยเฉพาะการอนุมัติปรับปรุงอาคารสถานที่ รวมทั้งการจ้างเหมาเอกชนเพื่อรักษาความสะอาด และรักษาความปลอดภัยในบริเวณสถานศึกษา โดยใช้เงินบำรุงการศึกษาและ/หรือเงินนอกงบประมาณ แล้วรายงานหน่วยงานเหนือขึ้นไปในระดับในสังกัดกรมนั้น ๆ

7. ด้านชุมชนสัมพันธ์ ได้แก่ การให้บริการด้านอาคารสถานที่ของโรงเรียนแก่ชุมชน การร่วมมือและส่งเสริมกิจกรรมของชุมชน การส่งเสริมงานประเพณีท้องถิ่น การจัดทำและให้บริการข้อมูลสารสนเทศ การส่งเสริมและสนับสนุนกิจการของสมาคมผู้ปกครองและครู สมาคมศิษย์เก่าหรือมูลนิธิ การเสนอแต่งตั้งและประชุมคณะกรรมการการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำเอกสารสำคัญให้แก่ผู้มีอุปการะคุณต่อสถานศึกษา โดยให้สถานศึกษามีอำนาจอนุมัติได้เองตามสภาพและความต้องการของสถานศึกษา แล้วรายงานให้หน่วยเหนือขึ้นไปหนึ่งระดับในสังกัดกรมนั้น ๆ ทราบ

สรุปได้ว่า การบริหารโรงเรียนประถมศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนต้องมีภารกิจรับผิดชอบงานตามที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนด 6 งาน โดยงานวิชาการถือว่าเป็นภารกิจหลักเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา โดยมีงานกิจการนักเรียน งานบุคลากร งานธุรการและการเงิน งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนช่วยสนับสนุนการบริหารงานต่าง ๆ จะดำเนินไป

ได้ด้วยดีก็ต้องอาศัยผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถเข้าใจในภาระกิจและหน้าที่ดังกล่าว การดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเกิดประสิทธิภาพสูงสุดผู้บริหารต้องอาศัยกระบวนการตัดสินใจเป็นสำคัญ ซึ่งกระบวนการตัดสินใจผู้บริหารก็ต้องการข้อมูล และสารสนเทศมาช่วยในการสนับสนุนให้การตัดสินใจ เพื่อให้การบริหารโรงเรียนบรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการ

การตัดสินใจ (Decision Making)

ความหมายของการตัดสินใจ

การตัดสินใจ (Decision Making) ได้มีนักวิชาการทางการบริหารหลายท่านให้ความหมายของคำว่า การตัดสินใจ แตกต่างกันไปตามความเชื่อและแนวคิดของแต่ละท่าน จึงใคร่ขอนำความหมายที่บางท่านได้ให้ไว้มาเสนอเพื่อให้ทราบถึงความหลากหลายของคำนิยาม และแนวคิดดังกล่าว คือ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2525 : 83) ได้ให้ความหมายของคำว่า การตัดสินใจ เป็นกระบวนการที่มีความจำเป็น และมีความสำคัญต่อภาวะการเป็นผู้นำในการบริหารงานเป็นอย่างมากจนถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารหน่วยงาน กิติ ตยัคคานนท์ (2534 : 172) ได้กล่าวว่า การตัดสินใจถือเป็นหน้าที่ที่สำคัญของผู้บริหาร ในการตัดสินใจนั้นผู้บริหารจะต้องใช้ความรอบคอบอย่างสูงในการตัดสินใจ เพราะถ้าพลาดไปแล้วจะนำความเสียหายมาให้หมู่คณะได้ ซึ่งสอดคล้องกับความหมายที่ รัชนีวรรณ ช้างวงศ์ (2542 : 23) กล่าวว่า การตัดสินใจ คือ การรวบรวมแนวคิดและแนวการปฏิบัติเพื่อหาทางเลือกซึ่งมีอยู่หลายทางเลือก เพื่อใช้เป็นแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยตกลงเลือก ทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด และเกิดผลเสียน้อยที่สุด

ทรีวัทธา และนิวพอร์ท (Trewatha and New Port อ้างถึงใน ประยูร ศรีประสาธน์ 2544 : 201) กล่าวถึง การตัดสินใจว่าเป็นกระบวนการเลือกแนวปฏิบัติจากทางเลือกที่เป็นไปได้ 2 หรือ 3 ทางเลือก เพื่อที่จะให้ได้แนวทางแก้ไขปัญหาที่ต้องการแก้ไข

สรุป การตัดสินใจเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับกระบวนการกำหนดทางเลือกที่เหมาะสมที่มีอยู่หลายทางเลือกให้เหลือเพียงทางเลือกเดียว ซึ่งเป็นทางเลือกที่ดีที่สุด ที่จะนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการของผู้ตัดสินใจ โดยผู้บริหารต้องใช้ข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่ ตลอดจนค่านิยม มาเป็นองค์ประกอบที่ช่วยในการตัดสินใจ เพื่อให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่คาดหวัง และเกิดความเสียหายหรือผิดพลาดน้อยที่สุดต่อหน่วยงานที่ตนรับผิดชอบอยู่

รูปแบบของการตัดสินใจ

จุมพล หนิมพานิช (2526 : 23 – 24) ได้จำแนกแบบของการตัดสินใจ ออกเป็น 2 ทัศนะ คือ

ทัศนะที่ 1 ได้จำแนกการตัดสินใจเป็น 2 แบบ ได้แก่

1.1 การตัดสินใจโดยใช้สามัญสำนึก การตัดสินใจแบบนี้ไม่มีหลักการ หรือกฎเกณฑ์ที่แน่นอนตายตัว แต่ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้ตัดสินใจ

1.2 การตัดสินใจโดยใช้หลักเหตุผล เป็นการตัดสินใจที่มีหลักเกณฑ์ หรือวิธีการที่แน่นอน มิใช่ขึ้นอยู่กับความรู้สึกนึกคิดของบุคคล

ทัศนะที่ 2 ได้จำแนกการตัดสินใจออกเป็น 2 แบบเช่นเดียวกัน ได้แก่

2.1 การตัดสินใจที่ได้ตระเตรียมกันมาก่อนล่วงหน้า เป็นการตัดสินใจที่เกิดขึ้นเป็นประจำหรือเกิดขึ้นซ้ำซากจนสามารถกำหนดวิธี และความหมาย ผลของการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ ได้อย่างถูกต้อง

2.2 การตัดสินใจที่มิได้ตระเตรียมล่วงหน้ามาก่อน เป็นการตัดสินใจที่มิได้ตระเตรียมวิธีการไว้ล่วงหน้าเป็นการตัดสินใจในกรณีเกิดเหตุการณ์หรือปัญหา โดยขึ้นอยู่กับดุลยพินิจ ความรู้ความสามารถ และความพึงพอใจของผู้ตัดสินใจ

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2525 : 120 - 121) มีความเห็นว่า การตัดสินใจเป็นภาระกิจหลักที่สำคัญอย่างยิ่งของกระบวนการบริหาร ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องตัดสินใจอยู่เสมอและต้องตัดสินใจด้วยความรอบคอบ ผู้บริหารที่ตัดสินใจไม่ได้ หรือขาดทักษะในการตัดสินใจ ย่อมทำให้หน่วยงานเจริญก้าวหน้าได้ยาก และได้จำแนกแบบการตัดสินใจออกเป็น 3 แบบ คือ

1. การตัดสินใจโดยบังคับบัญชา หรือคำสั่งของผู้ที่มีอำนาจเหนือกว่าเป็นการตีความของคำสั่งการนำข้อเสนอแนะไปใช้ หรือแจกจ่ายคำแนะนำของผู้บังคับบัญชา การตัดสินใจชนิดนี้ผู้นำจะหลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่อาจมอบหมายความรับผิดชอบให้เพื่อนร่วมงาน หรือผู้ใต้บังคับบัญชาช่วยทำการตัดสินใจซึ่งอาจเกิดความลำบากใจถ้าคำสั่งหรือคำขอร้องของผู้บังคับบัญชาเป็นสิ่งที่ปฏิบัติไม่ได้

2. การตัดสินใจโดยผู้ใต้บังคับบัญชาเสนอขึ้นมา ซึ่งอาจเกิดได้ด้วยเหตุผลหลายประการ เช่น การหย่อนสมรรถภาพของผู้บังคับบัญชา คำสั่งไม่ชัดเจนหรือผู้ใต้บังคับบัญชาไม่มีอำนาจพอที่จะตัดสินใจ กรณีเช่นนี้เกิดขึ้นมากหรือน้อยเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจในครั้งก่อน ๆ ผู้บริหารที่ดีจะตัดสินใจในกรณีที่จำเป็นหรือไม่สามารถมอบหมายให้บุคคลอื่นตัดสินใจแทนได้

3. การตัดสินใจที่เกิดจากความคิดริเริ่มของผู้บริหารเอง ผู้บริหารที่ดีมิใช่แต่เป็นเพียงผู้ปฏิบัติตามคำสั่ง แต่ต้องมีความตื่นตัวมีความคิดริเริ่ม และกล้าตัดสินใจในสิ่งที่ตนคิด อาจเป็นการเสียหาย ถ้าผู้บริหารคิดแต่ตัดสินใจไม่ดี ดังนั้น จึงมีแนวโน้มว่าผู้บริหารมักหลีกเลี่ยงการตัดสินใจแบบนี้

วิชัย โถสุวรรณจินดา (2535 : 185 – 186) และจิระจิตต์ ราคา (2527 : 236 – 239) แบ่งการตัดสินใจออกเป็น 3 ประเภทตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นคือ

1. การตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่แน่นอน เป็นการตัดสินใจที่ผู้ตัดสินใจมีข้อมูล หรือข้อเท็จจริงชัดเจนสามารถคาดการณ์ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นได้แน่นอน กรณีดังกล่าว การตัดสินใจจะพยายามเลือกทางที่ให้ประโยชน์สูงสุด

2. การตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่เสี่ยง เป็นการตัดสินใจที่มีความแน่นอนน้อยกว่าข้อที่ 1 แต่ยังพอคาดการณ์ผลที่เกิดขึ้นได้บ้าง แต่ผลที่จะเกิดขึ้นจากทางเลือกที่พิจารณามีความแตกต่างกันอันเนื่องจากความไม่แน่นอนของปัจจัยและสถานการณ์

3. การตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน เป็นการตัดสินใจที่ผู้ตัดสินใจมีข้อมูล หรือข้อเท็จจริงไม่ชัดเจน ไม่สามารถคาดการณ์ผลที่จะเกิดขึ้นของแต่ละทางเลือกได้ เพราะปัจจัยที่ควบคุมไม่ได้ ผู้ตัดสินใจจึงไม่อาจหาทางเลือกที่ให้ประโยชน์สูงสุด จำต้องใช้ดุลพินิจวิจารณญาณและประสบการณ์ช่วยการพิจารณา

ซิเลนี (Zeleny อ้างถึงใน จันทรานี สงวนนาม 2533 : 31) ได้แบ่งการตัดสินใจออกเป็น 2 วิธีดังต่อไปนี้

1. การตัดสินใจที่มุ่งผลลัพธ์ (The Outcome - Oriented Approach) หมายถึง การตัดสินใจที่เกิดจากแนวทางดำเนินงานใหม่ ๆ ที่จะช่วยให้งานสำเร็จตามที่คาดหวัง โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของงาน ระยะเวลาในการทำงาน ตลอดจนผลงานที่คาดว่าจะได้รับเป็นประการสำคัญ โดยอาศัย ข้อมูลบางประการที่จะช่วยให้งานสำเร็จตามวัตถุประสงค์

2. การตัดสินใจที่มุ่งกระบวนการ (The Process - Oriented Approach) หมายถึง การตัดสินใจที่มุ่งเน้นการปฏิบัติตามกระบวนการและขั้นตอนเป็นสำคัญ เป็นการตัดสินใจภายใต้การยอมรับ และความพึงพอใจอันเกิดจากการปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อให้เป็นไปตามกระบวนการอย่างมีประสิทธิภาพ

ดรักเกอร์ (Drucker อ้านถึงใน ประยูร ศรีประสาธน์ 2544 : 207) แบ่งการตัดสินใจออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. การตัดสินใจเรื่องทั่วไป (Generic Decisions) เป็นการตัดสินใจที่เกิดขึ้นเพื่อการกำหนดหลักการนโยบายกฎระเบียบ กล่าวคือ เป็นการตัดสินใจที่อาจแก้ไขได้ด้วยการกำหนดกฎระเบียบข้อบังคับ การตัดสินใจประเภทนี้จะเกิดขึ้นเมื่อผู้บริหารโรงเรียน หรือผู้บริหารหน่วยงานกำหนดนโยบายหรือแนวปฏิบัติ เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตาม การตรวจการมาทำงานและการลา การพิจารณาความดี ความชอบ การประสานข้อขัดแย้ง และการดำเนินการทางวินัย เป็นต้น

2. การตัดสินใจเฉพาะเรื่อง (Unique Decisions) เป็นการตัดสินใจที่เกิดขึ้นเพื่อการพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องเฉพาะคน บางคน บางกลุ่ม บางเรื่องและ

บางเวลา หรือเรื่องเฉพาะที่เคยเกิดขึ้นมาก่อน ตัวอย่างเช่น การตีความหลักสูตร หรือปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนบางอย่าง และเป็นปัญหาที่ไม่เกิดขึ้นมาก่อน ดังนั้นเมื่อเกิดปัญหาขึ้นทั้งผู้บริหารและครูไม่อาจพิจารณาตัดสินใจได้ด้วยตนเองตามลำพัง กรณีเช่นนี้ผู้บริหารอาจใช้วิธีการแก้ไขปัญหาด้วยการประชุมร่วมกับคณะครู เพื่อพิจารณาหาแนวทางแก้ไขปัญหา ดรักเกอร์ ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า ปัญหาที่มักจะเกิดขึ้นในการพิจารณาทั้ง 2 ประเภทนี้คือ การพิจารณาเรื่องทั่วไปเหมือนกับการตัดสินใจเฉพาะเรื่อง และในทางกลับกันการแก้ปัญหาเฉพาะเรื่องที่เกิดขึ้นใหม่เหมือนกับปัญหาที่เกิดขึ้นมาก่อน ๆ และใช้วิธีการเดิม ๆ แก้ปัญหา

สรุป รูปแบบของการตัดสินใจสามารถแบ่งออกเป็นหลายรูปแบบดังนี้

1. แบ่งตามการใช้เหตุผล สามารถแบ่งได้ 2 แบบ ได้แก่ การตัดสินใจโดยใช้สามัญสำนึกและการตัดสินใจโดยใช้เหตุผล

2. แบ่งตามการตระเตรียม แบ่งออกเป็น 2 แบบ ได้แก่ การตัดสินใจที่มีการตระเตรียมกันมาก่อนล่วงหน้า และการตัดสินใจที่ไม่ได้ตระเตรียมมาก่อนล่วงหน้า

3. แบ่งตามผู้มีอิทธิพลในการตัดสินใจ แบ่งออกเป็น 3 แบบ ได้แก่ การตัดสินใจโดยผู้บังคับบัญชาหรือตามคำสั่งของผู้มีอำนาจเหนือกว่า การตัดสินใจโดยผู้ใต้บังคับบัญชาเสนอขึ้นมา และการตัดสินใจที่เกิดจากความคิดริเริ่มของผู้บริหารเอง

4. แบ่งตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นมี 3 ประเภทคือ การตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่แน่นอน การตัดสินใจภายใต้สถานการณ์เสี่ยง และการตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน

5. แบ่งตามการมุ่งผลลัพธ์และการมุ่งกระบวนการ แบ่งออกเป็น 2แบบ ได้แก่ การตัดสินใจที่มุ่งผลลัพธ์ และการตัดสินใจที่มุ่งกระบวนการ

6. แบ่งตามเรื่องที่ตัดสินใจ ได้แก่ การตัดสินใจเรื่องทั่วไป และการตัดสินใจเฉพาะเรื่อง

กระบวนการตัดสินใจ

กระบวนการตัดสินใจ หรือกระบวนการบริหาร ได้มีนักวิชาการได้ให้ความเห็นไว้ว่าประกอบไปด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้ เช่น สมพงศ์ เกษมสิน (2523 : 209 – 210) ได้เสนอหลักวินิจฉัยสั่งการหรือการตัดสินใจตามแนวคิดของเอดวิน บี ฟลิปโป (Edwin B. Flippo) ไว้ 4 ขั้นตอนคือ

1. ขั้นสืบสวนให้ได้ข้อเท็จจริง และพิจารณาปัญหาที่จะต้องวินิจฉัยว่า มีความมุ่งหมายอย่างไร มีลักษณะขัดแย้งหรือกระทบกระเทือนต่อองค์การหรือไม่ กล่าวคือเป็นการกำหนดขอบเขตของปัญหาและวิธีที่จะวินิจฉัยให้แคบเข้า

2. ขั้นพิจารณาเลือกแนวทางการแก้ปัญหาต่าง ๆ การพิจารณาขั้นนี้ต้องอาศัยความรู้ความสามารถ ประสบการณ์และภูมิหลังของผู้วินิจฉัยปัญหาเป็นส่วนประกอบด้วย

3. ขั้นรวบรวมข้อมูลและข่าวสาร เพื่อทำการวิเคราะห์เกี่ยวกับแนวทางแก้ปัญหาที่พิจารณาเลือกได้

4. ขั้นพิจารณาผลดีและผลเสียที่จะเกิดจาก การเลือกวิธีแก้ปัญหานั้นโดยการพิจารณาวิเคราะห์เปรียบข้อมูลข่าวสารแล้วเลือกวิธีการที่คาดว่าดีที่สุดเป็นแนวทางวินิจฉัยสั่งการต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (ม.ป.ป. : 50) ได้เสนอกระบวนการตัดสินใจไว้ในเอกสารประกอบการฝึกอบรมว่าประกอบด้วย 7 ขั้นตอนคือ

1. การกำหนดวัตถุประสงค์ โดยพิจารณาสิ่งที่ก่อให้เกิดสัมฤทธิผลของการจัดองค์กรทั้งในสิ่งที่จำเป็นไม่อาจขาดได้และสิ่งต้องการแต่ไม่จำเป็น

2. การพิจารณาองค์ประกอบที่สำคัญ โดยพิจารณาความเป็นไปได้และผลต่อเนื่อง

3. การพัฒนากรรมวิธีเพื่อนำเอาข้อสนเทศไปใช้ให้เกิดประโยชน์

4. การกำหนดและสำรวจทางเลือกแต่ละวิธี

5. การประเมินผลทางเลือกของแต่ละวิธี

6. การปรับปรุงวิธีที่เลือกสรรแล้ว

7. การทดสอบและตัดสินใจ

วิชัย โถสุวรรณจินดา (2535 : 187 – 194) และจิระจิตต์ ราคา (2527 : 240 – 246) เสนอขั้นตอนการตัดสินใจที่สมเหตุสมผล 7 ขั้นตอนเช่นกัน คือ

1. การตระหนักในปัญหา หมายถึง การค้นหาปัญหา และตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาก่อนคนอื่น การค้นหาปัญหาพิจารณาได้จากผลงานที่ลดลงไปจากเดิม และไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ตลอดจนความไม่พึงพอใจของผู้ปฏิบัติงาน และผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการบริหารงาน เป็นต้น

2. การระบุและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา โดยอาจเริ่มต้นจากการระบุสภาพและขอบเขตของปัญหาก่อนแล้วค้นหาสาเหตุ โดยพยายามหาสาเหตุทุกสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาขึ้นอย่าพิจารณาเพียงบางสาเหตุเท่านั้น

3. การแสวงหาทางเลือก โดยการใช้ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับตัวปัญหาให้มากที่สุดให้ได้ข้อมูลที่ทันสมัยที่สุด ทางเลือกที่กำหนดขึ้นจะต้องมีหลายทางเลือก ทางเลือกที่กำหนดขึ้นควรมีลักษณะประหยัด มีประสิทธิภาพและนำไปปฏิบัติได้

4. การประเมินทางเลือก โดยพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของทางเลือก ซึ่งผู้บริหารอาจใช้ดุลยพินิจประเมินทางเลือกเองหรือใช้เทคนิคการตัดสินใจเข้าช่วยก็สุดแล้วแต่สภาพและความสำคัญของปัญหาทางเลือกที่ดีที่สุดนั้นจะเป็นทางเลือกที่ใช้แก้ปัญหาได้สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ใช้ทรัพยากรจำกัดและที่องค์กรมีอยู่และมีเกณฑ์มาตรฐานสำหรับการประเมินผล

5. การตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด ซึ่งพิจารณาจากความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์มีประสิทธิภาพสูงสุดหรือไม่ สามารถนำเอาไปปฏิบัติได้หรือไม่ในการตัดสินใจ การตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดนั้น ผู้ตัดสินใจอาจใช้ประสบการณ์และดุลยพินิจ การประเมินทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ตลอดจนการประชุมระดมสมอง รวมทั้งการรีรอเมื่อเห็นว่าข้อมูลไม่เพียงพอ

6. การนำทางเลือกไปปฏิบัติ การตัดสินใจที่ไม่สามารถนำมาปฏิบัติได้ ถือว่าเป็นการตัดสินใจที่ไม่มีประสิทธิภาพ เงื่อนไขที่องค์การสามารถนำทางเลือกที่ตัดสินใจแล้วไปปฏิบัติ คือการที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายยอมรับ มีการมอบอำนาจหน้าที่ให้ผู้เกี่ยวข้องไปปฏิบัติ มีเวลาปฏิบัติอย่างเหมาะสม และเป็นการตัดสินใจที่เปิดให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจด้วย

7. การติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อให้เป็นการแน่ใจว่ามีการนำการตัดสินใจไปปฏิบัติและได้ผลตามที่คาดหมายไว้ รวมทั้งการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างปฏิบัติงาน

สุเมธ เดียวอิศเรศ (2527 : 111 – 112) ได้กล่าวถึง กระบวนการตัดสินใจว่าประกอบด้วย

1. การยอมรับปัญหาที่เกิดขึ้นผู้บริหารจะตัดสินใจอย่างไร ต้องเข้าใจรู้ถึงปัญหาว่าจุดมุ่งหมายว่าอย่างไร

2. การวิเคราะห์ปัญหาผู้บริหารรู้จักนำปัญหามาวิเคราะห์ ว่าปัญหานั้นเกิดจากสาเหตุอะไร การพิจารณาวิธีที่จะใช้แก้ปัญหา เมื่อพบสาเหตุของปัญหาแล้วก็หาวิธีการแก้ปัญหา

3. การรวบรวมข้อมูล เมื่อรู้ทางแก้ปัญหาแล้วจะต้องรวบรวมข้อมูลของปัญหา เพื่อหาแนวทางในการตัดสินใจสั่งการ

4. การประเมินทางเลือก วิธีการที่จะใช้แก้ปัญหาต้องดูโอกาสที่จะประสบความสำเร็จจากวิธีต่าง ๆ คำนึงถึงความยากง่ายและประหยัด

ดิลล์ (Dill อ้างใน ประยูร ศรีประสาธน์ 2544 : 211) ได้เสนอขั้นตอนของกิจกรรมการตัดสินใจดังนี้

1. กำหนดรายละเอียด (Agenda Building) อันได้แก่ กำหนดจุดมุ่งหมาย และงานขององค์การและลำดับความสำคัญก่อนหลังของการมอบหมายงานให้ทำเพื่อให้บรรลุผล

2. ค้นหา – มองหาทางเลือกเพื่อนำไปปฏิบัติ และหาข้อมูลเพื่อประเมินทางเลือก

3. การยอมรับ (Commitment) ทดสอบข้อเสนอ แก้ปัญหา และเลือกทางเลือกหนึ่งไว้

4. การปฏิบัติ (Complementation) การนำคำตัดสินใจให้ชัดเจนเพื่อจะได้นำไปปฏิบัติ ชักจูงคนในองค์กรให้ช่วยกันแปลงการตัดสินใจไปสู่การปฏิบัติ

5. การประเมิน (Evaluation) ทดสอบผลได้ของโอกาส (Choices) และการปฏิบัติเพื่อเสนอแนวทางใหม่ขององค์กรหรือเพื่ออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้เรื่ององค์การความคล้ายคลึงกัน

ของคำอธิบายพรรณากระบวนการตัดสินใจของแนวคิดที่แตกต่างกันเป็นสิ่งที่เห็นได้ชัด การตัดสินใจในสิ่งใหม่ทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการตัดสินใจอาจจะมีความคล้ายคลึงกันในองค์การรูปนัยทุกรูปแบบ การเร่งตัดสินใจที่ทำได้โดยฝ่ายนิติบัญญัติ มักกระทำเมื่อฝ่ายนิติบัญญัติไม่ได้เดินตามกระบวนการวิจัยอย่างละเอียด ถูกต้องก่อนประกาศเป็นกฎหมาย

ฮิลล์ (Hill อ้างใน ประยูร ศรีประสาธน์ 2544 : 212) ได้เสนอกระบวนการตัดสินใจซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน 6 ขั้นตอน คือ

1. การกำหนดปัญหา (Define Problem) ด้วยการรวบรวมข้อมูลและสรุปด้วยวิธีการทั้งการศึกษาเอกสารการสอบถาม และการพิจารณาข้อเท็จจริงด้วยประการต่าง ๆ

2. การระบุทางเลือก (Identify Alternatives) ด้วยการกำหนดขอบเขตทำความเข้าใจตนเองและผู้อื่น ตลอดจนการทำรายการทางเลือกต่าง ๆ

3. การประมาณค่าทางเลือก (Quantity Alternative) ด้วยการพิจารณาผลระยะสั้นและระยะยาว ระบุความเสี่ยง ระบุค่าตอบแทน เป็นต้น

4. การนำเทคนิคต่าง ๆ เป็นเครื่องตัดสินใจ (Apply Decision Aids) ด้วยการนำแนวความคิดรูปแบบและเทคนิคต่างๆ มาช่วยตัดสินใจ

5. การตัดสินใจ (Decision) ด้วยการเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดทางเลือกเดียว

6. การนำการจัดสินใจไปปฏิบัติ (Implement) ด้วยการกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน การมอบความรับผิดชอบ การจัดสรรทรัพยากร การติดตามและประสานการดำเนินงาน

สรุป กระบวนการตัดสินใจ หมายถึง กระบวนการที่รับทราบ กำหนด การยอมรับปัญหา การวิเคราะห์และประเมินปัญหา การกำหนดเกณฑ์หรือมาตราฐานที่จะใช้ในการประเมินแนวทางในการแก้ปัญหา การรวบรวมข้อมูล การหาทางเลือกที่หลากหลาย การเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด การนำการตัดสินใจไปสู่การปฏิบัติ โดยการวางโครงการแก้ปัญหา การควบคุมกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการ และการติดตามตรวจสอบประเมินผลที่ได้รับ

อุปสรรคของการตัดสินใจ

ในการตัดสินใจเรื่องใด ๆ บางครั้งการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนก็ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่คาดหวังไว้ เพราะว่าเกิดข้อจำกัดในการตัดสินใจ ซึ่งสนยศ นาวีการ (2529 : 135) กล่าวถึงข้อจำกัดของการตัดสินใจว่ามีดังนี้

1. ผู้บริหารมักจะทำการตัดสินใจในขณะที่มีข้อมูลไม่สมบูรณ์

2. ผู้บริหารต้องทำการตัดสินใจโดยไม่ทราบว่า ผลที่เกิดขึ้นในอนาคตจะเป็นอย่างไร

3. การตัดสินใจเกี่ยวข้องกับตัวแปรจำนวนมาก และซับซ้อนจนทำให้ผู้บริหารไม่สามารถพิจารณาตัวแปรเหล่านั้นได้ครบถ้วน จึงไม่สามารถที่จะทราบถึงทางเลือกที่ดีที่สุดได้

นอกจากนี้ สมพงษ์ เกษมสิน (2521 : 213 - 215) ยังได้จำแนกอุปสรรคของการตัดสินใจออกเป็น 2 ประการ ดังนี้คือ

1. ปัญหาขัดข้องเกี่ยวกับการตัดสินใจ ได้แก่

1.1 การขาดข้อมูลข่าวสารที่นำมาประกอบการตัดสินใจ รวมทั้งคุณภาพของข้อมูลที่ได้รับด้วยว่ามีความเชื่อถือมากน้อยเพียงใด

1.2 การไม่มีเวลาเพียงพอสำหรับการวินิจฉัย ในกรณีที่อาจมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องตัดสินใจ

1.3 การขาดความรู้และประสบการณ์ของผู้ตัดสินใจ การตัดสินใจในเรื่องที่ไม่มีความรู้หรือประสบการณ์ ทำให้ผู้ตัดสินใจไปในลักษณะการเดามากกว่าการใช้เหตุผล ซึ่งอาจทำให้การตัดสินใจผิดพลาดได้

1.4 ลักษณะนิสัยของผู้ปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน การคาดคะเนพฤติกรรมของผู้ร่วมงานมีความสำคัญมาก เพราะผู้ร่วมงานบางคนอาจเป็นคนเฉื่อยชา ชอบหมกงาน ถ้าเป็นเช่นนี้งานก็จะไม่ดำเนินไปตามเป้าหมาย ก่อให้เกิดความเสียหายต่อการตัดสินใจได้

2. เหตุที่ทำให้การตัดสินใจผิดพลาดอาจเกิดจากมูลเหตุที่สำคัญหลายประการเป็นต้นว่า

2.1 การอภิปรายในที่ประชุมที่มุ่งเอาชนะกัน

2.2 การพยายามเรียกร้องของบุคคลที่ไม่คำนึงถึงหลักการและความถูกต้อง

2.3 ความพยายามเร่งเร้าให้เกิดความกลัว และอาศัยความกลัวก่อให้เกิดการตัดสินใจที่ไร้เหตุผล

2.4 การอ้างบารมีผู้ใหญ่บังหน้า มีลักษณะเป็นการสร้างอาณาจักรแห่งอิทธิพล ถ้าผู้ที่ทำหน้าที่ตัดสินใจไม่มั่นคงพอ การตัดสินใจออกไปก็ย่อมเป็นการรักษาหน้า

2.5 การเหมาเอาหรือสรุปเอาโดยไม่มีตัวอย่างในข้อมูลการสนับสนุนเพียงพอ

2.6 ความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการที่ใช้ถ้อยคำกำกวม การใช้ถ้อยคำที่มีความหมายหลายทาง

2.7 การวินิจฉัยสั่งการนั้น เป็นผลสืบเนื่องมาจากการใช้ข้อมูลที่ไม่ถูกต้องไร้คุณค่าอันเป็นผลทำให้การตัดสินใจผิดพลาดได้ จึงต้องเน้นถึงความสำคัญของข้อมูลข่าวสาร

2.8 การวินิจสั่งการด้วยความระมัดระวังจนเกินไป จนเป็นเหตุให้การตัดสินใจผิดพลาด

2.9 การถูกอิทธิพลครอบงำบางกรณีผู้ตัดสินใจตกอยู่ใต้อิทธิพลที่คอยบีบบังคับจนทำ

ให้การตัดสินใจไม่อาจดำเนินไปตามหลักตรรกวิทยา และความมีเหตุผลได้ และนำไปสู่ความเสียหายในที่สุด

สุเมธ เดียวอิศเรศ (2527 : 113 -114) ได้กล่าวว่า อุปสรรคของการตัดสินใจสั่งการสามารถแบ่งแยกออกพิจารณาได้ 2 ประการ ดังนี้

1. ปัญหาขัดข้องเกี่ยวกับการตัดสินใจสั่งการ ได้แก่เรื่องต่อไปนี้

1.1 ขาดข้อมูลข่าวสารที่เชื่อถือได้

1.2 ขาดความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่จะตัดสินใจ

1.3 ไม่มีเวลาพอเพราะต้องตัดสินใจอย่างรีบเร่ง

1.4 คาดหมายเหตุการณ์ในอนาคตได้อย่างลำบาก เพราะเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

1.5 กำหนดอำนาจหน้าที่ไม่เพียงพอหรือไม่แน่ชัดทำให้เกิดความไม่แน่ใจ

1.6 ความล่าช้าในการดำเนินงาน ความเฉื่อยชาของเจ้าหน้าที่

1.7 เหตุผลสืบเนื่องมาจากประเพณีหรือวัฒนธรรมของสังคม

2. สาเหตุที่ทำให้การตัดสินใจผิดพลาดอาจเนื่องจากสาเหตุหลายประการ เช่น การทำงานตามอารมณ์ ความเห็นแก่ตัว การเอาประโยชน์ส่วนตัวเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจสั่งการ นอกจากนั้นอาจเกิดจากสาเหตุไม่ยึดถือเหตุผลเป็นสำคัญ ใช้เหตุผลไม่ถูกต้องบิดเบือนความเป็นจริงเพื่อประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง อิทธิพลครอบงำ ใช้ถ้อยคำไม่ชัดเจน ขาดข้อมูล ข้อมูลไม่เพียงพอ ระมัดระวังหรือวิตกมากเกินไป และตัดสินใจด้วยความรีบเร่งเกินไป ทำให้ขาดความรอบคอบ

สรุป อุปสรรคในการตัดสินใจที่ผู้บริหารอาจจะต้องประสบมีอยู่ 4 ด้าน คือ

1. อุปสรรคที่เกิดจากข้อมูลข่าวสาร อาจเกิดจากข้อมูลข่าวสารไม่ชัดเจนเพียงพอ ไม่มีความน่าเชื่อถือ ทำให้การตัดสินใจผิดพลาดได้

2. อุปสรรคที่เกิดจากตัวผู้ตัดสินใจเอง เนื่องจากการขาดความรู้และประสบการณ์ และไม่มีเวลาเพียงพอเพราะต้องตัดสินใจอย่างรีบเร่ง

3. อุปสรรคที่เกิดจากระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมาย ซึ่งการตัดสินใจที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมาย อาจทำให้ล่าช้าไม่ได้ทางเลือกที่ดีที่สุด

4. อุปสรรคที่เกิดจากผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชา โดยมากมักเกิดจากความไม่ร่วมมือ ความเฉื่อยชา การไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใต้บังคับบัญชา

ระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ

ความหมายของคำว่า ข้อมูล (Data)

อธิปัตย์ คลี่สุนทร (2534 : 64) กล่าวว่า ข้อมูล หมายถึง ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่มีอยู่ในธรรมชาติในสังคมเป็นกลุ่มสัญลักษณ์แทนปริมาณหรือการกระทำต่าง ๆ ที่ยังไม่ผ่านการประมวลผล ซึ่งมีความหมายสอดคล้องกับความคิดเห็นของนักวิชาการหลายท่าน ดังนี้

มยุรี รัตนมุง (2537: 80) ที่กล่าวว่า ข้อมูล หมายถึง ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในลักษณะของกลุ่มสัญลักษณ์แทนปริมาณหรือการกระทำต่าง ๆ ที่ยังไม่ผ่านการประมวลผล อาจอยู่ในรูปของตัวเลขหรือตัวหนังสือ หรือ ข้อความหรือการกระทำต่าง ๆ ที่ยังไม่ผ่านการประมวลผล

จีราภรณ์ รักษาแก้ว (2538 : 57) และ สมคิด นาคขวัญ (2538 : 18) ได้ให้ความหมายของข้อมูลไว้ใกล้เคียงกันว่า ข้อมูล หมายถึง ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่อยู่ในธรรมชาติเป็นกลุ่มสัญลักษณ์แทนปริมาณ หรือการกระทำต่าง ๆ ที่ยังไม่ผ่านการประมวลผล ข้อมูลจะอยู่ในรูปของตัวเลข ตัวหนังสือ สาร ข้อเท็จจริงทุกรูปแบบที่ยังมิได้ผ่านกระบวนการวิเคราะห์และแปรผล และท้ายที่สุดข้อมูลก็คือวัตถุดิบของสารสนเทศ

บรรจบ นาคำรอด (2542 : 12) ได้อธิบายความหมายคำว่า ข้อมูล หมายถึง ข้อเท็จจริง ข่าวสาร ข้อความ หรือตัวเลข หรือสัญลักษณ์ยังขาดการประมวลผล การให้คุณค่าหรือปรุงแต่งให้สามารถถูกนำไปใช้ได้ตรงความต้องการของผู้ใช้ได้

เซนน์ (Senn อ้างถึงใน บรรจบ นาคำรอด 2542 : 14) กล่าวว่า ข้อมูล คือ ข้อเท็จจริงเป็นการบันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว หรือกำลังจะเกิดขึ้นข้อเท็จจริงนี้อิสระไม่สัมพันธ์กัน และมีจำนวนไม่จำกัด ข้อมูลทั้งหมดคือข้อเท็จจริง

เบอร์ช และสเตรเตอร์ (Burch and Strater อ้างถึงใน บรรจบ นาคำรอด 2542 : 12) ยังได้กล่าวว่า ข้อมูล คือตัวเลข ภาษา หรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้แทนคน สิ่งของ และความคิดลักษณะของข้อมูลเป็นข้อเท็จจริงไม่ปรุงแต่งและไม่เกี่ยวข้องกัน

สรุป ข้อมูล หมายถึง ข้อเท็จจริง ข่าวสารต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นข้อความ ตัวอักษร ตัวเลข เครื่องหมาย สัญลักษณ์แทนปริมาณหรือการกระทำต่าง ๆ ที่ยังไม่ผ่านกระบวนการประมวลผลหรือจัดกระทำใด ๆ ข้อมูลถือเป็นวัตถุดิบขั้นต้นของสารสนเทศ

ความหมายของคำว่า สารสนเทศ (Information)

ชโลมใจ ภิงคารวัฒน์ และสุรพล หวังดี (2531 : 1) ได้ให้ความหมายของสารสนเทศว่า หมายถึง ข้อมูลที่จัดระบบแล้ว หรือผ่านกระบวนการวิเคราะห์และประมวลผลแล้ว อยู่ในรูปที่สามารถใช้ประโยชน์ หรือใช้ประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ได้ทันทีตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

อธิปัตย์ คลี่สุนทร (2537 : 64) ยังได้กล่าวว่า สารสนเทศ หมายถึง ค่าจำนวนทางปริมาณ หรือค่าทางคุณภาพที่ประมวลผลวิเคราะห์เปรียบเทียบ หรือสรุปแล้วสามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจ หรือดำเนินการได้ นอกจากนี้ จีราภรณ์ รักษาแก้ว (2538 : 57) ได้ให้ความหมายของสารสนเทศว่า หมายถึง ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับการประมวลผลแล้วด้วยวิธีการต่าง ๆ เป็นความรู้ที่ต้องการสำหรับใช้ทำประโยชน์เป็นส่วนผลลัพธ์ หรือ Output ของระบบการประมวลผลข้อมูล เป็นสื่อที่สื่อความหมายให้ผู้รับเข้าใจ และสามารถนำไปกระทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งโดยเฉพาะได้ หรือเพื่อเป็นการย้ำความเข้าใจที่มีอยู่แล้วให้มากขึ้น และเป็นผลลัพธ์ของระบบสารสนเทศ

โอเบรน (O' Brien อ้างถึงใน บรรจบ นาคำรอด 2542 : 14) กล่าวว่า สารสนเทศเกิดจากการวิเคราะห์ข้อมูลหรือข้อเท็จจริง และจัดระเบียบให้ความรู้หรือข่าวกรอง (Intelligence) สารสนเทศจึงเป็นข้อมูลที่มีความหมายและจำเป็น ในขณะที่ข้อมูลไม่มีความหมายและความสำคัญในตัวเอง

สรุป สารสนเทศ คือ ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่ได้ผ่านกระบวนการประมวลผล หรือจัดกระทำแล้ว อาจอยู่ในรูปของตัวเลข เครื่องหมาย สัญลักษณ์ หรือข้อความก็ได้ เพื่อสามารถนำมาใช้เป็นพื้นฐานประกอบในการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ได้ตามวัตถุประสงค์ หรือหมายถึง ข้อมูลที่ประมวลผลแล้วมาอยู่ในรูปแบบที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ได้ทันทีจากวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ความสำคัญของสารสนเทศ

กรมสามัญศึกษา (2538 : 6) ได้กล่าวถึงความสำคัญของระบบสารสนเทศว่า "สารสนเทศเป็นกุญแจไปสู่ความสำเร็จของการบริหารงาน" เพราะผู้บริหารคือผู้ที่ใช้สารสนเทศที่หมุนเวียนในหน่วยงานนั้น ๆ ให้เกิดประโยชน์ โดยระบุว่าระบบสารสนเทศมีความสำคัญก็เพราะ การบริหารงานในปัจจุบันมีความยุ่งยากกว่าในอดีต ขนาดขององค์การที่ดำเนินการใหญ่กว่าในอดีต การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็ว การกระจายข่าวสารและข้อมูลเป็นไปอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง และมีการทำงานอย่างเป็นระบบ

นอกจากนี้ ธงชัย สันติวงษ์ (2533 : 287) ยังได้กล่าวว่า ความสำคัญของระบบข้อมูลเพื่อการบริหารก็คือ การเป็นเครื่องมือช่วยนักบริหาร ในการตัดสินใจทุกกรณี สิ่งจำเป็นที่สิ่งที่ขาดไม่ได้คือ การต้องมีทางเลือก การมีอำนาจหน้าที่ที่จะสั่งการตามทางเลือกที่ได้ตัดสินใจไว้แล้ว และที่สำคัญที่สุดก็คือ ข้อมูล ข้อมูลนับว่าเป็นส่วนสำคัญที่สุด เพราะผู้บริหารที่ทำงานต่าง ๆ นั้นแท้จริงจะมิได้ลงมือทำงานโดยตรง หากแต่จะต้องทำงานเกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ มากกว่า ดังนั้น ระบบข้อมูลเพื่อการบริหาร จึงมีความสำคัญยิ่งในความหมายที่จะคอยช่วยให้ผู้บริหารได้ข้อมูลตัวเลขที่จำเป็นสำหรับการตัดสินใจต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง ซึ่งมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2543 : 47 – 49)

ได้กล่าวถึงความสำคัญของระบบสารสนเทศที่มีต่อการจัดการว่า ระบบสารสนเทศในองค์การหนึ่งถือเป็นระบบหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการบริหารองค์การ ทั้งนี้เพราะระบบสารสนเทศที่ดีจะช่วยทำให้การเก็บรวบรวมข้อมูลการจัดทำสารสนเทศการรับและส่งต่อข้อมูลสารสนเทศ ทั้งภายในภายนอกองค์การด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้ดำเนินการเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะนำไปช่วยสนับสนุนต่อผู้บริหารในระดับต่าง ๆ ซึ่งโดยทั่วไปในองค์การจะมีการแบ่งการจัดการออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ การจัดการระดับสูงซึ่งเกี่ยวข้องกับผู้บริหารระดับสูง การจัดการระดับกลางซึ่งเกี่ยวข้องกับผู้บริหารระดับกลาง การจัดการระดับต้นซึ่งเกี่ยวข้องกับผู้บริหารระดับต้นในองค์การ ดังนั้น ในการจัดการในอันที่จะนำไปใช้ในการตัดสินใจ เพื่อเพิ่มประสิทธิผลและประสิทธิภาพการจัดการให้สูงขึ้น ความสำคัญของระบบสารสนเทศที่มีต่อการจัดการในระดับต่าง ๆ มีดังนี้

1. ความสำคัญของระบบสารสนเทศต่อการจัดการระดับสูง สารสนเทศที่ดีจะช่วยให้การตัดสินใจของผู้บริหารระดับสูงมีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น มีการวางแผนระยะยาวในเชิงรุก อันจะส่งผลทำให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การที่ตั้งไว้

2. ความสำคัญของระบบสารสนเทศต่อการจัดการระดับกลาง สารสนเทศจะช่วยให้การตัดสินใจของผู้บริหารระดับกลางที่รับผิดชอบแต่ละหน่วยงานภายในองค์การ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น มีการเชื่อมโยงการใช้สารสนเทศระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ภายในองค์การได้อย่างเป็นระบบ ส่งผลให้ทุกหน่วยงานมีการประสานข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจและจะช่วยตอบสนองต่อวัตถุประสงค์และเป้าหมายในระดับสูงขององค์การที่ตั้งไว้

3. ความสำคัญของระบบสารสนเทศต่อการจัดการระดับต้น นอกเหนือจะช่วยให้การทำงานในระดับล่างเกิดความคล่องตัว โดยมีการนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยให้เกิดความรวดเร็วและความถูกต้องแล้ว ยังช่วยให้ผู้บริหารระดับต้นสามารถใช้สารสนเทศที่มีอยู่ในการตัดสินใจและวางแผนในระยะสั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

สรุป สารสนเทศมีความสำคัญต่อองค์การจัดการทุกระดับในองค์การ ทั้งนี้เพื่อให้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่สำคัญต่อการบริหารงานในทุกระดับ มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยเพื่อให้เกิดความรวดเร็ว คล่องตัวในอันที่จะช่วยทำให้การได้มาซึ่งข้อมูลและการจัดทำสารสนเทศ ตลอดจนการตัดสินใจสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปช่วยในการตอบสนองต่อวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การที่ตั้งไว้

คุณลักษณะหรือคุณสมบัติของสารสนเทศที่ดี

คุณลักษณะหรือคุณสมบัติของสารสนเทศที่ดีมีผู้ให้กำหนดคุณสมบัติของสารสนเทศที่ดีไว้หลายท่าน ดังเช่น ประชุม รอดประเสริฐ (2533 : 246 – 247) ได้เสนอคุณสมบัติของสารสนเทศที่ดี

ดังนี้คือ ทันต่อเหตุการณ์ ข้อมูลที่ดีต้องเป็นข้อมูลที่ทันสมัย เป็นปัจจุบัน จึงจะไม่ทำให้การตัดสินใจผิดพลาด มีความเที่ยงตรง ข้อมูลที่ดีต้องเป็นข้อมูลที่มีความเป็นจริง ที่ได้รับการตรวจสอบ และวิเคราะห์มาดีแล้ว เพราะข้อมูลที่ขาดความเป็นจริง หรือข้อมูลที่เชื่อถือไม่ได้จะเป็นต้นเหตุสำคัญที่ทำให้การตัดสินใจผิดพลาดได้ มีความกะทัดรัด ข้อมูลที่ดีต้องกระชับและจำเป็นกับประเด็นของการตัดสินใจดำเนินการ การมีข้อมูลมากมายแบบน้ำท่วมทุ่งจะทำให้การตัดสินใจเป็นไปด้วยความยากลำบาก ความเกี่ยวข้อง ข้อมูลที่ดีต้องสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องตัดสินใจการใช้ข้อมูลที่ไม่ตรงกับเรื่องหรือประเด็นย่อมทำให้การตัดสินใจผิดพลาดได้ และข้อมูลที่ดีต้องมีความสมบูรณ์ ข้อมูลที่ดีต้องครอบคลุมสาระหรือกิจกรรมที่ต้องตัดสินใจ การใช้ข้อมูลเพียงส่วนเดียวมาใช้ในการตัดสินใจก็อาจผิดพลาดได้เช่นกัน ซึ่งวีระ เทพกรณ์ (2536 : 1) ยังได้กล่าวถึงคุณสมบัติสารสนเทศที่ดีว่าควรจะมีความถูกต้อง ทันต่อการใช้งาน มีความสมบูรณ์ กะทัดรัด ตรงกับความต้องการ ละเอียดแม่นยำ มีคุณสมบัติเชิงปริมาณ ยอมรับได้ ใช้ได้ง่าย ไม่ลำเอียง ชัดเจน เร้าความสนใจ สอดคล้องกับความหมายของ จีราภรณ์ รักษาแก้ว (2538 : 59 - 61) ได้กล่าวถึง คุณสมบัติที่ดีของข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญที่สุดคือ ถูกต้อง ทันต่อการใช้งาน ครบถ้วนสมบูรณ์ กะทัดรัด และตรงกับความต้องการ ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้จะเป็นตัวบ่งบอกถึง คุณภาพ และคุณค่าของสารสนเทศเหล่านั้น ในการนำสารสนเทศไปใช้แต่ละครั้งสารสนเทศควรจะมีคุณสมบัติดังกล่าวนี้ เป็นปริมาณที่มากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้ใช้ ซึ่งเขาจะเป็นผู้พิจารณาถึงความคุ้มค่าของสารสนเทศที่ต้องการกับต้นทุน หรือค่าใช้จ่ายที่จะได้มาซึ่งสารสนเทศนั้น ๆ

นอกจากนี้ บรรจบ นาคำรอด (2542 : 22) กล่าวว่า สารสนเทศที่ดีต้องมีคุณสมบัติคือ ครอบคลุมเรื่องที่จำเป็นต้องใช้ มีความถูกต้อง เป็นปัจจุบันและสามารถเรียกใช้ได้สะดวก ทันกับความต้องการ แต่อย่างไรก็ตามองค์การ ผู้บริหารแต่ละระดับหรือผู้ใช้สารสนเทศย่อมมีความต้องการคุณสมบัติของสารสนเทศแตกต่างกันไปบ้าง ตามความเหมาะสมหรือโอกาสที่ใช้ฉะนั้น การจัดข้อมูลสารสนเทศของแต่ละองค์กรจึงมีความแตกต่างกัน

เบอร์ช และสเตรเตอร์ (Burch and strater อ้างถึงใน บรรจบ นาคำรอด 2542 : 21) แบ่งคุณสมบัติของสารสนเทศที่ดีออกเป็น 10 ข้อคือ

1. ใช้ได้ง่าย รวดเร็ว (Accessibility) หมายถึง ความสะดวกรวดเร็วในการเลือกใช้
2. มีความครอบคลุม (Comprehensiveness) หมายถึง มีปริมาณเพียงพอมีความสมบูรณ์
3. ครอบคลุมพื้นที่ในการตัดสินใจ (Decision Area) ของผู้ใช้
4. มีความแม่นยำ (Accuracy) หมายถึง มีความคลาดเคลื่อนจากข้อเท็จจริงในระดับต่ำ

5. มีความเหมาะสม (Appropriateness) หมายถึง มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้อง (relevance) กับเรื่องกำลังพิจารณาตัดสินใจ

6. มีความทันต่อเวลา (Timeliness) หมายถึง ใช้ช่วงเวลาอันสั้นในการจัดเตรียมข้อมูล ตั้งแต่สิ่งที่นำเข้า (Input) การประมวลผล (Processing) และผลลัพธ์หรือการรายงาน (Output)

7. มีความชัดเจน (Clarity) หมายถึง สารสนเทศไม่มีความหมายกำกวม (Ambigiuty) ไม่จำเป็นต้องตีความหรือทบทวนความผิดพลาดใหม่อีก.

8. มีความยืดหยุ่น (Flexibility) สามารถปรับใช้ได้กับผู้ใช้หลายบุคคล และหลายสถานการณ์ สามารถตรวจสอบได้ (Verifiability) สามารถตรวจสอบความถูกต้องในเรื่องเดียวกันจากผู้ใช้สารสนเทศหลาย ๆ คน

9. ไม่ลำเอียง (Free Form Bias) ไม่มีความตั้งใจเปลี่ยน หรือปรับปรุงสารสนเทศให้มีอิทธิพลต่อการสรุปผลของผู้รับ

10. ได้จากสภาพปกติ (Quantifiable) เป็นสารสนเทศที่ผลิตจากระบบสารสนเทศที่เป็นทางการ (Formal Information System)

สรุป สารสนเทศที่ดีต้องมีคุมสมบัติตามที่ผู้ต้องการใช้ แต่โดยทั่วไปสารสนเทศที่ดีเหมาะกับการใช้ในการตัดสินใจของผู้บริหาร ในการบริหารโรงเรียนควรมีลักษณะหรือคุณสมบัติดังนี้ มีความถูกต้อง ครอบคลุม ทันต่อการใช้งาน มีความเป็นปัจจุบัน มีความสมบูรณ์ ไม่ลำเอียง กะทัดรัด ละเอียดแม่นยำ ตรงกับความต้องการ มีคุณสมบัติเชิงวิชาการ มีความเกี่ยวข้อง มีคุณสมบัติเชิงปริมาณ ใช้ได้ง่าย ประหยัด มีความยืดหยุ่น ชัดเจน สามารถตรวจสอบได้ตลอดเวลา และเร้าความสนใจ

แหล่งของข้อมูลและสารสนเทศ

ภาณุรัตน์ รัตยาภาส (2529 : 7 – 9) กล่าวว่า ข้อมูลที่นำมาใช้เพื่อการเปลี่ยนแปลงหรือจัดกระทำให้เป็นสารสนเทศโดยทั่วไปจะอยู่ในรูปของตัวเลขหรือเอกสาร มักได้มาจากแหล่งข้อมูล 2 แหล่งคือ

1. แหล่งข้อมูลภายใน (Internal Source) แหล่งข้อมูลนี้จะให้ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ของระบบการศึกษา (Education System) อันประกอบด้วยองค์ประกอบย่อยต่าง ๆ ในระบบ ได้แก่ ปัจจัย กระบวนการ และผลผลิตของระบบการศึกษาจำแนกตามระดับการศึกษา

1.1 ปัจจัยเป็นทรัพยากร หรือสิ่งจำเป็นเพื่อนำเข้าสู่ระบบ และก่อให้เกิดการทำงานหรือกระบวนการ เช่น ปัจจัยประกอบไปด้วย ครู นักเรียน และบุคลากรทางการศึกษา อุปกรณ์การเรียน งบประมาณทางการศึกษา เป็นต้น

1.2 กระบวนการหรือการจัดการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งที่ทำหน้าที่แปรสภาพปัจจัยให้เป็นผลผลิตหรือผลลัพธ์ที่ต้องการ หรือเป็นการดำเนินงานทางการศึกษา ได้แก่ โครงสร้างและระบบการบริหาร กระบวนการเรียนการสอน การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในระบบการควบคุมติดตาม และประเมินผล เป็นต้น

1.3 ผลผลิต คือ สิ่งที่ต้องการจากระบบซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของระบบ เช่น จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา ประสิทธิภาพการสอน การมีงานทำ เป็นต้น

แหล่งของข้อมูลภายในระบบการศึกษาดังกล่าว สามารถสรุปเป็นรายการข้อมูลทางการศึกษาที่สำคัญ คือ ข้อมูลนักเรียน ข้อมูลครูและบุคลากรทางการศึกษา ข้อมูลงบประมาณ ข้อมูลสิ่งอำนวยความสะดวก และข้อมูลแผนการเรียน

2. แหล่งข้อมูลภายนอก (External Source) หมายถึง แหล่งข้อมูลภายนอกระบบการศึกษา ซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมทางการศึกษาและผลกระทบต่อปัจจัย กระบวนการและผลผลิต อันเป็นองค์ประกอบย่อยของระบบได้แก่ สภาพแวดล้อมทางนิเวศน์วิทยา ประชากร เศรษฐกิจ สังคมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เป็นต้น ข้อมูลจากแหล่งดังกล่าว ได้แก่

2.1 ข้อมูลด้านประชากร หมายถึง ข้อมูลทางด้านประชากรทุกเรื่องที่เกี่ยวข้อง หรือมีผลกระทบต่อการจัดการศึกษา ข้อมูลพื้นฐานขั้นต้นประกอบด้วย ข้อมูลแสดงความต้องการทางการศึกษา ข้อมูลประชากรนี้อาจใช้ในรูปของกลุ่มของประชากร จำแนกตามอายุ เพศ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของประชากรซึ่งแสดงลักษณะเฉพาะพื้นที่นั้น ๆ

2.2 ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ งบประมาณทางการศึกษา งบประมาณทั้งหมดของประเทศ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ

2.3 ข้อมูลทางด้านสังคมและสภาพแวดล้อมทางนิเวศน์วิทยา ข้อมูลนี้ได้แก่ เขตบริการการศึกษา เขตการปกครอง ลักษณะและการประกอบอาชีพ สภาพทรัพยากร ภาษา ศาสนา ความเชื่อต่าง ๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อการจัดการศึกษา

สรุป แหล่งของสารสนเทศที่จำเป็นในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน มีขอบข่ายและภารกิจครอบคลุมงานของโรงเรียนที่ต้องรับผิดชอบทั้ง 6 งาน ซึ่งประกอบไปด้วยข้อมูลงานวิชาการ ข้อมูลงานบุคลากร ข้อมูลงานธุรการและการเงิน ข้อมูลงานกิจการนักเรียน ข้อมูลงานอาคาร สถานที่ และข้อมูลงานความสัมพันธ์กับชุมชน มีทั้งแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ และแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ซึ่งได้จากข้อมูลภายในโรงเรียนและข้อมูลจากภายนอกโรงเรียน

ประโยชน์ของข้อมูลและสารสนเทศ

ประโยชน์ของข้อมูลและสารสนเทศนับว่ามีประโยชน์ในหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะเรื่องของ

การตัดสินใจในการบริหารงานโดย ถกล นิรันดร์ศิโรจน์ (2525 : 8 - 9) กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดระบบสารสนเทศไว้หลายประการดังนี้

1. ช่วยให้ผู้บริหารมีความรู้ถูกต้องทันสมัยตรงตามความต้องการ และเรียกใช้ข้อมูล หรือสารสนเทศได้สะดวก

2. ช่วยให้ผู้บริหารทำการตัดสินใจวางแผนปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องมีประสิทธิภาพ

3. ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งระดับที่สูงกว่าและต่ำกว่า หรือเพื่อให้ระบบสารสนเทศเป็นมาตรฐานเดียวกัน มีรายการข้อมูล มีแบบเสนอรายงาน และวันสำรวจจะเป็นมาตรฐานเดียวกัน สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้จากระดับ ขจัดความซ้ำซ้อนในการเก็บรวบรวมข้อมูลและตรงกับความต้องการของผู้ผลิตและผู้ใช้

4. ใช้ประโยชน์สำหรับการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์หน่วยงาน เช่น การจัดทำเอกสารแนะนำโรงเรียน รายงานผลงานในรอบปี ตลอดจนบริการข้อมูลสำหรับการวิจัยต่าง ๆ เช่น การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาของหน่วยงาน การวิจัยเพื่อหาวิธีสอนที่แปลกใหม่

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2528 : 33 - 34) กล่าวถึงประโยชน์ของข้อมูลสารสนเทศต่อการบริหารโรงเรียน ว่าโรงเรียนสามารถใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อประโยชน์ดังนี้คือ ใช้ในการวางแผน ใช้ในการกำหนดนโยบายของโรงเรียน ใช้ในการแก้ไขข้อบกพร่องของโรงเรียน และใช้ในการรายงานผลและประเมินผล

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2529 : 120–121) กล่าวถึงประโยชน์ของสารสนเทศไว้ว่า

1. ใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารในการบริหารกิจการใดกิจการหนึ่ง คุณภาพของการตัดสินใจต่าง ๆ จะขึ้นอยู่กับความเข้าใจอันถูกต้องของปัจจัยสภาพแวดล้อม และปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น ๆ การมีข้อมูลที่ดีจึงช่วยให้การตัดสินใจต่าง ๆ ดีขึ้น ด้วยสารสนเทศนอกจากจะเป็นหัวใจที่สำคัญที่ช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหาร แล้วยังเป็นรากฐานที่สำคัญสำหรับการตัดสินใจของผู้บริหารทุกระดับ

2. ช่วยในการวางแผนได้ถูกต้อง ผู้บริหารทุกระดับมีหน้าที่หลักที่สำคัญ คือ เป็นผู้วางแผนงานขององค์กรนั้น ๆ หรืออาจกล่าวได้ว่า งานอันแท้จริงของผู้บริหารระดับสูงคืองานวางแผนนั่นเอง ระบบสารสนเทศจะช่วยผู้บริหารในด้านการให้ข้อมูลที่สอดคล้องกับความต้องการ

3. ช่วยในการปฏิบัติงานต่าง ๆ มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้บริหารสามารถเลือกสารสนเทศที่ช่วยในการแก้ปัญหาต่าง ๆ แม้ปัญหาที่ซับซ้อนก็สามารถหาแนวทางแก้ไขได้

4. ช่วยประเมินและประมาณสถานการณ์เพื่อประโยชน์ของการตัดสินใจ และการกำหนดนโยบายสำหรับปัจจุบันและอนาคต

5. ระบบสารสนเทศสามารถที่จะช่วยแก้ปัญหาด้านต่าง ๆ การเก็บข้อมูลต่าง ๆ สามารถเรียกออกมาใช้เพื่อประโยชน์ต่อการบริหารงานได้ และในระบบสารสนเทศที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์การเรียกข้อมูลมาใช้กระทำได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง

สมคิด นาคขวัญ (2538 : 31) กล่าวถึงข้อมูลสารสนเทศมีประโยชน์ในการบริหารมาก คือจะช่วยผู้บริหารในการตัดสินใจ วางแผน ควบคุมการปฏิบัติงานและประเมินผล รายงานผลได้ถูกต้องและเหมาะสมจึงเป็นระบบที่ช่วยให้ผู้บริหารได้บริหารโดยใช้อำนาจในลักษณะที่ถูกต้อง คืออำนาจอันเกิดจากความรอบรู้ และชำนาญเป็นอำนาจที่แท้จริงและยั่งยืน

สรุป ประโยชน์ของสารสนเทศคือ ทำให้การตัดสินใจของผู้บริหารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้อง แม่นยำทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ใช้ข้อมูลที่เก็บรวบรวมไว้ได้รับการกลั่นกรองเป็นขั้น ๆ ตามความจำเป็นของการบริหารงานแต่ละอย่าง ซึ่งช่วยประหยัดเวลาในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร ผู้เสนอข้อมูลสามารถปฏิบัติได้ถูกต้องคือ รู้ว่าผู้บริหารต้องการข้อมูลอะไรในเรื่องใด ซึ่งจะเป็นการประหยัดทั้งเวลา และเงินในการเตรียมข้อมูล ในการเก็บข้อมูลไว้ในแหล่งเดียวกันนี้ จะทำให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องตรงกัน ง่ายต่อการเปลี่ยนแปลงปรับปรุง และสะดวกต่อการเรียกใช้สะดวกต่อการวิเคราะห์งานด้านใดด้านหนึ่ง เพราะข้อมูลต่าง ๆ มีครบทุกอย่างก็สามารถวิเคราะห์งานได้อย่างแม่นยำถูกต้องซึ่งจะเกิดผลดีต่อองค์กรเป็นอย่างยิ่ง

ความหมายของระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ

จากการศึกษาความหมายของระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ พบว่าได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่านดังเช่น ครรชิต มาลัยวงศ์ (2534 : 62) ได้ให้ความหมายระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจว่า เป็นระบบสารสนเทศแบบหนึ่งซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อช่วยให้งานตัดสินใจของผู้บริหารระดับต่าง ๆ ดำเนินไปอย่างรวดเร็วมีเหตุผลมากขึ้น ชัยวุฒิ ชัยพันธ์ (2534 : 4 - 8) ได้ให้ความหมายของระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจว่า เป็นระบบสนับสนุนการตัดสินใจ โดยมากมักใช้ในการวางแผนวิเคราะห์ทางเลือก พิสูจน์และค้นหาข้อผิดพลาด

นอกจากนี้ สุมาลี เมืองไพศาล (2531 : 10) ยังกล่าวถึงความหมายของระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจว่าเป็นการประยุกต์ อย่างหนึ่งของระบบสารสนเทศที่จะช่วยในการตัดสินใจของนักบริหาร

มัวร์และเช็ง (Moore and Chang อ้างถึงใน ศรีสมรัก อินทุจันทร์ยง 2535 : 3) กล่าวถึงระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจว่า หมายถึง ระบบที่เพิ่มเติมขึ้นเพื่อมาสนับสนุนการวิเคราะห์ข้อมูลการตัดสินใจที่มีลักษณะเป็นปัญหาเฉพาะหน้า มุ่งเน้นการทำงานเพื่อการวางแผน และใช้ในสถานการณ์ที่ไม่ได้มีการกำหนดไว้ล่วงหน้า

สรุป ระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเป็นระบบที่พัฒนาขึ้นมาเพื่อจุดมุ่งหมายเฉพาะ คือ วิเคราะห์ข้อมูลที่มีอยู่หลากหลายให้ผู้บริหารสามารถเลือกข้อมูลที่จำเป็นในการตัดสินใจออกมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ เป็นการประยุกต์อย่างหนึ่งของระบบสารสนเทศที่จะช่วยในการตัดสินใจของนักบริหาร

คุณสมบัติและประโยชน์ของระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ

เทอบัน (Turban อ้างในครรชิต มาลัยวงศ์ 2534 : 52 - 53) กล่าวถึงคุณสมบัติของสารสนเทศที่สำคัญไว้ดังนี้

1. ระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ ช่วยผู้ตัดสินใจในสถานการณ์แบบกึ่งโครงสร้าง หรือไร้โครงสร้าง ด้วยการนำวิจารณญาณของมนุษย์และสารสนเทศมาใช้ร่วมกัน

2. ระบบนี้ช่วยงานจัดการระดับต่าง ๆ นับตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูงมาจนถึงหัวหน้าแผนก

3. ระบบช่วยบุคคลเป็นราย ๆ หรือแก่คนทั้งกลุ่ม ปัญหาทั้งหลายประการในองค์การนั้นต้องมีการตัดสินใจเป็นกลุ่ม ปัญหายิ่งมีโครงสร้างน้อยเท่าใดยิ่งต้องการให้บุคคลจากฝ่ายต่าง หรือระดับต่าง ๆ มาร่วมในการตัดสินใจมากขึ้นเท่านั้น ระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจช่วยผสานความคิดของแต่ละคน

4. ระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจช่วยสนับสนุนกระบวนการตัดสินใจหลาย ๆ อย่างเกี่ยวข้องกัน หรือมีลำดับต่อเนื่อง

5. ระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจช่วยสนับสนุนกระบวนการตัดสินใจทุกขั้นตอน ซึ่งแบ่งออกเป็นการพิจารณาศึกษาปัญหา การกำหนดแนวทางแก้ปัญหา การเลือกวิธีการแก้ปัญหาและการลงมือแก้ปัญหา

6. ระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจช่วยสนับสนุนกระบวนการ และรูปแบบของการแก้ปัญหาซึ่งอาจมีความแตกต่างกันหลายแบบ ผู้ใช้อาจใช้วิธีการและถ้อยคำลำนวนของตนเองได้

7. ระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจต้องเปลี่ยนแปลงปรับปรุงได้ ผู้ตัดสินใจจะต้องสามารถรับมือกับความเปลี่ยนแปลง และแก้ไขระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลง จะต้องยืดหยุ่นมากพอที่จะใช้เพิ่มเติม ตัดทอน ผสมผสาน เปลี่ยนแปลงหรือเรียบเรียงส่วนประกอบพื้นฐานได้ใหม่ ตอบโต้ต่อสถานการณ์ที่ไม่คาดฝันได้อย่างรวดเร็ว

8. ระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจควรจะใช้ง่าย ผู้ใช้ควรรู้สึกเป็นกันเองกับระบบการใช้ง่าย ความยืดหยุ่นสมรรถนะด้านกราฟฟิกและการโต้ตอบเป็นภาษามนุษย์ ทำให้ระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจมีประสิทธิผลดี คุณสมบัติเหล่านี้แสดงว่าระบบต้องเป็นแบบตอบโต้

9. ระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจพยายามปรับปรุงประสิทธิผลของการตัดสินใจ เช่น ความถูกต้อง รวดเร็ว และมีคุณภาพ

10. ผู้ตัดสินใจมีอำนาจควบคุมกระบวนการทุกขั้นตอนในการแก้ปัญหา ระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเพียงแต่พยายามสนับสนุนไม่ใช่มาทดแทนผู้ตัดสินใจ

11. ระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจอาจนำไปสู่การเรียนรู้ ซึ่งนำไปสู่ความต้องการใหม่ๆ เรื่อย ๆ ไป จัดเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องของการพัฒนาและปรับปรุง

12. ระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจควรสร้างได้ง่าย ผู้ใช้ควรจะสร้างระบบง่าย ๆ ได้ด้วยตนเอง ถ้าเป็นระบบใหญ่ ๆ ก็ควรสร้างโดยอาศัยความช่วยเหลือเพียงเล็กน้อยจากบุคลากรของศูนย์คอมพิวเตอร์

ชัยวุฒิ ชัยพันธุ์ (2534 : 4 – 8) ได้กล่าวถึง ระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจว่ามีคุณสมบัติที่สำคัญคือ เป็นระบบที่ประกอบด้วยทั้งข้อมูลและแบบจำลอง ถูกออกแบบมาเพื่อช่วยผู้บริหารในการตัดสินใจ ช่วยสนับสนุนมากกว่าจะเป็นการแทนที่การตัดสินใจ และมีวัตถุประสงค์คือปรับปรุงประสิทธิผลการตัดสินใจไม่ใช่ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการตัดสินใจ ซึ่งประโยชน์ของระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจดังนี้

1. สนับสนุนการตัดสินใจ โดยเอาการตัดสินใจของคน และคอมพิวเตอร์มารวมกันทำให้สามารถแก้ปัญหาที่มีความยุ่งยากสลับซับซ้อนได้

2. สนับสนุนการบริหารได้หลายระดับ

3. สนับสนุนทั้งในแง่แต่ละบุคคลและเป็นกลุ่ม

4. สนับสนุนทุกกระบวนการตัดสินใจ สามารถใช้กลยุทธ์ต่าง ๆ ได้มากมายใต้รูปแบบที่หลากหลาย อย่างรวดเร็ว และถูกต้อง

5. ไวต่อสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดไว้อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงข้อมูลนำเข้า สามารถปรับตัวได้ตลอดเวลา โดยผู้ตัดสินใจสามารถเปลี่ยนสถานะ และปรับปรุงระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจนั้นมีความยืดหยุ่นและผู้ใช้สามารถเพิ่มเติม ลบ รวม เปลี่ยน จัดองค์ประกอบพื้นฐานใหม่ ความสามารถนี้จะทำให้เหมาะแก่เวลารวดเร็ว และความสามารถเฉพาะตัว

6. ระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ จะช่วยให้สามารถปรับปรุงประสิทธิผลของการตัดสินใจมากกว่าการเพิ่มประสิทธิภาพ

7. ผู้ตัดสินใจสามารถควบคุมขั้นตอนทั้งหมดของกระบวนการตัดสินใจ เพื่อแก้ปัญหาได้อย่างสมบูรณ์ ระบบนี้มีเป้าหมายพิเศษคือ "สนับสนุน" แต่ไม่ "แทนที่" โดยผู้ตัดสินใจสามารถ

ยอมรับหรือไม่ยอมรับได้ทุกกระบวนการ

8. ผู้ใช้สามารถสร้างระบบง่าย ๆ ได้ด้วยตนเอง ส่วนระบบใหญ่สามารถสร้างโดยผู้ใช้ขององค์การโดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญจากระบบสารสนเทศ

9. เป็นระบบที่มีผลในการลดค่าใช้จ่าย และต้นทุนในการประกอบการ นอกจากนั้นที่สำคัญก็คือสามารถลดความผิดพลาดอันเกิดจากการตัดสินใจได้

โดยยังกล่าวเปรียบเทียบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร และการตัดสินใจว่า ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารนั้น เป็นระบบซึ่งรวบรวมความจริงทั้งหลาย ที่มีอยู่ทั้งหลายภายในและภายนอกองค์การ แล้วเปลี่ยนข้อมูลที่เก็บรวบรวมอยู่นั้นให้เป็นสารสนเทศ ซึ่งมีความหมายและทันต่อความต้องการขององค์การ พร้อมเสมอที่จะให้สารสนเทศแก่ผู้บริหารเพื่อช่วยในการบริหารองค์การ ส่วนสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจคือระบบซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อกลั่นกรอง แก้ไข และรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ให้อยู่ในรูปสารสนเทศที่จำเป็น และทันเวลาเพื่อช่วยในการตัดสินใจสนับสนุนงานประจำ งานโครงสร้างรวมถึงการตัดสินใจเร่งด่วน

สรุป ระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจนั้น ใช้เพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะอย่าง ในขณะที่ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารนั้น เป็นโครงสร้างของสารสนเทศที่ใช้ได้ทั่วไป การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจไม่จำเป็นต้องพัฒนาโดยผู้ที่เชี่ยวชาญทางการประเมินผลเสมอไป ส่วนสารสนเทศเพื่อการบริหารนั้นจะถูกพัฒนาขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านการประเมินผลเป็นหลัก

แนวทางในการแก้ไขและพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ

แนวทางในการแก้ไขและพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนพัฒนาการศึกษา สารสนเทศทางการศึกษานับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการตัดสินใจ กำหนดนโยบายการบริหาร และการวางแผนพัฒนา รวมทั้งจำเป็นต่อการติดตามประเมินผลกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการไปแล้ว สารสนเทศที่ถูกต้องเชื่อถือได้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารที่จะใช้ประกอบการตัดสินใจได้อย่างมีคุณภาพ ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนรับผิดชอบในการผลิตสารสนเทศให้ได้มาตรฐาน มีคุณภาพสูงมีปริมาณเพียงพอตรงกับความต้องการของผู้ใช้อย่างทันท่วงที ด้วยความเข้าใจที่สอดคล้องตรงกันทั้งในเรื่องของการเรียนการสอน การวิจัยและกิจกรรมอื่น ๆ ผู้บริหารโรงเรียนต้องอาศัยข้อมูลและสารสนเทศเป็นเครื่องมือเปรียบเทียบก่อนการตัดสินใจ เพื่อให้การดำเนินการตามการตัดสินใจดังกล่าวสัมฤทธิ์ผลตามจุดประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับเพื่อเป็นการประหยัดในการใช้ทรัพยากรให้ได้ประโยชน์สูงสุด ซึ่งสามารถสรุปเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

1. จัดเก็บข้อมูลให้เป็นระบบระเบียบ

2. เก็บข้อมูลให้เพียงพอแก่การใช้ตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน

3. สร้างระบบการจัดเก็บให้พร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา

4. ใช้เวลาในการค้นหาน้อยที่สุด

5. ข้อมูลต้องมีการปรับเปลี่ยนให้ทันสมัย หรือเป็นปัจจุบันตลอดเวลา

6. ตรวจสอบข้อมูลให้ถูกต้องตลอดเวลา

7. ปรับปรุงข้อมูลให้ถูกต้อง แม่นยำ ตลอดเวลา

8. ตรวจสอบข้อมูลไม่ให้เกิดความลำเอียงเข้ากับฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

9. เก็บข้อมูลที่ครอบคลุมการบริหารโรงเรียนทั้งหมด และสามารถใช้ได้กับหลาย ๆ งาน

10.จัดเก็บข้อมูลที่มีความเที่ยงตรง และมีความเชื่อมั่น

11.นำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดเก็บและประมวลผล ที่เป็นระบบ เรียกใช้ได้ง่าย

กระบวนการพัฒนาระบบสารสนเทศ

ทองอินทร์ วงศ์โสธร (2526 : 98) ได้เสนอแนวทางพัฒนาระบบสารสนเทศไว้ 3 ขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดความต้องการของระบบให้แน่ชัดว่าต้องการสารสนเทศประเภทใดเพื่ออะไร

2. ออกแบบระบบ รวมถึงการกำหนดรูปแบบคู่มือการปฏิบัติวิธีการ และขั้นตอนในการแสวงหาสารสนเทศและส่งทอดสารสนเทศ

3. ปฏิบัติตามระบบ คือ การนำเอาเครื่องมือ และทรัพยากรมาดำเนินการเพื่อจัดหาสารสนเทศที่กำหนดต่อไป

วิชัย เลาห์มาศวนิช (2528 : 436 – 448) ได้เสนอแนวคิดในการพัฒนาระบบสารสนเทศว่ามีขั้นตอนทั้งหมด 3 ขั้นตอนคือ

1. การศึกษาเบื้องต้น จะศึกษาในเรื่องระบบงานปัจจุบัน ปริมาณงาน กำลังคน และปัญหาโดยทั่วไปตามขอบเขตและนโยบายที่กำหนดขึ้น

2. การศึกษาความเป็นไปได้ ทั้งในด้านเทคนิค สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ระยะเวลาที่ใช้ในการพัฒนา ด้านระเบียบที่เกี่ยวข้อง

3. การพัฒนาและปรับใช้ระบบสารสนเทศ แนวทางในขั้นตอนนี้เป็นการพัฒนาระบบสารสนเทศที่มีการนำเครื่องคอมพิวเตอร์มาใช้

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2541 : 9 – 12) ได้เสนอขั้นตอนของกระบวนการพัฒนาระบบสารสนเทศ ว่ามีขั้นตอนการพัฒนา 3 ขั้นตอนใหญ่ ๆ ดังนี้คือ

1. การศึกษาความเป็นไปได้ของการพัฒนาระบบสารสนเทศ จะเป็นขั้นตอนที่ศึกษาเพื่อดูว่าสมควรที่จะพัฒนาระบบนั้น หรือไม่มีความจำเป็นมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้เพื่อให้แน่ใจว่าจะไม่สูญเปล่า

2. การสร้างระบบสารสนเทศ เป็นขั้นตอนของการพัฒนาระบบหลังจากที่ได้ศึกษาความเป็นไปได้แล้ว และเห็นสมควรที่จะพัฒนาระบบสารสนเทศขึ้น การพัฒนาระบบจะแบ่งเป็นขั้นตอนดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการ เป็นขั้นตอนของการวิเคราะห์ปัญหาที่พบในปัจจุบัน และกำหนดความต้องการที่จะใช้ระบบสารสนเทศ เพื่อดูว่ามีขั้นตอนใดที่ควรปรับเปลี่ยนหรือนำระบบสารสนเทศมาใช้ และมีสารสนเทศใดบ้างที่จำเป็นในงานส่วนนั้น ทั้งนี้การแก้ไขปัญหาหรือการกำหนดความต้องการดังกล่าวจะต้องเป็นไปในแนวเดียวกัน หรือสอดคล้องกับแผนและนโยบายที่ผู้บริหารได้วางไว้

2.2 การออกแบบระบบสารสนเทศ เป็นขั้นตอนของการออกแบบระบบสารสนเทศเพื่อการแก้ไขปัญหาที่พบในระบบปัจจุบัน และให้เป็นไปตามความต้องการที่รวบรวมได้หลังการวิเคราะห์ระบบนั่งเอง

2.3 การพัฒนาโปรแกรมคำสั่ง เป็นขั้นตอนของการจัดทำโปรแกรมคำสั่งเพื่อประมวลผลข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ ซึ่งแต่ละโปรแกรมจะทำงานในส่วนต่าง ๆ ตามที่ได้ออกแบบระบบสารสนเทศไว้ ซึ่งการพัฒนาโปรแกรมคำสั่งนี้ อาจเขียนขึ้นเองโดยใช้ภาษาคอมพิวเตอร์ต่าง ๆ โดยพิจารณาจากความเหมาะสมของภาษาที่ใช้

2.4 การทดสอบระบบสารสนเทศ เป็นขั้นตอนของการทดสอบระบบสารสนเทศก่อนที่จะนำไปใช้กับการปฏิบัติงานจริง เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าระบบสามารถทำงานได้ถูกต้อง และตรงตามความต้องการ การทดสอบระบบสารสนเทศนี้จะต้องทำควบคู่ไปกับการพัฒนาระบบงานเป็นขั้นตอนดังนี้คือ

2.4.1 การทดสอบแผนการดำเนินการพัฒนาระบบ เป็นการทบทวนความถูกต้องและความเหมาะสมของแผน ที่จัดทำขึ้นว่ามีการวางขั้นตอนการดำเนินงาน การกำหนดบุคลากรและระยะเวลาเหมาะสมหรือไม่ แผนดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายและวัตถุประสงค์หรือไม่

2.4.2 การทดสอบการวิเคราะห์ปัญหา และความต้องการของระบบเป็นการทบทวนถึงผลการวิเคราะห์ ว่าเป็นความต้องการที่สอดคล้อง หรือรองรับกับนโยบายที่ได้รับมอบหมาย เป็นความต้องการที่สามารถนำไปใช้ได้จริงกับคนที่ทำงานอยู่ และสถานการณ์ปัจจุบันหรืออนาคต และไม่มีผลกระทบต่อระบบอื่นในทางที่เลวร้าย

2.4.3 การทดสอบการออกแบบระบบ เป็นการทบทวนผลการออกแบบระบบในส่วนต่าง ๆ คือ โครงสร้างของระบบ และขั้นตอนการทำงานของระบบจะต้องสอดคล้อง และรองรับกับความต้องการ แบบฟอร์มของเอกสารที่ใช้ในระบบ รูปแบบของจอเทอร์มินัลที่ใช้ป้อนข้อมูลหรือให้ข้อมูลปรากฏบนจอเทอร์มินัล รูปแบบของรายงาน รูปแบบของแฟ้มข้อมูลหรือฐานข้อมูล อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องมือใช้ในระบบสถานที่จัดตั้ง

2.4.4 การทดสอบโปรแกรมคำสั่ง เป็นการทดสอบการทำงานของโปรแกรมในส่วนต่าง ๆ ดังนี้ การทำงานและความถูกต้องของโปรแกรมเป็นไปตามที่ได้ออกแบบไว้ การเชื่อมโยงของแต่ละโปรแกรมในระบบ และนำมาใช้งานได้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ระบบ

2.5 การติดตั้งระบบเป็นขั้นตอนของการติดตั้งอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ที่จะใช้กับระบบสารสนเทศและการบรรจุโปรแกรมสารสนเทศเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการใช้งานจริง

3. การปรับเปลี่ยนจากระบบปัจจุบันเข้าสู่ระบบสารสนเทศ เป็นการนำระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นมาไปใช้กับงานจริง โดยจะต้องคำนึงถึงแนวทางในการปรับเปลี่ยนระบบ เพื่อไม่ให้มีผลกระทบกับงานที่ดำเนินอยู่ การรวบรวมข้อมูล การปรับเปลี่ยนข้อมูลที่มีอยู่ในระบบปัจจุบันเข้าสู่ระบบสารสนเทศ การฝึกอบรมบุคลากรผู้ใช้ระบบสารสนเทศให้เข้าใจและใช้ระบบอย่างถูกต้อง

ฮัสเซียน (Hassain อ้างถึงใน บรรจบ นาคำรอด 2542 : 21) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของการพัฒนาระบบสารสนเทศทางการศึกษาว่ามี 4 ขั้นตอนคือ

1. ขั้นการศึกษาความเป็นไปได้ ในขั้นนี้เป็นการตรวจสอบทางเลือกที่เป็นไปได้ทั้งหมดในการพัฒนาระบบ รวมทั้งข้อจำกัดของทางเลือกดังกล่าว ทั้งด้านเทคโนโลยี ทรัพยากรที่สนับสนุนและโครงสร้างขององค์การ

2. ขั้นระบุความต้องการของผู้ใช้สารสนเทศในขั้นตอนนี้ให้ผู้ใช้สารสนเทศระบุวัตถุประสงค์ นโยบาย และข้อจำกัดต่าง ๆ ออกมาให้ครบ และอยู่ในรูปที่เข้าใจง่าย สามารถนำไปใช้ในขั้นตอนของการออกแบบระบบได้

3. ขั้นตอนการออกแบบระบบ จากทางเลือกที่คัดสรรไว้ และความต้องการของผู้ใช้สารสนเทศ จะนำมาจัดทำเป็นพิมพ์เขียวของระบบใหม่ ซึ่งต้องมีรายละเอียดสำหรับแต่ละองค์ประกอบของระบบ ทั้งด้านกายภาพ กระบวนการต่าง ๆ ในระบบ โปรแกรมการวิเคราะห์ข้อมูลและการปรับองค์การให้เหมาะสม

4. ขั้นการประเมินระบบที่จะนำไปใช้ต้องดำเนินการก่อนนำระบบนั้นไปใช้จริง การประเมินอาจเปรียบเทียบกับระบบเดิม โดยทำการศึกษาในขนาดที่ไม่ใหญ่นัดเพื่อพิจารณาว่าผลได้เป็นที่น่าพอใจหรือไม่ มีส่วนใดบ้างต้องมีการปรับปรุงแก้ไข เมื่อระบบที่พัฒนาขึ้นมามีความสมบูรณ์เป็นที่

พอใจแล้ว ก็จะนำไปใช้จริงต่อไป

สรุป การพัฒนาระบบสารสนเทศ จะประกอบไปด้วยการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้คือ การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการสารสนเทศ การออกแบบและพัฒนาระบบ การทดลองใช้และประเมินผล การควบคุมตรวจสอบติดตามผล และการนำไปใช้จริง

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า ระบบสารสนเทศมีความจำเป็นสำหรับผู้บริหารโรงเรียนเป็นอย่างมาก โดยมาตรา 39 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจบริหารไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ซึ่งจะเน้นการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน จึงมีความจำเป็นที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องใช้สารสนเทศที่มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพมาสนับสนุนการตัดสินใจ ในการวางแผน การควบคุมการปฏิบัติงาน การประเมินผลเพื่อให้การบริหารงานบรรลุผลสำเร็จ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ทองเพ็ชร จุมปา (2530) ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษากระบวนการออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 "มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาสภาพปัจจุบัน และปัญหาของกระบวนการออกแบบ และพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 โดยใช้กลุ่มประชากรจำนวน 294 คน ประกอบด้วยผู้บริหาร 210 คน และผู้จัดระบบสารสนเทศ 84 คน ผลการวิจัยพบว่าปัญหาที่เกิดขึ้น ในการดำเนินการพัฒนาระบบสารสนเทศ ได้แก่ การขาดบุคลากรที่มีความรู้เกี่ยวกับระบบสารสนเทศ โดยเฉพาะการวิเคราะห์และออกแบบระบบ การขาดความร่วมมือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการจัดระบบน้อยเกินไป ขาดการประเมินผลทำให้ไม่ทราบประสิทธิผลการทำงานของระบบ และสารสนเทศที่ผลิตได้จากระบบไม่ตอบสนองวัตถุประสงค์ของโรงเรียน

เสนาะ กลิ่นงาม (2533) ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาตามความต้องการและการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5" ผลการวิจัยพบว่า

1. ในจำนวนรายการข้อมูลสารสนเทศด้านบุคลากร การจัดการเรียนการสอน วัสดุครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ งบประมาณ และสภาพแวดล้อม รวม 172 รายการ ผู้บริหารมีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 7 รายการ ได้แก่ แผนการเรียนของโรงเรียน รายรับ รายจ่ายเงินบำรุง

การศึกษาและเงินงบประมาณจำแนกตามหมวดเงินงบประมาณ เงินบำรุงการศึกษาที่ได้จัดสรรและงบที่จ่ายจริงของฝ่ายและหมวดวิชาต่าง ๆ จำนวนนักเรียน รายชื่อและจำนวนโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน รายการที่เหลือต้องการอยู่ในระดับมาก 166 รายการและระดับปานกลาง 9 รายการ

2. การนำข้อมูลสารสนเทศเหล่านี้ไปใช้บริหารงานวิชาการ ธุรการ ปกครอง และบริการเกือบทุกรายการมีผู้ระบุว่านำไปใช้เกินครึ่ง รายการที่ทุกคนระบุว่านำไปใช้มี 40 รายการและรายการที่ระบุว่านำไปใช้ต่ำกว่าครึ่ง ได้แก่ การจัดหาที่พักให้แก่นักเรียน การอยู่เวรยามดูแลรักษาสถานที่ราชการ และการควบคุมความประพฤติ

ไทย ทิพย์สุวรรณกุล (2534) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของหัวหน้าภาควิชาในคณะครุศาสตร์" ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. เนื้อเรื่องการตัดสินใจของหัวหน้าภาควิชามี 38 เรื่อง แบ่งเป็น 4 กลุ่มคือ การตัดสินใจในงานบริหารทั่วไป งานผลิตบัณฑิต งานวิจัยและผลิตผลงานทางวิชาการ และงานบริการทางวิชาการ เนื้อเรื่องการตัดสินใจที่หัวหน้าภาควิชาเห็นว่าสำคัญที่สุด 5 เรื่องแรกคือ การคัดเลือกอาจารย์ใหม่ การวางแผนการดำเนินงานของภาควิชาในแต่ละปี การเปิดสอนแต่ละรายวิชา การพัฒนาหลักสูตร และการพัฒนารายวิชา

2. สารสนเทศที่หัวหน้าภาควิชาใช้ประกอบการตัดสินใจมี 35 รายการ แบ่งเป็น 5 ด้านคือ สารสนเทศนิสิตนักศึกษา สารสนเทศอาจารย์ สารสนเทศด้านหลักสูตรและรายวิชา สารสนเทศการเงินและงบประมาณ และสารสนเทศอาคารสถานที่ รายการสารสนเทศที่หัวหน้าภาควิชาเห็นว่าสำคัญที่สุด 5 รายการคือ หลักสูตรที่ภาควิชาเปิดสอนและรายวิชาในหลักสูตร รายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษา งบประมาณที่ภาควิชาได้รับในแต่ละปี งบประมาณที่ภาควิชาใช้จริงในแต่ละปี และจำนวนชั่วโมงที่สอนต่อสัปดาห์เฉลี่ยต่ออาจารย์ 1 คน

3. ในระบบสารสนเทศเพื่อสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของหัวหน้าภาควิชา มีการจัดเก็บข้อมูล 10 ประเภท ซึ่งเพียงพอสำหรับการจัดหาสารสนเทศ 18 กลุ่มรายการ เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของหัวหน้าภาควิชาทั้ง 38 เรื่อง

4. การตรวจสอบระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้น พบว่า แบบเก็บข้อมูลทุกฉบับมีความเหมาะสมรายละเอียดและรูปแบบของรายงานสารสนเทศง่ายต่อการทำความเข้าใจระบบสารสนเทศนี้สามารถนำไปใช้ปฏิบัติงานได้จริงเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน และช่วยให้การตัดสินใจถูกต้องรวดเร็ว

งานวิจัยของ สุรารักษ์ ลือนภา (2534) เรื่อง การจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า

1. สภาพศักยภาพ ปัจจุบันในการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร สามารถดำเนินการได้ในระดับดี โดยการจัดให้มีหน่วยงานที่มีหน้าที่จัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศเพียงหน่วยเดียว มีการจัดสารสนเทศที่มีอุปกรณ์ต่าง ๆ ไว้เพียงพอในส่วนของบุคลากรนั้น ได้มีการส่งเสริมให้บุคลากรที่รับผิดชอบงานข้อมูลสารสนเทศได้รับการศึกษาหรือฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดสารสนเทศ นอกจากนี้แล้วได้มีการจัดระบบสารสนเทศเป็นเรื่อง ๆ ของแต่ละงาน และมีการเก็บรวบรวมเป็นระบบ มีตู้เก็บเอกสาร และประการสำคัญมีการใช้คอมพิวเตอร์เก็บข้อมูลถึงร้อยละ 62

2. ปัญหาในการจัดเก็บระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล รักษาข้อมูล ประมวลผลข้อมูล นำเสนอข้อมูล บูรณาการของระบบมีปัญหาในระดับปานกลาง

งานวิจัยของ วิโรจน์ นามบุรี (2539) เรื่อง "การบริหารระบบสารสนเทศเพื่อการวางแผนพัฒนาการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่" ประชากรที่ใช้ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายแผนงาน หัวหน้าฝ่ายแผนงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 102 คน ผลวิจัยสรุปได้ว่า การดำเนินการบริหารระบบสารสนเทศ ส่วนใหญ่มีการเก็บข้อมูลด้วยการกำหนดแบบรายการต่าง ๆ จัดเก็บตามลักษณะแผนงานของโรงเรียน ใช้เวลายืดหยุ่นในการเก็บข้อมูลด้วยเครื่องมือที่ใช้สำนวนภาษาเข้าใจง่าย และตรงประเด็นที่ต้องการเท่านั้น มีการชี้แจงเครื่องมือ และแจ้งวัตถุประสงค์ในการจัดเก็บให้แก่ผู้ใช้ข้อมูล มีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อนนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล ใช้การจัดกลุ่มข้อมูลและนำเสนอข้อมูลในลักษณะที่เข้าใจง่าย โดยนำเสนอในรูปแบบที่ชัดเจนในลักษณะต่าง ๆ เช่น เป็นตารางรวม ร้อยละ กราฟและแผนภูมิ เป็นต้น มีการใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารมากที่สุด อย่างไรก็ตามมีปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ ในด้านระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูล การสังเคราะห์ข้อมูลและการนำไปใช้

งานวิจัยของ กิติกานต์ ศิริ (2540) เรื่อง "การบริหารระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผนการศึกษาระดับจังหวัด "โดยการศึกษาสภาพการบริหารระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผนการศึกษาระดับจังหวัด ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ศึกษาธิการจังหวัด จำนวน 75 คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ดำเนินการอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การดำเนินงานวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศที่จะต้องนำไปใช้ในการวางแผนการศึกษา การจัดเก็บรวบรวมข้อมูลจาก

หน่วยงานทางการศึกษาทุกสังกัด ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การเก็บรักษาข้อมูลไว้ในคอมพิวเตอร์ และทักษะการจัดสารสนเทศสนับสนุนให้บุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้อยู่เสมอ การประชุมคณะการทำงานเพื่อสรุปผลการดำเนินงานทุกขั้นตอนของกระบวนการบริหารระบบข้อมูลสารสนเทศ

สำหรับการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ การกำหนดและจัดทำแผนภูมิแสดงเครือข่ายของแหล่งข้อมูลข่าวสารสนเทศอย่างชัดเจน การพิจารณาแต่งตั้งคณะทำงานจัดเก็บรวบรวมข้อมูลจากทางการศึกษาทุกสังกัดได้เหมาะสม การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ ค่าตอบแทนอย่างเพียงพอให้แก่คณะทำงานจัดกระทำข้อมูล การจัดทำแผนการเก็บรักษาข้อมูลสารสนเทศ การกำหนดแผนการติดตามประเมินผลในทุกขั้นตอนของกระบวนการบริหารข้อมูลสารสนเทศ

งานวิจัยของ สิทธิชัย โชนงนุช (2540) เรื่อง "ระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 8" ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีคอมพิวเตอร์ใช้ โรงเรียนเกือบครึ่งใช้คอมพิวเตอร์วิเคราะห์ข้อมูล โรงเรียนเกือบทั้งหมดมีระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร แต่โรงเรียนส่วนน้อยเท่านั้นที่มีระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ (DSS) ข้อมูลที่ถูกเรียกใช้เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจมากกว่าข้อมูลอื่น ๆ ได้แก่ ข้อมูลการเรียน ข้อมูลนักเรียน ข้อมูลการเงิน เอกสารคำสั่ง ระเบียบ แผนปฏิบัติการ ข้อมูลครู ข้อมูลนักการภารโรง และข้อมูลอาคารสถานที่ สำหรับข้อมูลที่ถูกเรียกใช้น้อย ได้แก่ ข้อมูลประชาสัมพันธ์โรงเรียน ข้อมูลประชากร ข้อมูลสิ่งแวดล้อม ข้อมูลอนามัยโรงเรียน ข้อมูลห้องสมุด และข้อมูลครุภัณฑ์ ปัญหาการเรียกใช้สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ มีสาเหตุจากการขาดวิธีการจัดระบบที่ดี ขาดการวิเคราะห์ข้อมูล ขาดบุคลากรที่รับผิดชอบโดยตรง ขาดระบบจัดเก็บที่ดี

งานวิจัยต่างประเทศ

ฮันส์รา (Hunsra 1981 อ้างถึงใน สุพรรณี เมนะเนตร 2543 : 50) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการตัดสินใจและทิศทางของระบบสารสนเทศ กรณีศึกษาระบบสารสนเทศของวิทยาลัยชุมชนศูนย์ Y M C A ใน Chicaco โดยการศึกษาวิจัยมุ่งหาคำตอบเกี่ยวกับพื้นฐานองค์ประกอบของการตัดสินใจ ระบบสารสนเทศแบบใดที่ใช้ในการตัดสินใจ การสื่อสารระหว่างผู้ใช้กับผู้ผลิต และความเชื่อมั่นเกี่ยวกับสารสนเทศที่ผลิตขึ้นมา โดยสร้างแบบสอบถาม 2 ฉบับ ฉบับแรกสำรวจผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารระดับกลาง ฉบับที่ 2 สำรวจผู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานสารสนเทศ จากการศึกษาพบว่า ผู้บริหารระดับต่าง ๆ ทุกระดับต้องการสารสนเทศที่เป็นทั้งสารสนเทศที่สรุปผลแล้ว และสารสนเทศที่แสดงรายละเอียดเพื่อการตัดสินใจ

บีเยอร์ (Beyer 1985 อ้างถึงใน ประครอง จิตรัตน์ 2542 : 41) ได้ศึกษาเรื่อง "การใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารโรงเรียนที่ไม่ใช่ของรัฐ" ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารมากกว่าโรงเรียนประถมศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนไม่ใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารเพราะค่าใช้จ่ายและขาดบุคลากรในด้านนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามตอบว่าคอมพิวเตอร์มีความสำคัญต่อผู้บริหาร ช่วยให้การทำงานในสำนักงานเร็วขึ้น

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า สารสนเทศมีความจำเป็นต่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน เพื่อใช้ในการวางแผนระยะยาว การจัดระบบสารสนเทศด้วยคอมพิวเตอร์ทำให้การดำเนินการควบคุมและการวางแผนดียิ่งขึ้น การรวบรวม การนำเสนอสารสนเทศใช้เวลาน้อยลง ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนสามารถใช้ได้ทันเวลา ถูกต้องและสมบูรณ์ แม่นยำ เชื่อถือได้ สามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ง่าย และรายงานผลได้ถูกต้องมีประสิทธิภาพ จึงมีความจำเป็นอย่างมากที่จะต้องพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหาร

วน
371.209
ก978ก
2545

สำนักวิทยบริการ
สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

191004

บทที่ 3
วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจและพัฒนา ศึกษาเฉพาะกรณีการพัฒนาระบบสารสนเทศของโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้ ศึกษาความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน และประเมินประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศที่ปรับปรุงและพัฒนา มีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากร
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองสมุทรสาคร จำนวน 11 คน โดยผู้บริหารโรงเรียนทั้งหมดเป็นผู้ชาย อายุระหว่าง 41 – 50 ปี จำนวน 6 คน อายุระหว่าง 51 – 60 ปี จำนวน 3 คน อายุระหว่าง 31 – 40 ปี จำนวน 2 คน ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน อาจารย์ใหญ่ จำนวน 8 คน ครูใหญ่ จำนวน 2 คน เคยผ่านการอบรมการใช้คอมพิวเตอร์ จำนวน 8 คน ไม่ผ่านการอบรมการใช้คอมพิวเตอร์ จำนวน 3 คน

2. คณะครูโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองสมุทรสาคร จำนวน 4 คน เป็นครูผู้ชายจำนวน 2 คน ครูผู้หญิงจำนวน 2 คน อายุระหว่าง 41 – 50 ปี จำนวน 3 คน อายุระหว่าง 51 – 60 ปี จำนวน 1 คน ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7 จำนวน 4 คน ไม่ผ่านการอบรมการใช้คอมพิวเตอร์ ทั้ง 4 คน

รวมจำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมดจำนวน 15 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งเครื่องมือที่ใช้วิจัยออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การสอบถามความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหาร ประกอบด้วยแบบสอบถาม 1 ชุดคือ แบบสอบถามความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน ผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์

ตอนที่ 2 การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน ประกอบด้วยแบบสอบถาม 1 ชุดคือ แบบสอบถามการทดลองใช้ระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้น ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ และคณะครูโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม

ตอนที่ 3 การประเมินประสิทธิผลของระบบ ประกอบด้วยแบบประเมิน 1 ชุดคือ แบบประเมินความพึงพอใจประสิทธิผลของระบบสารสนเทศ ผู้ตอบแบบประเมินความพึงพอใจ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ และคณะครูโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม

ตอนที่ 1 การสอบถามความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหาร

ประกอบด้วย แบบสอบถามความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน ขั้นตอนสร้างแบบสอบถามความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน

1.1 ศึกษาค้นคว้าวิเคราะห์เอกสาร ตำราทางวิชาการ เอกสารทางราชการเกี่ยวกับสารสนเทศที่ผู้บริหารใช้ตัดสินใจในการบริหารโรงเรียน ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานทั้ง 6 งานของโรงเรียนเพื่อรวบรวมสารสนเทศที่ผู้บริหารต้องการใช้ในการตัดสินใจในการบริหารโรงเรียน

1.2 นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสารมาประกอบเป็นแนวคิดหลัก เพื่อสร้างแบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน เกี่ยวกับความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน ส่วนประกอบของแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบจำนวน 4 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นการสอบถามความต้องการสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน ด้านงานวิชาการ จำนวน 12 ข้อ งานบุคลากร จำนวน 8 ข้อ งานธุรการ การเงินและพัสดุ จำนวน 7 ข้อ งานกิจการนักเรียน จำนวน 7 ข้อ งานอาคารและสถานที่ จำนวน 3 ข้อ และงานความสัมพันธ์กับชุมชน จำนวน 4 ข้อ โดยเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) กำหนดการให้คะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความต้องการเพื่อการตัดสินใจมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความต้องการเพื่อการตัดสินใจมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความต้องการเพื่อการตัดสินใจปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความต้องการเพื่อการตัดสินใจน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความต้องการเพื่อการตัดสินใจน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามแบบปลายเปิด

ตอนที่ 2 การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน

การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน โดยใช้แบบสอบถามการทดลองใช้ระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้น ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ของ ไทย ทิพย์สุวรรณ (2534 : 213) มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามการทดลองใช้ระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้น เป็นคำถามแบบเลือกตอบเกี่ยวกับการทดลองใช้ระบบสารสนเทศ จำนวน 6 ข้อและคำถามแบบปลายเปิด

ตอนที่ 3 การประเมินประสิทธิผลของระบบ

การสร้างแบบประเมินประสิทธิผลของระบบ ผู้วิจัยยึดหลักตามเนื้อหาที่ประเมินโดยประเมินจากคุณลักษณะของข้อมูลสารสนเทศที่ดี ตามที่นักวิชาการหลายท่านได้สรุปไว้ว่า ข้อมูลสารสนเทศต้องมาจากข้อเท็จจริงที่จำเป็น ทันสมัย ถูกต้องตรงตามความต้องการของผู้บริหาร สืบค้นง่าย เข้าใจง่าย ใช้สะดวก มีความรวดเร็ว นำเสนอได้หลายลักษณะ การออกแบบหน้าจอสามารถโต้ตอบได้ แก้ไขข้อมูลได้ และมีความปลอดภัยนำไปใช้ในตัดสินใจได้จริง (เผ่า อนันจิ๋ว 2541 : 139 – 140) โดยแบบสอบถามมีเนื้อหาเกี่ยวกับข้อมูลนำเข้า จำนวน 4 ข้อ กระบวนการ จำนวน 9 ข้อ การสอบถามและรายงาน จำนวน 6 ข้อ และด้านความปลอดภัยของระบบ จำนวน 1 ข้อและคำถามปลายเปิด เป็นคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจการใช้ระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นมา โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนแบบประมาณค่า (Rating scale) กำหนดการให้คะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ขอหนังสือจากประธานกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) โครงการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานผู้ใช้ครู คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินการวิจัยและการเก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามให้กับประชากรและเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูลและการหาค่าสถิติต่าง ๆ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน โดยหาความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามการทดลองใช้ระบบสารสนเทศ นำมาสรุปเนื้อหาที่ต้องปรับปรุงและพัฒนาตามข้อเสนอแนะ โดยหาความถี่ และค่าร้อยละ

3. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินความพึงพอใจการใช้ระบบสารสนเทศที่พัฒนา โดยหาค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. เกณฑ์การหาค่าเฉลี่ยของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน และข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินความพึงพอใจการใช้ระบบสารสนเทศมีดังนี้ (เผ่า อนันจิ่ว 2541 : 11)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง พึงพอใจหรือมีความต้องการมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง พึงพอใจหรือมีความต้องการมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง พึงพอใจหรือมีความต้องการปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง พึงพอใจหรือมีความต้องการน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง พึงพอใจหรือมีความต้องการน้อยที่สุด

5. เกณฑ์การนำผลการวิเคราะห์สารสนเทศที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องการ เพื่อการตัดสินใจไปพัฒนาระบบสารสนเทศในแต่ละข้อมีค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51 ขึ้นไป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรม SPSS/PC+ (Statistical Package For Social Sciences) หาความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1. ค่าความถี่ หมายถึง จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละรายการ

2. สูตรคำนวณหาค่าร้อยละ

$$P = \frac{X}{N} x100$$

เมื่อ P = ค่าร้อยละ

X = จำนวนผู้ตอบแต่ละรายการ

N = จำนวนประชากร

3. สูตรคำนวณหาค่าเฉลี่ยประชากร (μ)

$$\mu = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ μ = ค่าเฉลี่ยประชากร

$\sum X$ = ผลรวมคะแนนแต่ละรายการ

N = จำนวนประชากร

4. สูตรคำนวณหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(σ)

$$\sigma = \sqrt{\frac{N\sum x^2 - \left(\sum x\right)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ σ = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร

$\sum X$ = ผลรวมคะแนนแต่ละรายการ

N = จำนวนประชากร

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาถึงการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์และเสนอผลการศึกษา ดังนี้

1. การศึกษาความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน

จากแบบสอบถามความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน ในเรื่องข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและสารสนเทศที่ต้องการเพื่อการตัดสินใจทั้ง 6 งาน ได้แก่ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการ การเงินและพัสดุ งานอาคารและสถานที่ งานความสัมพันธ์กับชุมชน ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ความต้องการของผู้บริหารโรงเรียน สามารถจำแนกความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจได้ดังปรากฏในตารางที่ 1 - 8

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารโรงเรียน (N = 11)

ข้อ	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	ความถี่	ร้อยละ
1.	เพศ		
	เพศชาย	11	100
	เพศหญิง	-	-
2.	อายุ		
	-อายุน้อยกว่า 31 ปี	-	-
	- อายุระหว่าง 31 – 40 ปี	2	18.18
	- อายุระหว่าง 41 – 50 ปี	6	54.55
	- อายุระหว่าง 51 – 60 ปี	3	27.27
3.	การดำรงตำแหน่ง		
	- ครูใหญ่	2	18.18
	- อาจารย์ใหญ่	8	72.73
	- ผู้อำนวยการโรงเรียน	1	9.09

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อ	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	ความถี่	ร้อยละ
4.	การได้รับการอบรมการใช้คอมพิวเตอร์		
	- เคยอบรม	8	72.73
	- ไม่เคยอบรม	3	27.27

จากตารางที่ 1 เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่ตอบแบบสอบถามมาทั้งหมด เป็นเพศชายมีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 54.55) รองลงมาคืออายุระหว่าง 51 – 60 ปี และอายุระหว่าง 31 – 40 ปี (ร้อยละ 27.27 และ18.18) ดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่มากที่สุด (ร้อยละ 72.73) รองลงมาคือ ครูใหญ่และผู้อำนวยการโรงเรียน (ร้อยละ 18.18 และ 9.09) ผู้บริหารร้อยละ 72.73 ผ่านการอบรมการใช้คอมพิวเตอร์ ร้อยละ 27.27 ไม่ผ่านการอบรมการใช้คอมพิวเตอร์

ตารางที่ 2 ความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนด้านงานวิชาการ (N = 11)

สารสนเทศที่ต้องการเพื่อการตัดสินใจ	μ	σ	ระดับความต้องการ
1. แผนการเรียน	4.55	0.52	มากที่สุด
2.หลักสูตรท้องถิ่น	4.55	0.52	มากที่สุด
3. รายวิชาที่เปิดสอน	4.45	0.69	มาก
4. การจัดทำแผนการสอน	4.36	0.67	มาก
5. การจัดกิจกรรม/ชุมนุมต่าง ๆ	4.18	0.75	มาก
6. การจัดทำสื่อการสอน	4.36	0.67	มาก
7. การวิจัยในชั้นเรียน	4.73	0.47	มากที่สุด
8. การจัดกิจกรรมดีเด่น	4.64	0.67	มากที่สุด
9. แหล่งการเรียนรู้	4.64	0.67	มากที่สุด
10. การจัดทำโครงงาน	4.55	0.52	มากที่สุด
11. การนิเทศภายใน	4.73	0.65	มากที่สุด
12. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน	4.91	0.30	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.55	059	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 2 เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ ด้านงานวิชาการ พบว่า

ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ มีความต้องการสารสนเทศด้านงานวิชาการมากที่สุด ในเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (ค่าเฉลี่ย 4.91) รองลงมาคือการนิเทศภายในและการวิจัยในชั้นเรียน (ค่าเฉลี่ย 4.73 เท่ากันทั้งสองรายการ)

เมื่อวิเคราะห์โดยภาพรวมแล้วพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์มีความต้องการสารสนเทศด้านงานวิชาการเฉลี่ยทุกรายการ อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.55) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเฉลี่ย 0.59

ตารางที่ 3 ความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนด้านงานบุคลากร (N = 11)

สารสนเทศที่ต้องการเพื่อการตัดสินใจ	μ	σ	ระดับความต้องการ
1. ประวัติของบุคลากรในโรงเรียน	4.36	0.67	มาก
2. ประวัติการศึกษาของบุคลากร	4.64	0.51	มากที่สุด
3. ประวัติการทำงานของบุคลากร	4.64	0.51	มากที่สุด
4. ประวัติการลาของบุคลากร	4.27	0.79	มาก
5. ประวัติการได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์	4.18	0.75	มาก
6. ประวัติการเลื่อนขั้นเงินเดือน	4.27	0.65	มาก
7. ประวัติการศึกษาดูงานของบุคลากร	4.45	0.69	มาก
8. ข้อมูลความรับผิดชอบงานในหน้าที่ของบุคลากร	4.55	0.69	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.42	0.66	**มาก**

จากตารางที่ 3 เมื่อวิเคราะห์ข้อมูล ความต้องการสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ ด้านงานบุคลากร พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์มีความต้องการสารสนเทศด้านบุคลากรมากที่สุดในเรื่อง ประวัติการศึกษาของบุคลากรและสารสนเทศประวัติการทำงานของบุคลากร (ค่าเฉลี่ย 4.64 เท่ากันทั้งสองรายการ) รองลงมาได้แก่ สารสนเทศด้านความรับผิดชอบงานในหน้าที่ของบุคลากร (ค่าเฉลี่ย 4.55)

เมื่อวิเคราะห์โดยภาพรวมแล้วพบว่าผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ มีความต้องการสารสนเทศด้านบุคลากรทุกรายการเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.42) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเฉลี่ย 0.66

ตารางที่ 4 ความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุ (N = 11)

สารสนเทศที่ต้องการเพื่อการตัดสินใจ	μ	σ	ระดับความต้องการ
1. ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน	4.36	0.51	มาก
2. ข้อมูลประวัติโรงเรียน	4.18	0.60	มาก
3. ข้อมูลคณะกรรมการโรงเรียน	4.27	0.65	มาก
4. ข้อมูลการเงินของโรงเรียน	4.55	0.52	มากที่สุด
5. ข้อมูลการจัดสรรงบประมาณของโรงเรียน	4.73	0.47	มากที่สุด
6. ข้อมูลทะเบียนวัสดุของโรงเรียน	4.73	0.47	มากที่สุด
7. ข้อมูลทะเบียนครุภัณฑ์ของโรงเรียน	4.82	0.45	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.52	0.52	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4 เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ ด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุ พบว่า

ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ มีความต้องการสารสนเทศด้านงาน ธุรการ การเงินและพัสดุ มากที่สุดจำนวนในเรื่อง ข้อมูลทะเบียนครุภัณฑ์ของโรงเรียน (ค่าเฉลี่ย 4.82) รองลงมา ได้แก่ ข้อมูลการจัดสรรงบประมาณโรงเรียนและข้อมูลทะเบียนวัสดุของโรงเรียน (ค่าเฉลี่ย 4.73 เท่ากันทั้งสองรายการ)

เมื่อวิเคราะห์โดยภาพรวมแล้ว พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ มีความต้องการสารสนเทศด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุ เฉลี่ยทุกรายการอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.52) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเฉลี่ย 0.52

ตารางที่ 5 ความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนด้านงานกิจการนักเรียน (N = 11)

สารสนเทศที่ต้องการเพื่อการตัดสินใจ	μ	σ	ระดับความต้องการ
1. ประวัติส่วนตัวนักเรียน	4.73	0.47	มากที่สุด
2. ประวัติครอบครัวของนักเรียน	4.73	0.47	มากที่สุด
3. ข้อมูลการเรียนของนักเรียน	4.73	0.47	มากที่สุด
4. ประวัติสุขภาพนักเรียน	4.73	0.65	มากที่สุด
5. ข้อมูลภาวะการเจริญเติบโตของนักเรียน	4.45	0.67	มาก
6. ประวัติการได้รับทุนการศึกษาของนักเรียน	4.45	0.69	มาก
7. ข้อมูลการประเมินคุณภาพนักเรียน	4.64	0.67	มากที่สุด
เฉลี่ย	**4.64**	**0.58**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 5 เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ ด้านงานกิจการนักเรียนพบว่า

ผู้บริหารโรงเรียนมีความต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียนมากที่สุด ได้แก่ ประวัติส่วนตัวนักเรียน ประวัติครอบครัวของนักเรียน ข้อมูลการเรียนของนักเรียน และประวัติสุขภาพนักเรียน (ค่าเฉลี่ย 4.73 เท่ากันทั้งสี่รายการ) รองลงมาได้แก่ ข้อมูลการประเมินคุณภาพนักเรียน (ค่าเฉลี่ย 4.64) และข้อมูลภาวะการเจริญเติบโตของนักเรียน ประวัติการได้รับทุนการศึกษาของนักเรียน (ค่าเฉลี่ย 4.45)

เมื่อวิเคราะห์โดยภาพรวมแล้ว พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ มีความต้องการสารสนเทศด้านกิจการนักเรียน เฉลี่ยทุกรายการอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.64) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเฉลี่ย 0.58

ตารางที่ 6 ความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนด้านงานอาคารและสถานที่ (N = 11)

สารสนเทศที่ต้องการเพื่อการตัดสินใจ	μ	σ	ระดับความต้องการ
1. ประวัติโรงเรียน และอาคารต่าง ๆ	4.09	0.70	มาก
2. ข้อมูลเกี่ยวกับการก่อสร้าง งบประมาณที่ใช้	4.27	0.79	มาก
3. ข้อมูลรูปแบบอาคาร จำนวนห้องและสภาพการใช้งาน	3.91	0.83	มาก
เฉลี่ย	4.09	0.77	**มาก**

จากตารางที่ 6 เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ ด้านงานอาคารและสถานที่ พบว่า

ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ มีความต้องการสารสนเทศด้านงานอาคารและสถานที่ มากที่สุด ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับการก่อสร้าง งบประมาณที่ใช้ (ค่าเฉลี่ย 4.27) รองลงมาได้แก่ประวัติโรงเรียนและอาคารต่าง ๆ (ค่าเฉลี่ย4.09) และข้อมูลรูปแบบอาคารจำนวนห้องและสภาพการใช้งาน (ค่าเฉลี่ย 3.91)

เมื่อวิเคราะห์โดยภาพรวม พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ มีความต้องการสารสนเทศด้านงานอาคารและสถานที่ เฉลี่ยทุกรายการอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.09) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเฉลี่ย 0.77

ตารางที่ 7 ความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนด้านงานความสัมพันธ์กับชุมชน (N = 11)

สารสนเทศที่ต้องการเพื่อการตัดสินใจ	μ	σ	ระดับความต้องการ
1. ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ สถานประกอบการในชุมชน	4.36	0.50	มาก
2. ข้อมูลแหล่งเรียนรู้ในชุมชน	4.64	0.50	มากที่สุด
3. ข้อมูลประวัติ และความสามารถพิเศษของภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.64	0.50	มากที่สุด
4. ข้อมูลองค์กร/สมาคม และผู้มีอุปการคุณในชุมชน	4.45	0.69	มาก
เฉลี่ย	4.52	0.55	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 7 เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ ด้านงานสัมพันธ์กับชุมชน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ มีความต้องการสารสนเทศด้านงานสัมพันธ์กับชุมชนมากที่สุด ได้แก่ ข้อมูลแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ข้อมูลประวัติและความสามารถพิเศษของภูมิปัญญาท้องถิ่น (ค่าเฉลี่ย 4.64 เท่ากันทั้งสองรายการ) รองลงมาได้แก่ ข้อมูลองค์กร/สมาคมและ ผู้มีอุปการคุณในชุมชน (ค่าเฉลี่ย 4.45) และข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ สถานประกอบการในชุมชน (ค่าเฉลี่ย 4.36)

เมื่อวิเคราะห์โดยภาพรวม พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์มีความต้องการสารสนเทศสารสนเทศด้านงานสัมพันธ์กับชุมชน เฉลี่ยทุกรายการอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย4.52) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเฉลี่ย 0.55

ตารางที่ 8 สรุปความต้องการสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนทั้ง 6 งาน (N=11)

สารสนเทศที่ต้องการเพื่อการตัดสินใจ	μ	σ	ระดับความต้องการ
1.งานวิชาการ	4.55	0.59	มากที่สุด
2.งานบุคลากร	4.42	0.66	มาก
3.งานธุรการ การเงินและพัสดุ	4.52	0.52	มากที่สุด
4.งานกิจการนักเรียน	4.64	0.58	มากที่สุด
5.งานอาคารและสถานที่	4.09	0.77	มาก
6.งานความสัมพันธ์กับชุมชน	4.52	0.55	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.46	0.61	มาก

จากตารางที่ 8 เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ในภาพรวมโดยสรุป พบว่า

สารสนเทศทั้ง 6 งานที่ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ มีความต้องการในระดับมากที่สุด ได้แก่ สารสนเทศงานกิจการนักเรียน (ค่าเฉลี่ย 4.64) สารสนเทศงานวิชาการ (ค่าเฉลี่ย 4.55) สารสนเทศงานธุรการ การเงินและพัสดุ และสารสนเทศงานงานความสัมพันธ์กับชุมชน (ค่าเฉลี่ย 4.52 เท่ากันทั้งสองรายการ) ส่วนสารสนเทศที่ผู้บริหารโรงเรียนมีความต้องการในระดับมาก ได้แก่ สารสนเทศงานบุคลากร (ค่าเฉลี่ย 4.42) สารสนเทศงานอาคารและสถานที่ (ค่าเฉลี่ย4.09)

เมื่อวิเคราะห์โดยภาพรวมพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์มีความต้องการสารสนเทศสารสนเทศเฉลี่ยทุกรายการอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.46) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เฉลี่ย 0.61

2. การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน

การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน หลังศึกษาความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนแล้ว นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญออกแบบระบบและพัฒนาระบบสารสนเทศ โดยใช้โปรแกรม Visual Basic Version 6.0 เสร็จแล้วทดสอบการทำงาน จากนั้นผู้วิจัยได้นำระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นมาให้ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มบัณฑูรสิงห์ จำนวน 11 คน และคณะครูโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม จำนวน 4 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 15 คน ทดลองใช้เป็นเวลา 2 สัปดาห์ โดยผู้วิจัยได้มอบคู่มือการใช้ พร้อมทั้งอธิบายและสาธิตวิธีการใช้ให้กับผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูได้เข้าใจ หลังจากนั้นให้ผู้บริหารโรงเรียน และคณะครูตอบแบบสอบถามการทดลองใช้ระบบสารสนเทศ

เมื่อวิเคราะห์เนื้อหาที่สอบถามในการทดลองใช้ระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นมา สามารถสรุปได้ ดังตารางที่ 9 – 10

ตารางที่ 9 การทดลองใช้ระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นมา (N = 15)

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
1. รูปแบบของรายการสารสนเทศที่ได้ง่ายต่อการทำความเข้าใจเพียงใด		
ง่ายดีแล้ว.....	12	80
ควรปรับปรุงแก้ไข.....	3	20
2. รายการสารสนเทศที่ได้ ถูกต้องตรงกับความเป็นจริงเพียงใด		
ถูกต้อง.....	15	100
มีบางส่วนไม่ถูกต้อง.....	-	-
3. รายการสารสนเทศที่ได้ เพียงพอกับความต้องการของท่านเพียงใด		
เพียงพอแล้ว.....	9	60
ยังไม่เพียงพอ.....	6	40

ตารางที่ 9 (ต่อ)

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
4. ระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นนี้ท่านสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้จริงเพียงใด		
มาก.....	15	100
ปานกลาง.....	-	-
น้อย.....	-	-
5. ระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นมานี้ มีประโยชน์ต่อการบริหารงานของท่านเพียงใด		
มาก.....	15	100
ปานกลาง.....	-	-
น้อย.....	-	-
6. ระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นมามีความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูลเพียงใด		
มาก.....	15	100
ปานกลาง.....	-	-
น้อย.....	-	-
7. ความเห็นอื่นที่ควรปรับปรุง.....	-	-

จากตารางที่ 9 เมื่อวิเคราะห์เนื้อหาการสอบถาม พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ และครูโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมารามมีความพึงพอใจต่อระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นมาดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ และครูโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม ร้อยละ 80 ตอบว่า สารสนเทศที่พัฒนาขึ้นมาใช้ง่ายดีแล้ว ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์และครูโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม ร้อยละ 100 ตอบว่า รายการสารสนเทศที่ได้ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง การใช้ปฏิบัติงานได้จริง มีประโยชน์ต่อการบริหารงานและมีความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูล มีผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ และครูโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม ร้อยละ 60 เห็นว่าสารสนเทศที่ได้เพียงพอกับความต้องการ มีผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ และคณะครูโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม ร้อยละ 40 เห็นว่า สารสนเทศที่ได้ยังไม่เพียงพอกับความต้องการควรเพิ่มเติมรายการสารสนเทศบางรายการเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 10 ข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครูในการพัฒนาระบบสารสนเทศ

ข้อเสนอแนะ	ความถี่	การปรับปรุงแก้ไขของผู้วิจัย
1. ควรเพิ่มการเชื่อมโยงหัวข้อย่อยในงานเดียวกัน	6	พัฒนาตามความต้องการ
2. ควรเพิ่มการประเมินตนเองของนักเรียน	5	พัฒนาตามต้องการ
3. ควรเพิ่มรายละเอียดการเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครู สมาชิก กบข.	5	เพิ่มรายละเอียดตามต้องการ
4. ควรเพิ่มรายการชื่อสถานพยาบาลในหัวข้อความสัมพันธ์กับชุมชน	4	พัฒนาตามความต้องการ
5. ควรเพิ่มรูปแบบอาคารเป็นแบบตัวเลือก	4	พัฒนาตามความต้องการ
6. ควรปรับความเข้มของสีจอภาพไม่ให้เข้มเกินไป	4	ปรับหน้าจอให้สีกลมกลืน ลดความเข้มของสีลง
7. ควรเพิ่มหัวข้อหลักสูตร/เรื่องที่ไปศึกษาดูงานในข้อมูลการศึกษา/ ดูงาน ของบุคลากร	3	พัฒนาตามความต้องการ
8. ควรเพิ่มรายการแพ้ยาในหัวข้อสุขภาพนักเรียน	3	เพิ่มรายละเอียดตามต้องการ
9. ข้อมูลนำเข้ามีรายละเอียดมากเกินไป	2	ตัดข้อความที่ไม่จำเป็นออก

3. **การประเมินประสิทธิผลของระบบ**

ผู้วิจัยประเมินประสิทธิผลของระบบ โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจต่อประสิทธิผลของระบบ สอบถามผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์จำนวน 11 คน และคณะครูโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม จำนวน 4 คน รวมทั้งสิ้น 15 คน

การประเมินประสิทธิผลของระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้น โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจต่อประสิทธิผลของระบบ ที่ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ และคณะครูโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมารามเกี่ยวกับข้อมูลนำเข้า กระบวนการ การสอบถามและรายงาน ความปลอดภัยของระบบเมื่อวิเคราะห์ตามเนื้อหาที่ประเมิน สามารถจำแนกความพึงพอใจของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ และคณะครูโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมารามที่มีต่อประสิทธิผลของระบบได้ดังตารางที่ 11 – 14

ตารางที่ 11 ความพึงพอใจต่อข้อมูลนำเข้าของระบบ (N = 15)

รายการ	μ	σ	ระดับความพึงพอใจ
1. ความครบถ้วนของข้อมูล	4.87	0.35	มากที่สุด
2. ความชัดเจนของเนื้อหา	4.93	0.26	มากที่สุด
3. การเรียงลำดับของข้อมูล	4.93	0.26	มากที่สุด
4. ลดความซ้ำซ้อนของข้อมูล	4.60	0.51	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.83	0.35	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 11 เมื่อวิเคราะห์ตามเนื้อหาการประเมิน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ และครูโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมารามมีความพึงพอใจต่อข้อมูลนำเข้าของระบบงานดังนี้

ความชัดเจนของเนื้อหา และการเรียงลำดับของข้อมูลมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด(ค่าเฉลี่ย 4.93 เท่ากันทั้งสองรายการ) รองลงมา ได้แก่ ความครบถ้วนของข้อมูล (ค่าเฉลี่ย 4.87) และลดความซ้ำซ้อนของข้อมูล (ค่าเฉลี่ย 4.60)

เมื่อพิจารณาระดับความพึงพอใจต่อข้อมูลนำเข้าของระบบงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดคือ (ค่าเฉลี่ย 4.83) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเฉลี่ย 0.35

ตารางที่ 12 ความพึงพอใจต่อกระบวนการของระบบ (N = 15)

รายการ	μ	σ	ระดับความพึงพอใจ
1. ความคล่องตัวของระบบ	4.87	0.35	มากที่สุด
2. มีการผิดพลาดของระบบน้อย	4.87	0.35	มากที่สุด
3. หน้าจอมีความสัมพันธ์กับข้อมูลนำเข้า	4.53	0.52	มากที่สุด
4. การจัดหน้าจอสะดวกต่อการอ่าน	4.67	0.49	มากที่สุด
5. ลดขั้นตอนการทำงานได้มากกว่าเดิม	4.73	0.46	มากที่สุด
6. แก้ปัญหาความซ้ำซ้อนของข้อมูลที่จัดพิมพ์	4.67	0.49	มากที่สุด
7. ระบบไม่ซับซ้อนเข้าใจง่าย	4.87	0.35	มากที่สุด
8. สามารถพิมพ์รายงานได้รวดเร็ว	4.47	0.52	มาก
เฉลี่ย	4.71	0.44	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 12 เมื่อวิเคราะห์ตามเนื้อหาการประเมิน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ และครูโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมารามมีความพึงพอใจต่อกระบวนการของระบบดังนี้

ความคล่องตัวของระบบ การผิดพลาดของระบบน้อย ระบบไม่ซับซ้อนเข้าใจง่าย มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด(ค่าเฉลี่ย 4.87 เท่ากันทั้งสามรายการ) รองลงมา ได้แก่ ลดขั้นตอนการทำงานได้มากกว่าเดิม (ค่าเฉลี่ย 4.73) และการจัดหน้าจอสะดวกต่อการอ่าน การแก้ปัญหาความซ้ำซ้อนของข้อมูลที่จัดพิมพ์ (ค่าเฉลี่ย 4.67 เท่ากันทั้งสองรายการ)

เมื่อพิจารณาระดับความพึงพอใจต่อกระบวนการของระบบ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.71) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเฉลี่ย 0.44

ตารางที่ 13 ความพึงพอใจต่อการสอบถามและการรายงาน (N = 15)

รายการ	μ	σ	ระดับความพึงพอใจ
1. ได้ข้อมูลตรงความต้องการ	4.93	0.26	มากที่สุด
2. รายงานมีข้อมูลที่ดูง่ายและชัดเจน	4.87	0.35	มากที่สุด
3. รายงานมีความถูกต้อง	4.87	0.35	มากที่สุด
4. รายงานมีการสรุปกระทัดรัด	4.60	0.51	มากที่สุด
5. นำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานได้จริง	5.00	0.00	มากที่สุด
6. นำเสนอได้ดีทั้งบนจอภาพและรายงาน	4.67	0.49	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.82	0.33	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 13 เมื่อวิเคราะห์ตามเนื้อหาการประเมิน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ และครูโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมารามมีความพึงพอใจต่อการสอบถามและการรายงานดังนี้

การนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานได้จริง มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 5.00) รองลงมา ได้แก่ ได้ข้อมูลตรงความต้องการ (ค่าเฉลี่ย 4.93) และรายงานมีข้อมูลที่ดูง่ายและชัดเจน รายงานมีความถูกต้อง (ค่าเฉลี่ย 4.87 เท่ากันทั้งสองรายการ)

เมื่อพิจารณาระดับความพึงพอใจต่อการสอบถามและการรายงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.82) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเฉลี่ย 0.33

ตารางที่ 14 ความพึงพอใจของต่อความปลอดภัยของระบบ (N = 15)

รายการ	μ	σ	ระดับความพึงพอใจ
1. ระบบมีความปลอดภัย	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ย	5.00	0.00	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 14 เมื่อวิเคราะห์ตามเนื้อหาการประเมิน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ และครูโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมารามมีความพึงพอใจต่อความปลอดภัยของระบบ ดังนี้

ระบบมีความปลอดภัยมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 5.00) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเฉลี่ย 0.00

บทที่ 5
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจและพัฒนา ศึกษาเฉพาะกรณีการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม โดยจะกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลการวิจัย ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน
2. เพื่อการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน
3. เพื่อประเมินประสิทธิผลของระบบสารสนเทศที่ปรับปรุงและพัฒนาขึ้น

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

1. ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ คน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองสมุทรสาคร จำนวน 11คน

2. คณะครูโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองสมุทรสาคร จำนวน 4 คน

รวมจำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัยทั้งสิ้น จำนวน 15 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 การสอบถามความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน ประกอบด้วยแบบสอบถามจำนวน 1 ชุด คือ แบบสอบถามความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าชนิด 5 ระดับ ใช้ถามผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ เกี่ยวกับความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจทั้ง 6 งาน คือ งานวิชาการ จำนวน 12 ข้อ งานบุคลากร จำนวน 8 ข้อ งานธุรการ การเงินและพัสดุ จำนวน 7 ข้อ งานกิจการนักเรียน จำนวน 7 ข้อ งานอาคารและสถานที่ จำนวน 3 ข้อ และงานความ

สัมพันธ์กับชุมชน จำนวน 4 ข้อ รวมทั้งสิ้น 41 ข้อ ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามฉบับนี้ให้ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ ได้รับกลับคืน จำนวน 11 ฉบับ และมีความสมบูรณ์คิดเป็นร้อยละ 100

ตอนที่ 2 การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน ประกอบด้วย แบบสอบถามการทดลองใช้ระบบสารสนเทศที่ปรับปรุงและพัฒนา เป็นแบบสอบถามชนิดตัวเลือกและคำถามปลายเปิด จำนวน 7 ข้อ ใช้ถามผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์และคณะครูโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมารามในการทดลองใช้ระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้น เพื่อนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไขระบบสารสนเทศให้สมบูรณ์ ตรงตามความต้องการของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ และคณะครูโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามฉบับนี้ให้ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ จำนวน 11 ฉบับ ครูโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม จำนวน 4 ฉบับ รวม 15 ฉบับ ได้รับกลับคืนและมีความสมบูรณ์ จำนวน 15 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

ตอนที่ 3 การประเมินประสิทธิผลของระบบประกอบด้วย แบบประเมินความพึงพอใจประสิทธิผลของระบบ เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ชนิด 5 ระดับ และคำถามแบบปลายเปิด ใช้ถามผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มบัณฑูรสิงห์และครูโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม โดยประเมินความพึงพอใจต่อประสิทธิผลของระบบรวม 4 ด้าน คือ ด้านประสิทธิผลของข้อมูลนำเข้าของระบบ จำนวน 4 ข้อ ด้านกระบวนการของระบบ จำนวน 8 ข้อ ด้านการสอบถามและรายงานของระบบ จำนวน 6 ข้อ ด้านความปลอดภัยของระบบ จำนวน 1 ข้อ ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามฉบับนี้ให้ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ จำนวน 11 ฉบับ คณะครูโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม จำนวน 4 ฉบับ รวม 15 ฉบับ ได้รับกลับคืนและมีความสมบูรณ์ จำนวน 15 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยอยู่ 6 ขั้นตอน คือ

1. การศึกษาระบบงานปัจจุบัน ประกอบด้วยการศึกษาโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียนการรับผิดชอบงานทั้ง 6 งาน ตลอดจนศึกษาบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารโรงเรียนในด้านต่าง ๆ

2. ศึกษาสารสนเทศที่ผู้บริหารต้องการใช้ในการตัดสินใจเป็นการศึกษาหาข้อมูล เพื่อต้องทราบว่าผู้บริหารต้องการสารสนเทศใดบ้างประกอบการตัดสินใจบริหารโรงเรียนโดยใช้แบบสอบถามความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหาร แล้วนำมาหาค่าความถี่ ค่าร้อยละค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. การพัฒนาระบบสารสนเทศ คือ การนำผลการวิเคราะห์สารสนเทศที่ผู้บริหารต้องการเพื่อการตัดสินใจในแต่ละข้อที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนตั้งแต่ 2.51 ขึ้นไป มาออกแบบระบบแล้วเขียนลงในโปรแกรม Visual Basic Version 6.0 แล้วทดสอบการทำงาน

4. การทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไขระบบ นำระบบสารสนเทศที่ได้พัฒนา มาให้ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ และคณะครูโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมารามทดลองใช้เป็นเวลา 2 สัปดาห์ โดยมอบคู่มือการใช้ระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้น และจัดอบรมวิธีการใช้ให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูเข้าใจวิธีการใช้ระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นมาอย่างถูกต้อง หลังจากนั้นให้ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์และคณะครูโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม ตอบแบบสอบถามการทดลองใช้ระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้น แล้วนำข้อบกพร่องมาพัฒนาปรับปรุงระบบสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องตรงตามความต้องการของผู้บริหารโรงเรียนและครูต่อไป

5. การติดตั้งระบบ เป็นขั้นตอนของการติดตั้งอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ ที่จะใช้กับระบบสารสนเทศ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ และการบรรจุโปรแกรมที่พัฒนาแก้ไขปรับปรุงแล้วเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับใช้งานจริง

6. การปรับเปลี่ยนระบบจากระบบปัจจุบัน เข้าสู่ระบบสารสนเทศ เป็นการนำระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นมาไปใช้งานจริง โดยการจัดอบรมผู้บริหารโรงเรียนและครูให้เข้าใจการใช้ระบบสารสนเทศได้อย่างถูกต้อง แล้วประเมินประสิทธิผลของระบบ โดยให้ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์และคณะครูโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม ประเมินความพึงพอใจต่อประสิทธิผลของระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้น โดยประเมินความพึงพอใจของข้อมูลนำเข้า กระบวนการจัดเก็บข้อมูล การสอบถาม การรายงาน และการรักษาความปลอดภัยของระบบ แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิเคราะห์แบบสอบถามความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์

จากการการสอบถามความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ สามารถจำแนกความต้องการสารสนเทศที่มีความสำคัญในงานแต่ละงาน ดังนี้

1. งานวิชาการ สารสนเทศที่ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ มีความต้องการในระดับมากที่สุด ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน การนิเทศภายใน การวิจัยในชั้นเรียน การจัดกิจกรรมดีเด่น แหล่งการเรียนรู้ การจัดทำโครงงาน แผนการเรียน หลักสูตรท้องถิ่นและ

รายวิชาที่เปิดสอนรวมทั้งหมด 9 รายการ ส่วนสารสนเทศที่ผู้บริหารโรงเรียนมีความต้องการระดับมาก ได้แก่ การจัดทำแผนการสอน การจัดทำสื่อการสอน และการจัดกิจกรรม/ชุมนุมต่าง ๆ รวม 3 รายการ โดยภาพรวมแล้วผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์มีความต้องการสารสนเทศด้านวิชาการ เฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด (เฉลี่ย 4.55)

2. ด้านบุคลากร สารสนเทศที่ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์มีความต้องการในระดับมากที่สุด ได้แก่ ประวัติการศึกษาของบุคลากร ประวัติการทำงานของบุคลากร ข้อมูลความสามารถพิเศษของบุคลากร รวม 3 รายการ ส่วนสารสนเทศที่ผู้บริหารมีความต้องการระดับมาก ได้แก่ ประวัติการศึกษาดูงานของบุคลากร ประวัติบุคลากรในโรงเรียน ประวัติการลาของบุคลากร ประวัติการเลื่อนขั้นเงินเดือน และประวัติการรับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ รวม 5 รายการ โดยภาพรวมแล้วผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์มีความต้องการสารสนเทศด้านบุคลากร เฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (เฉลี่ย 4.42)

3. งาน ธุรการ การเงินและพัสดุ สารสนเทศที่ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์มีความต้องการในระดับมากที่สุด ได้แก่ ทะเบียนครุภัณฑ์ของโรงเรียน การจัดสรรงบประมาณของโรงเรียน ทะเบียนวัสดุของโรงเรียน ข้อมูลการเงินของโรงเรียน รวม 4 รายการ สารสนเทศที่ผู้บริหารโรงเรียนมีความต้องการระดับมาก ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน ข้อมูลคณะกรรมการโรงเรียน ข้อมูลประวัติของโรงเรียน รวม 3 รายการ โดยภาพรวมผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์มีความต้องการสารสนเทศด้านธุรการ การเงินและพัสดุ เฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด (เฉลี่ย 4.52)

4. งานกิจการนักเรียน สารสนเทศที่ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ มีความต้องการในระดับมากที่สุดได้แก่ ประวัติส่วนตัวนักเรียน ประวัติของครอบครัวนักเรียน ข้อมูลการเรียนของนักเรียน ประวัติสุขภาพนักเรียน ข้อมูลความสามารถพิเศษของนักเรียน รวม 5 รายการ ส่วนข้อมูลที่ผู้บริหารโรงเรียนมีความต้องการในระดับมาก ได้แก่ ประวัติการได้รับทุนการศึกษาของนักเรียน ข้อมูลภาวะการเจริญเติบของนักเรียนรวม 2 รายการ โดยภาพรวมผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์มีความต้องการสารสนเทศด้านกิจการนักเรียนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด (เฉลี่ย 4.64)

5. งานอาคารและสถานที่ สารสนเทศที่ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์มีความต้องการระดับมาก ได้แก่ ข้อมูลการก่อสร้าง งบประมาณที่ใช้ ประวัติโรงเรียนและอาคารต่าง ๆ รูปแบบอาคาร จำนวนห้องและภาพาารใช้งาน รวม 3 รายการ โดยภาพรวมแล้วผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์มีความต้องการสารสนเทศด้านอาคารและสถานที่ เฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (เฉลี่ย 4.09)

6. งานความสัมพันธ์กับชุมชน สารสนเทศที่ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์มีความต้องการในระดับมากที่สุด ได้แก่ ข้อมูลประวัติของภูมิปัญญาท้องถิ่น ข้อมูลแหล่งเรียนรู้ในชุมชน รวม 2 รายการ สารสนเทศที่ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์มีความต้องการในระดับมาก ได้แก่ ข้อมูลองค์กร/สมาคม และผู้มีอุปการมีคุณ ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ สถานประกอบการในชุมชน รวม 2 รายการ โดยภาพรวมแล้วผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์มีความต้องการสารสนเทศด้านความสัมพันธ์กับชุมชน เฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด (เฉลี่ย 4.52)

สรุปการพัฒนาระบบระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน

กระบวนการในการพัฒนาระบบเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน โดยกำหนดโครงสร้างหลักของโปรแกรมซึ่งในการกำหนดโครงสร้างหลักของโปรแกรมนี้ จะให้มีความสอดคล้องกับข้อมูลที่วิเคราะห์ได้ และระบบการบริหารงานของโรงเรียนประถมศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้ระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นมาตรงกับความต้องการของผู้บริหารโรงเรียนและครูมากที่สุด

จากหลักการดังกล่าว การออกแบบโครงสร้างหลักของการพัฒนาระบบสารสนเทศ จึงได้แบ่งส่วนประกอบของระบบสารสนเทศออกได้ดังนี้

1. สารสนเทศงานวิชาการ
2. สารสนเทศงานบุคลากร
3. สารสนเทศงานธุรการ การเงินและพัสดุ
4. สารสนเทศงานกิจการนักเรียน
5. สารสนเทศงานอาคารและสถานที่
6. สารสนเทศงานสัมพันธ์ชุมชน

เมื่อกำหนดส่วนประกอบของระบบสารสนเทศแล้ว ก็กำหนดว่าสารสนเทศแต่ละงานนั้นควรประกอบด้วยข้อมูลอะไรบ้าง มีรูปแบบข้อมูลนำเข้าอย่างไร ข้อมูลมีการจัดเรียงอย่างไร มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับข้อมูลอื่นอย่างไร และต้องนำข้อมูลไปใช้ประมวลผลอย่างไร การแสดงผลทางจอภาพและการรายงานผลทางเครื่องพิมพ์เป็นอย่างไร จากนั้นนำระบบสารสนเทศที่ออกแบบไว้เขียนโดยใช้โปรแกรม Visual Basic Version 6.0 แล้วทดลองการทำงาน

จากการที่ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ และคณะครูโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมารามทดลองใช้ระบบสารสนเทศที่ปรับปรุงและพัฒนาขึ้นมาเป็นเวลา 2 สัปดาห์ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ และคณะครูโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมารามทุกคน ตอบว่ารายการสารสนเทศที่ได้ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง สามารถนำไปใช้ปฏิบัติงานได้ในระดับมาก มีประโยชน์ต่อการบริหารงานมาก ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์และคณะครูโรงเรียน

วัดราษฎร์ธรรมารามร้อยละ 80 ตอบว่ารูปแบบของรายการสารสนเทศที่ได้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ ด้านความเพียงพอของสารสนเทศ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ และคณะครูโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม ร้อยละ 40 บอกว่าควรเพิ่มเติมรายละเอียดสารสนเทศบางรายการโดยนำข้อมูลที่ได้มาหาความถี่และค่าร้อยละ

สรุปการประเมินประสิทธิผลของระบบ

หลังจากที่ได้พัฒนาระบบสารสนเทศ ให้ได้ตามความต้องการของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ และครูโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมารามแล้ว ก็นำระบบสารสนเทศมาติดตั้งเพื่อการใช้งานจริงในโรงเรียน เพื่อประเมินประสิทธิผลของระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นมา โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจต่อประสิทธิผลของระบบเกี่ยวกับข้อมูลนำเข้า กระบวนการ การสอบถามและรายงาน และความปลอดภัยของระบบ แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สรุปได้ดังนี้คือ

ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ และครูโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมารามมีความพึงพอใจต่อระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นมานี้เป็นอย่างมาก โดยผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ และครูโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมารามมีความพึงพอใจต่อข้อมูลนำเข้าในภาพรวมระดับมากที่สุด และคิดว่าข้อมูลนำเข้าสามารถช่วยแก้ปัญหาความซ้ำซ้อนในการพิมพ์ข้อมูลได้มากที่สุด นอกจากนี้มีกระบวนการทำงานก็เป็นที่พึงพอใจของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ และครูโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมารามทุกระบบ ด้านการสอบถามและรายงาน ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์และครูโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมารามมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด การรักษาความปลอดภัยของระบบ ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ และครูโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมารามมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดเช่นกัน

การอภิปรายผลการวิจัย

จากการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ ของผู้บริหารโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม และผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถอภิปรายผลในแต่ละขั้นตอน ดังนี้

การศึกษาความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน

ในการศึกษาความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน ผู้วิจัยได้สอบถามความต้องการสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ เมื่อผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนทั้ง 6 งานพบว่า

ผู้บริหารโรงเรียนมีความต้องการสารสนเทศงานกิจการนักเรียนมากที่สุด รองลงมา ผู้บริหารโรงเรียนมีความต้องการสารสนเทศด้านวิชาการ งานธุรการการเงินและพัสดุ งานความสัมพันธ์กับชุมชน ส่วนสารสนเทศที่ผู้บริหารโรงเรียนมีความต้องการในระดับมาก ได้แก่ งานบุคลากร งานอาคารและสถานที่ โดยภาพรวมแล้วผู้บริหารโรงเรียนมีความต้องการสารสนเทศในระดับมากทั้ง 6 งาน ซึ่งความต้องการสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนทั้ง 6 งานนี้ สอดคล้องกับที่กระทรวงศึกษาธิการ (2536 : 15 –19) ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาว่า สถานศึกษามีอำนาจหน้าที่ด้านการบริหารบุคคล ด้านการบริหารหลักสูตรและวิชา ด้านการบริหารกิจการนักเรียน/นักศึกษา ด้านนโยบายและแผน ด้านบริหารการเงินและพัสดุ ด้านอาคารและสถานที่ และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ดังนั้นผู้วิจัยคิดว่า ผู้บริหารโรงเรียนจึงมีความต้องการสารสนเทศในทุกงานเพื่อต้องการสารสนเทศที่เพียงพอในการตัดสินใจบริหารโรงเรียน

ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ สมคิด นาคขวัญ (2538 : 31) ที่กล่าวว่า สารสนเทศมีประโยชน์ในการบริหารมาก คือ จะช่วยผู้บริหารในการตัดสินใจ วางแผน ควบคุมการปฏิบัติงานและประเมินผล

การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน

การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความต้องการสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนแล้วนำมาออกแบบข้อมูลนำเข้า การสอบถามและรายงาน ความปลอดภัยของระบบ เช่น การออกแบบหน้าจอภาพข้อมูลนำเข้าให้มีข้อมูลเพียงพอ สามารถเลือกใส่ข้อความได้ ออกแบบการสอบถามและสืบค้นข้อมูล สามารถสอบถาม และสืบค้นข้อมูลได้หลายลักษณะ การรายงานผลของข้อมูลให้สามารถรายงานให้ผู้บริหารโรงเรียนสามารถนำมาใช้ในการตัดสินใจได้ทันที นอกจากนี้ระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นนี้สามารถใช้งานได้ง่ายไม่ต้องใช้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบมาก ผู้บริหารโรงเรียนสามารถใช้ระบบสารสนเทศนี้ได้ด้วยตนเอง ทำให้การใช้ระบบสารสนเทศมีประสิทธิภาพต่อการบริหารโรงเรียนอย่างมาก ดังที่ เกษม วัฒนชัย (2538 : 10)

กล่าวไว้ว่า การบริหารการศึกษาต้องมีกระบวนการที่รวดเร็วและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม

จากการนำผลการการสอบถามผู้บริหารและครู ในการทดลองใช้ระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นมาซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ จำนวน 11 คน คณะครูโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม จำนวน 4 คน เพื่อขอความเห็นและข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ตรงตามความต้องการ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ และคณะครูโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม ต้องการหัวข้อรายงานที่ชัดเจน ควรมีการสืบค้นได้หลายรูปแบบ ควรมีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างข้อมูลแต่ละเรื่องให้สามารถใช้ได้สะดวก นอกจากนี้ยังพบว่าผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ และคณะครูโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม แต่ละคนมีความคิดแตกต่างกัน คือ บางคนต้องการสารสนเทศที่ละเอียดมากขึ้น บางคนต้องการข้อมูลที่กระทัดรัด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากมีประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียนที่ต่างกันทำให้มีความต้องการสารสนเทศที่ต่างกันในบางรายละเอียด สุเมธ เดียวอิศเรศ (2527 : 113 - 114)

การประเมินประสิทธิผลของระบบ

การวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้ระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งจากการตรวจสอบความสามารถของระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นมา พบว่าระบบสารสนเทศมีความสามารถในการจัดการข้อมูลได้ คือ สามารถสร้างแฟ้มข้อมูลได้ จัดเก็บข้อมูลได้ การสั่งการและรายงานผลได้อย่างถูกต้อง มีความรวดเร็วในการทำงาน และจากการประเมินประสิทธิผลของระบบ โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจประสิทธิผลของระบบให้ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ และคณะครูโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมารามได้ใช้ระบบสารสนเทศนี้ ปรากฏว่าผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ และคณะครูโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมารามมีความพึงพอใจในระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นมานี้ในระดับมากที่สุด มีความเห็นว่าประสิทธิผลของระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นมานี้ เข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน มีความรวดเร็วในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับ บรรจบ นาคำรอด (2542 : 22) ที่กล่าวว่าสารสนเทศที่ดีควรครอบคลุมเรื่องที่จำเป็นต้องใช้มีความถูกต้องเป็นปัจจุบัน และสามารถเรียกใช้ได้สะดวกทันกับความต้องการ ระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นมานี้ สามารถพัฒนาระบบสารสนเทศของโรงเรียนให้ดีขึ้น สามารถนำสารสนเทศที่ได้ไปใช้ในการตัดสินใจในการบริหารโรงเรียนได้

จึงจัดได้ว่าระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นนี้เป็นเหมาะสมกับผู้บริหารโรงเรียน โดยเฉพาะโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่ไม่มีครูที่รับผิดชอบในการเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ นอกจากนี้ยังสามารถอำนวยความสะดวกแก่โรงเรียน ที่จะนำระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนไปใช้ในการพัฒนาระบบสารสนเทศของโรงเรียน เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาต่อการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนนี้สามารถนำไปใช้ได้กับโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม และโรงเรียนประถมศึกษาที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

2. สามารถนำระบบสารสนเทศนี้ไปใช้ในหน่วยงานราชการอื่น ที่มีลักษณะการทำงานที่คล้ายกัน เช่น กลุ่มโรงเรียน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในอนาคตได้โดยการเชื่อมโยงระบบเป็นเครือข่ายซึ่งจะทำให้การใช้สารสนเทศเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนในระดับประถมศึกษาที่เปิดสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แต่มีโรงเรียนประถมศึกษาหลายโรงเรียนที่เปิดสอนขยายโอกาสในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จึงควรจะมีการวิจัยการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส

2. ควรมีการวิจัยหรือศึกษาถึงการนำระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจนี้ ไปใช้ในโรงเรียนว่ามีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนอย่างไร

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

การประถมศึกษาอำเภอเมืองสมุทรสาคร, สำนักงาน. **ระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียน พ.ศ. 2543**. กรุงเทพฯ : สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองสมุทรสาคร, 2544.

การศึกษากรุงเทพมหานคร, สำนัก. **แนวการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนและตัวอย่างการเก็บข้อมูล**. กรุงเทพ ฯ : โรงพิมพ์ชุมชุนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2540.

กิติ ตยัคคานนท์. **นักบริหารทันสมัย**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพ ฯ : คุรุสภาลาดพร้าว, 2534

กิติกานต์ ศิริ. **การบริหารระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผนการศึกษาระดับจังหวัด**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2540.

เกษม วัฒนชัย. **ชี้คุณภาพการศึกษาดีอยู่ที่นักบริหาร**. เดลินิวส์ (11 เมษายน 2538) : 10.

ครรชิต มาลัยวงศ์. "การวิจัยและพัฒนาระบบ Decision Support System," **การประชุมทางวิชาการในงาน** Computer for Competitive Advantages 15 - 16 มิถุนายน 2534. (เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการ).

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. **การประชุมสัมมนาผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ พ.ศ. 2544**. กรุงเทพฯ : ส่วนพัฒนาบุคคล สำนักพัฒนาระบบบริหาร, 2544.

_____. **คู่มือบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศ**. กรุงเทพ ฯ : คุรุสภาลาดพร้าว, 2531.

_____. **คู่มือบริหารโรงเรียนประถมศึกษา**. กรุงเทพ ฯ : คุรุสภาลาดพร้าว, 2526.

_____. **ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ : ชวนชมการพิมพ์, 2528.

_____. **แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2535.

_____. **แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2540 – 2545)** . กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2539.

_____. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**.กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว,2542.

_____. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**. กรุงเทพ ฯ : บริษัท พริกหวาน กราฟฟิค จำกัด, 2542.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. **ระบบข้อมูลและสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ : กองนโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2535.

_____. **ระบบสารสนเทศและแนวปฏิบัติในการจัดการระบบสารสนเทศระดับโรงเรียน**. กรุงเทพ ฯ : กองนโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2537.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การอบรมขั้นพื้นฐานในการวางแผนการศึกษาและการจัดการ เล่ม 6 : **กระบวนการในการจัดการ**. เอกสารโรเนียว. ม.ป.ป.

คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545 – 2549**. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี, 2545.

จิระจิตต์ ราคา. "การตัดสินใจและการควบคุม," ใน **เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมมนุษย์ในองค์การ หน่วยที่ 1 – 7**. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2527.

จีราภรณ์ รักษาแก้ว. "สารสนเทศ," ใน **เอกสารสอนชุดวิชาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ หน่วยที่ 1- 8**. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2538.

จันทรานี สงวนนาม. **คุณลักษณะบางประการของผู้บริหารบรรยากาศของโรงเรียนและความพึงพอใจในงานที่สัมพันธ์กับความสำเร็จของโรงเรียนประถมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533.

จุมพล หนิมพานิช. "การตัดสินใจ," ใน **เอกสารการสอนชุดวิชาองค์การและการจัดการ หน่วยที่ 9 – 15**. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2526.

ชวลิต พุทธรักษา. "การบริหารอาคารสถานที่," ใน **เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการโรงเรียนประถมศึกษา หน่วยที่ 7 – 15**. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2525.

ชัยวุฒิ ชัยพันธุ์. **ทฤษฎีระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการสำหรับนักเศรษฐศาสตร์**. กรุงเทพ ฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2534.

ชโลมใจ ภิงคารวัฒน์ และสุรพล หวังดี. **ระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา**. นครสวรรค์ : รุ่งเรืองการพิมพ์, 2531.

ณรงค์ บุญมี. "ระบบสารสนเทศของกระทรวงศึกษาธิการ," **การศึกษาแห่งชาติ**. 19, 2 (2527 – 2528) : 43.

ดิเรก วรรณเศียร. **หลักการแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน**. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์, 2534. (อัดสำเนา).

ถกล นิรันทร์ศิโรจน์. "ความหมายและความสำคัญของระบบสารสนเทศ," **การจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียน**. กรุงเทพ ฯ : จงเจริญการพิมพ์, 2525.

ทองอินทร์ วงษ์โสธร. "ความสำคัญของสารสนเทศ," ใน **เอกสารการสอนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพบริหารการศึกษา หน่วยที่ 8 - 15**. นนทบุรี : สุโขทัยธรรมาธิราช, 2526.

ทองเพ็ชร จุมปา. **การศึกษากระบวนการออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 6**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2530.

ไทย ทิพย์สุวรรณกุล. **การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของหัวหน้าภาควิชาในคณะครุศาสตร์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

ธงชัย สันติวงษ์. **การบริหารเชิงกลยุทธ์**. กรุงเทพ ฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2533.

ธีรวุฒิ ประทุมนพรัตน์. **การบริหารกิจการนักเรียน**. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2526.

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. **หลักการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพ ฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

นิพนธ์ กินาวงศ์. **หลักการเบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิฆเณศ, 2523.

บรรจบ นาคำรอด. **การศึกษาสภาพทั่วไป ปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหากระบวนการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศ โรงเรียนประถมศึกษาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2542.

ปทีป เมธาคุณวุฒิ. **การจัดระบบสารสนเทศในระดับอุดมศึกษา**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538

ประครอง จิตรัตน์. **การใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดระยอง**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ,2542.

ประชุม รอดประเสริฐ. **นโยบายและการวางแผน : หลักการและทฤษฎี**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพ ฯ : เนติกุลการพิมพ์, 2533.

ประยูร ศรีประสาธน์. "การตัดสินใจ," ใน **ประมวลสาระชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา หน่วยที่ 1 - 7**. พิมพ์ครั้งที่ 3. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2538.

ปรีชา นิพนธ์พิทยา และสุทิน เนียมพลับ. **เส้นทางสู่ผู้บริหารการศึกษา**. กรุงเทพ ฯ : ธีรพงษ์การพิมพ์, 2528.

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงาน. **รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามแนว พรบ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**. สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม, 2543.

เผ่า อนันจิ๋ว. **การพัฒนาระบบสารสนเทศด้านวิชาการสำหรับผู้บริหาร วิทยาลัยพยาบาลสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

พนัส หันนาคินทร์. **หลักการบริหารโรงเรียน**. กรุงเทพ ฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2524.

ภานุรัตน์ รัตยาภาส. **การพัฒนาระบบสารสนเทศ**. กรงเทพฯ : กองสารสนเทศ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2529.

รัชนีวรรณ ช้างวงศ์. **การศึกษาพฤติกรรมการตัดสินใจในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา , 2542.

วาสนา สุขกระสานติ. **โลกของคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

วิชัย โถสุวรรณจินดา. **ความลับขององค์การ : พฤติกรรมองค์การสมัยใหม่**, กรุงเทพ ฯ : สำนักพิมพ์ธรรมนิติ, 2535.

วิโรจน์ นามบุรี. **การบริหารระบบสารสนเทศเพื่อการวางแผนพัฒนาการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2539.

วีระ เทพกรณ์. **สารสนเทศเพื่อการพัฒนาการศึกษาในสถานศึกษา**.กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2536.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. **การกระจายอำนาจการจัดการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม**. กรุงเทพ ฯ : คุรุสภาลาดพร้าว, 2536.

ศรีสมรัก อินทุจันทร์ยง. **การใช้ระบบสนับสนุนการตัดสินใจในการจัดการคลังสินค้าคงคลัง**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2535.

สนอง เครืองมาก. **คู่มือสอบ : คู่มือปฏิบัติการ**. นครสวรรค์ : เรียนดี, 2534.

สนอง เครืองมาก และวิสิฐ วงศ์จิตราทร. **คู่มือปฏิบัติการสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ**. นครสวรรค์ : วิสุทธ์การพิมพ์, 2532.

สมคิด นาคขวัญ.**การศึกษางานระบบข้อมูลและสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2538.

สมพงษ์ เกษมสิน. **การบริหารงานบุคลากรแผนใหม่**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2521.

_____.**การบริหารงานบุคลากรแผนใหม่**. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2523.

สามัญศึกษา,กรม.**การจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา**. กรุงเทพ ฯ : กรมสามัญศึกษา, 2538.

_____. **แนวการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนและตัวอย่างการเก็บข้อมูล**. กรุงเทพ ฯ : กรมสามัญศึกษา, 2527.

สิปปนนท์ เกตุทัต."ข้อเสนอปฏิรูปการศึกษาไทย." ใน **เอกสารการศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัฒน์ : สู่ความกว้าหน้าและความมั่นคงของชาติในศตวรรษหน้า**. ณ ธนาคารทหารไทย สำนักงานใหญ่ราษฎร์บูรณะ วันที่ 6 มกราคม 2539.

สิทธิชัย โชนงนุช. **ระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 8** .วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2540.

สุพรรณี เมนะเนตร. **การจัดระบบสารสนเทศ ในการบริหารโรงเรียน ในสังกัดกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2543.

สุมาลี เมืองไพศาล. **การจัดระบบข้อมูล** Management Information System. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพ ฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2531.

สุรารักษ์ ลือนภา. **การจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2534.

สุเมธ เดียวอิศเรศ. **พฤติกรรมผู้นำทางการศึกษา**. กรุงเทพ ฯ : รุ่งวัฒนาการพิมพ์, 2527.

สุโขทัยธรรมาราช, มหาวิทยาลัย.**การจัดการโรงเรียนประถมศึกษา**. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2526.

_____. **ประมวลชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษาหน่วยที่** 5 – 8. พิมพ์ครั้งที่ 3 นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2544.

_____. **เอกสารการสอนชุดวิชาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ หน่วยที่** 7 – 15. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2541.

_____. **เอกสารการสอนชุดวิชาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการหน่วยที่** 1 – 6. พิมพ์ครั้งที่ 2 นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2543.

เสนาะ กลิ่นงาม. **การศึกษาความต้องการและการใช้สารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา** 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. **พฤติกรรมผู้นำทางการศึกษา**.พิมพ์ครั้งที่ 2.กรุงเทพ ฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2525.

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ และคณะ. **การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา**. กรุงเทพ ฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2541.

หวน พินธุพันธ์. "การปฏิบัติงานของผู้บริหารในสถานศึกษา," **มิตรครู** . 23 (2524) : 17 – 20

อธิปัตย์ คลี่สมุทร. "ผู้บริหารระบบสารสนเทศ คอมพิวเตอร์ : ความเกี่ยวข้องและข้อคิดเพื่อพิจารณา," ใน **สารสนเทศ ศธ**. 2537. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว, 2537.

อุทัย บุญประเสริฐ . **การศึกษาแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน** (School - based Management). กรุงเทพ ฯ : คุรุสภาลาดพร้าว, 2543.

ภาคผนวก

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. นายสุวิช เถาลิโป้
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์บรรจง สุขเปรม
3. รองศาสตราจารย์ไพฑูรย์ ธรรมแสง
4. นายสถิตย์ชัย วรานนท์วนิช
5. นายสมชัย ชวลิตธาดา
6. ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร

ที่ ครุฯ 2 19/2545

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

10 พฤษภาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายสุวิช เถาลิโป้ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอเมืองสมุทรสาคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายไกรรัฐ สว่างเดือน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม" ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) ของสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รศ.ดร.สุรศักดิ์	หลาบมาลา	ประธานกรรมการ
2. ดร.ศักดิ์คเรศ	ประกอบผล	กรรมการ
3. ผศ.วริษฐา	วัฒนไชยยศ	กรรมการ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว ขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วีระ ประเสริฐศิลป์)
ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรฯ

คณะครุศาสตร์
โทรศัพท์ 0-2890-0841 ต่อ 508 , 0-2472-5712
โทรสาร 0-2472-5712

ที่ ครุฯ/1/9/2545

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

/๐ พฤษภาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์บรรจง สุขเปรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายไกรรัฐ สว่างเดือน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม" ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) ของสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รศ.ดร.สุรศักดิ์	หลาบมาลา	ประธานกรรมการ
2. ดร.ศักดิ์เดช	ประกอบผล	กรรมการ
3. ผศ.วริษฐา	วัฒนไชยยศ	กรรมการ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว ขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วีระ ประเสริฐศิลป์)
ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรฯ

คณะครุศาสตร์
โทรศัพท์ 0-2890-0841 ต่อ 508 , 0-2472-5712
โทรสาร 0-2472-5712

ที่ ครุฯ ว 19/2545

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

10 พฤษภาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ไพฑูรย์ ธรรมแสง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายไกรรัฐ สว่างเดือน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม" ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) ของสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รศ.ดร.สุรศักดิ์	หลาบมาลา	ประธานกรรมการ
2. ดร.ศักดิ์เดช	ประกอบผล	กรรมการ
3. ผศ.วริษฐา	วัฒนไชยยศ	กรรมการ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว ขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วีระ ประเสริฐศิลป์)
ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรฯ

คณะครุศาสตร์
โทรศัพท์ 0-2890-0841 ต่อ 508 , 0-2472-5712
โทรสาร 0-2472-5712

ที่ ครุฯ 79/2545

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

10 พฤษภาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายสถิตย์ชัย วรานนท์วนิช ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดราษฎร์รังสรรค์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายไกรรัฐ สว่างเดือน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม" ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) ของสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รศ.ดร.สุรศักดิ์	หลาบมาลา	ประธานกรรมการ
2. ดร.ศักดิ์คเรศ	ประกอบผล	กรรมการ
3. ผศ.วริษฐา	วัฒนไชยยศ	กรรมการ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว ขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วีระ ประเสริฐศิลป์)
ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรฯ

คณะครุศาสตร์
โทรศัพท์ 0-2890-0841 ต่อ 508 , 0-2472-5712
โทรสาร 0-2472-5712

ที่ ครุฯ 9/9/2545

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

10 พฤษภาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายสมชัย ชวลิตธาดา ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดใหญ่บ้านบ่อ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายไกรรัฐ สว่างเดือน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม" ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) ของสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รศ.ดร.สุรศักดิ์	หลาบมาลา	ประธานกรรมการ
2. ดร.ศักดิ์ดีเรศ	ประกอบผล	กรรมการ
3. ผศ.วริษฐา	วัฒนไชยยศ	กรรมการ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว ขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วีระ ประเสริฐศิลป์)
ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรฯ

คณะครุศาสตร์
โทรศัพท์ 0-2890-0841 ต่อ 508 , 0-2472-5712
โทรสาร 0-2472-5712

ที่ ครุฯ 20 /2545

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

10 พฤษภาคม 2545

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามเพื่อทำวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร

ด้วย นายไกรรัฐ สว่างเดือน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม" ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) ของสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รศ.ดร.สุรศักดิ์	หลาบมาลา	ประธานกรรมการ
2. ดร.ศักดิ์เดช	ประกอบผล	กรรมการ
3. ผศ.วริษฐา	วัฒนไชยยศ	กรรมการ

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ประสบความสำเร็จ และเป็นประโยชน์ต่อการบริหารการศึกษา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ ผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ ช่วยตอบแบบสอบถาม เพื่อใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดอนุญาตให้ นายไกรรัฐ สว่างเดือน ได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วีระ ประเสริฐศิลป์)
ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร ฯ

คณะครุศาสตร์
โทรศัพท์ 0-2890-2000 ต่อ 508 , 521
โทรสาร 0-2890-2000 ต่อ 508 , 521

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง
การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน ว่าผู้บริหารโรงเรียนมีความต้องการสารสนเทศอะไรบ้างในการตัดสินใจเพื่อการบริหารโรงเรียน

2. ผู้ตอบแบบสอบถามนี้ได้แก่ผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนบัณฑูรสิงห์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองสมุทรสาคร

3. กรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อ ตามระดับความต้องการของท่าน คำตอบท่านจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาระบบสารสนเทศของโรงเรียนให้สอดคล้องกับปฏิรูปการศึกษา

4. คำตอบที่ได้จะนำมาวิเคราะห์ทางสถิติ และนำเสนอในภาพรวม โดยไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบในทุกกรณี

5. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน

ส่วนที่ 3 ความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน ที่ผู้ตอบแบบสอบถาม ต้องการเพิ่มเติมจากส่วนที่ 2

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง

ข้อ	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
1.	เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2.	อายุ ☐ น้อยกว่า 30 ปี ☐ 31 – 40 ปี ☐ 41 – 50 ปี ☐ มากกว่า 50 ปี
3.	ตำแหน่ง ☐ ครูใหญ่ ☐ อาจารย์ใหญ่ ☐ ผู้อำนวยการโรงเรียน ☐ อื่นๆ.....
4.	ท่านเคยได้รับการอบรมการใช้คอมพิวเตอร์หรือไม่ ☐ เคย ☐ ไม่เคย

ส่วนที่ 2 ความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน

คำชี้แจง การตอบแบบสอบถามในตอนที่ 2 นี้ ให้ผู้ตอบพิจารณาตัวเลขในช่องระดับความต้องการด้านขวามือของแบบสอบถาม เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาข้อความที่กำหนด ซึ่งมีความหมายดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความต้องการเพื่อการตัดสินใจมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความต้องการเพื่อการตัดสินใจมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความต้องการเพื่อการตัดสินใจปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความต้องการเพื่อการตัดสินใจน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความต้องการเพื่อการตัดสินใจน้อยที่สุด

งาน	สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ	ระดับความต้องการ				
		5	4	3	2	1
วิชาการ	1. แผนการเรียน	...	...	...	...	...
	2. หลักสูตรท้องถิ่น	...	...	...	...	...
	3. รายวิชาที่เปิดสอน	...	...	...	...	...
	4. การจัดทำแผนการสอน	...	...	...	...	...
	5. การจัดกิจกรรม/ชุมนุม ต่าง ๆ	...	...	...	...	...
	6. การจัดทำสื่อการสอน	...	...	...	...	...
	7. งานวิจัยในชั้นเรียน	...	...	...	...	...
	8. การจัดกิจกรรมดีเด่น	...	...	...	...	...
	9. แหล่งเรียนรู้	...	...	...	...	...
	10. การจัดทำโครงงาน	...	...	...	...	...
	11. การนิเทศภายใน	...	...	...	...	...
	12. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน	...	...	...	...	...
บุคลากร	1. ประวัติของบุคลากรในโรงเรียน	...	...	...	...	...
	2. ประวัติการศึกษาของบุคลากร	...	...	...	...	...
	3. ประวัติการทำงานของบุคลากร	...	...	...	...	...
	4. ประวัติการลาของบุคลากร	...	...	...	...	...
	5. ประวัติการได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของบุคลากร	...	...	...	...	...
	6. ประวัติการเลื่อนขั้นเงินเดือน	...	...	...	...	...
	7. ประวัติการศึกษาดูงานของบุคลากร	...	...	...	...	...
	8. ข้อมูลความรับผิดชอบงานในหน้าที่ของบุคลากร	...	...	...	...	...

งาน	สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ	ระดับความต้องการ				
		5	4	3	2	1
ธุรการ การเงิน และพัสดุ	1. ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน	...	...	...	...	...
	2. ข้อมูลประวัติโรงเรียน	...	...	...	...	...
	3. ข้อมูลคณะกรรมการโรงเรียน	...	...	...	...	...
	4. ข้อมูลการเงินของโรงเรียน	...	...	...	...	...
	5. ข้อมูลการจัดสรรงบประมาณของโรงเรียน	...	...	...	...	...
	6. ข้อมูลทะเบียนวัสดุของโรงเรียน	...	...	...	...	...
	7. ข้อมูลทะเบียนครุภัณฑ์ของโรงเรียน	...	...	...	...	...
กิจการนักเรียน	1. ประวัติส่วนตัวนักเรียน	...	...	...	...	...
	2. ประวัติครอบครัวของนักเรียน	...	...	...	...	...
	3. ข้อมูลการเรียนของนักเรียน	...	...	...	...	...
	4. ประวัติสุขภาพนักเรียน	...	...	...	...	...
	5. ข้อมูลภาวะการเจริญเติบโตของนักเรียน	...	...	...	...	...
	6. ประวัติการได้รับทุนการศึกษาของนักเรียน	...	...	...	...	...
	7. ข้อมูลการประเมินคุณภาพนักเรียน	...	...	...	...	...
อาคารและสถานที่	1. ประวัติโรงเรียนและอาคารต่างๆ	...	...	...	...	...
	2. ข้อมูลเกี่ยวกับการก่อสร้าง งบประมาณที่ใช้	...	...	...	...	...
	3. ข้อมูลรูปแบบอาคารจำนวนห้องและสภาพการใช้งาน	...	...	...	...	...
ความสัมพันธ์กับชุมชน	1. ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ สถานประกอบการในชุมชน	...	...	...	...	...
	2. ข้อมูลแหล่งเรียนรู้ในชุมชน	...	...	...	...	...
	3. ข้อมูลประวัติ และความสามารถพิเศษของภูมิปัญญาท้องถิ่น	...	...	...	...	...
	4. ข้อมูลองค์กร/สมาคม และผู้มีอุปการคุณในชุมชน	...	...	...	...	...

ส่วนที่ 3 ความต้องการสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหาร

คำชี้แจง ผู้ตอบแบบสอบถามกรุณาเขียนความต้องการของท่านเกี่ยวกับสารสนเทศที่ผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจ ที่ท่านมีเห็นว่าควรเพิ่มเติมจากส่วนที่ 2

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณเป็นอย่างสูง สำหรับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

แบบสอบถามการทดลองใช้ระบบสารสนเทศ

1. รูปแบบของรายการสารสนเทศที่ได้ ง่ายต่อการทำความเข้าใจเพียงใด

( ) ง่ายดีแล้ว

( ) ควรมีการปรับปรุงแก้ไขดังนี้ .....

.....

2. รายการสนเทศที่ได้ ถูกต้องตรงกับความเป็นจริงเพียงใด

( ) ถูกต้อง

( ) มีบางส่วนไม่ถูกต้อง ดังนี้ .....

.....

3. รายการสารสนเทศที่ได้ เพียงพอกับความต้องการของท่านเพียงใด

( ) เพียงพอแล้ว

( ) ยังไม่เพียงพอ รายการที่ควรเพิ่มมีดังนี้ .....

.....

4. ระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นนี้ ท่านสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้เพียงใด

( ) มาก

( ) ปานกลาง

( ) น้อย

5. ระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นนี้ มีประโยชน์ต่อการบริหารงานของท่านเพียงใด

( ) มาก

( ) ปานกลาง

( ) น้อย

6. ระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นมีความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูลเพียงใด

( ) มาก

( ) ปานกลาง

( ) น้อย

7. ความเห็นอื่นที่ควรปรับปรุง.....

.....

ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงในความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามการประเมินประสิทธิผลระบบ

คำชี้แจง เพื่อประเมินระบบงานที่พัฒนาขึ้น คือ ระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน

ประกอบด้วยระบบงานย่อย 6 ระบบ

1. ระบบงานวิชาการ
2. ระบบงานบุคลากร
3. ระบบงานธุระการ การเงิน และพัสดุ
4. ระบบงานกิจการนักเรียน
5. ระบบงานอาคาร และสถานที่
6. ระบบงานสัมพันธ์ชุมชน

ระดับน้ำหนักเกณฑ์ประเมินความพึงพอใจ

ระดับ 5 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง พึงพอใจมาก

ระดับ 3 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง พึงพอใจน้อย

ระดับ 1 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

ประเมินประสิทธิผลของข้อมูลนำเข้า

ลำดับ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	ความครบถ้วนของเนื้อหา	...	...	...	...	...
2	ความชัดเจนของเนื้อหา	...	...	...	...	...
3	การเรียงลำดับของข้อมูล	...	...	...	...	...
4	การลดความซ้ำซ้อนของข้อมูล	...	...	...	...	...

ประเมินประสิทธิผลของกระบวนการ

ลำดับ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	ความคล่องตัวของระบบ	...	...	...	...	...
2	สามารถทำงานได้ทันเวลา	...	...	...	...	...
3	มีการผิดพลาดของระบบน้อย	...	...	...	...	...
4	ประหยัดเวลาในการพิมพ์รายงาน	...	...	...	...	...
5	ลดขั้นตอนการทำงานได้มากกว่าเดิม	...	...	...	...	...
6	แก้ปัญหาความซ้ำซ้อนของข้อมูลที่จัดพิมพ์	...	...	...	...	...
7	มีระบบของการปรับเปลี่ยนข้อมูลได้	...	...	...	...	...
8	ระบบไม่ซับซ้อนเข้าใจง่าย	...	...	...	...	...

ประเมินประสิทธิผลของการสอบถามและรายงาน

ลำดับ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	ได้ข้อมูลตรงตามความต้องการ	...	...	...	...	...
2	รายงานมีข้อมูลที่ดูง่ายชัดเจน	...	...	...	...	...
3	รายงานมีความถูกต้อง	...	...	...	...	...
4	รายงานมีการสรุปกระทัดรัด	...	...	...	...	...
5	นำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานจริง	...	...	...	...	...
6	นำเสนอได้ดีทั้งบนจอภาพและรายงาน	...	...	...	...	...

ประเมินประสิทธิความปลอดภัยของระบบ

ลำดับ	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	ระบบมีความปลอดภัย	...	...	...	...	...

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

คู่มือการใช้โปรแกรม

บทที่ 1

การ Setup Program

Information system for School

การ Setup Program

เมื่อใส่แผ่นโปรแกรมใน CD-ROM เครื่องคอมพิวเตอร์จะทำการ Setup Programs ให้โดยอัตโนมัติ (เครื่องที่มีการตั้ง Auto Insert Notification ใน Settings ของ CD-Rom แล้ว) จะเกิดหน้าต่างดังรูป 1.1

รูป 1.1

เมื่อรอจนเครื่อง Copying Files เรียบร้อยแล้ว จะเกิดหน้าต่างดังรูป 1.2 เพื่อโปรแกรมจะต้อง Update System ของเครื่อง ในกดปุ่ม OK ได้เลย

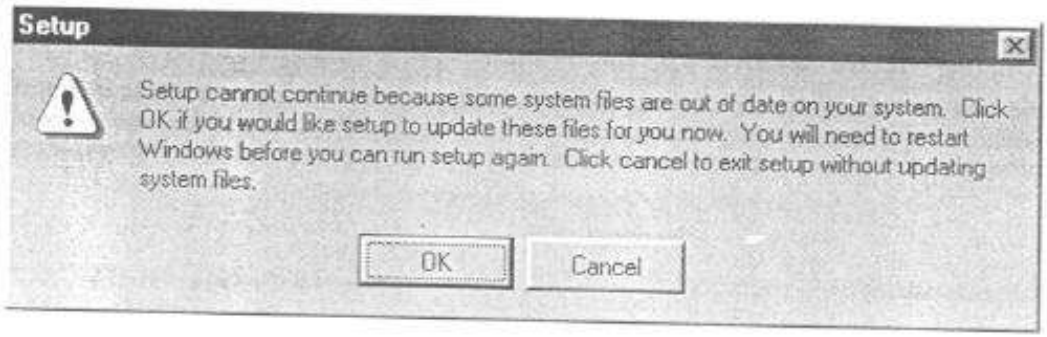

รูป 1.2

หลังจากนั้นจะเกิดหน้าต่างอีก 1 หน้าต่าง ดังรูป 1.3 เป็นหน้าต่างที่ต้องการให้ Restart Windows เพื่อให้การ Setup Program และ System เรียบร้อย ขั้นตอนนี้ให้กดปุ่ม Yes ได้เลย

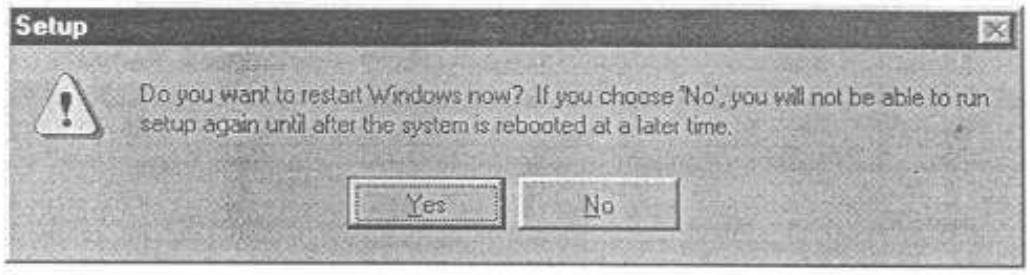

รูป 1.3

เมื่อเครื่องคอมพิวเตอร์ ได้ Reboot เครื่องขึ้นมาใหม่แล้ว ให้ Run CD-ROM ให้อีกครั้ง โดย กดปุ่ม Eject ที่ CD-ROM เครื่องคอมพิวเตอร์จะทำการ SetUp อีกครั้งหนึ่ง แต่จะเกิดหน้าต่างดังรูป 1.4 ขึ้นมาแทน ให้กดปุ่ม OK ได้เลย

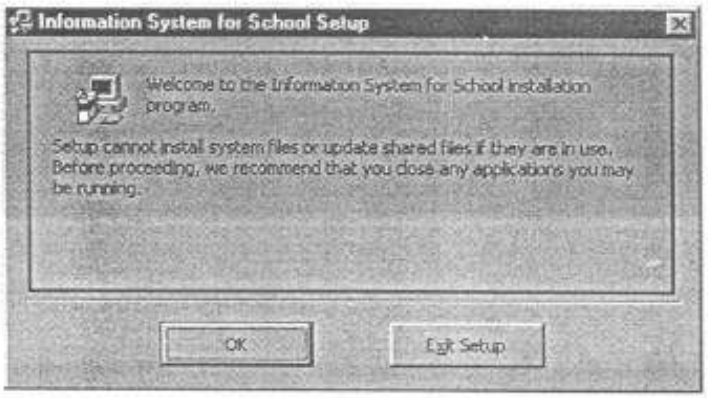

รูป 1.4

และจะเกิดหน้าต่างอีกหนึ่งหน้าต่าง (รูปที่ 1.5) ที่หน้าต่างนี้ให้กดปุ่มที่มีรูปคอมพิวเตอร์ได้เลย

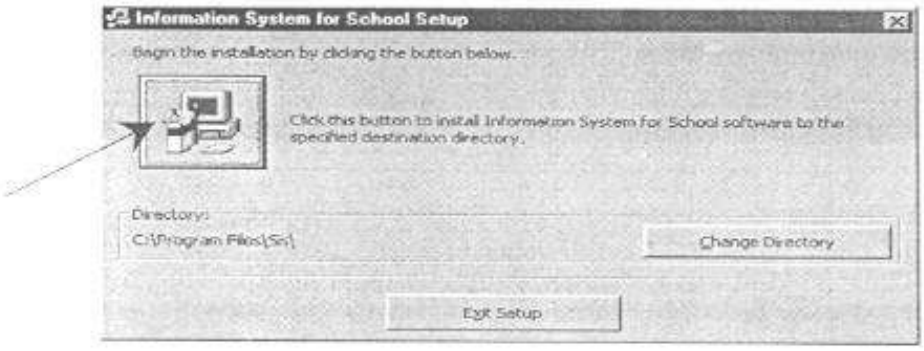

รูป 1.5

ขั้นตอนต่อไป เครื่องคอมพิวเตอร์จะทำการจัด Software ในเรื่อง Information system for School ให้ถูกต้อง และจะเกิดหน้าต่างตามรูป 1.6 โดยให้กดปุ่ม Continue ได้เลย

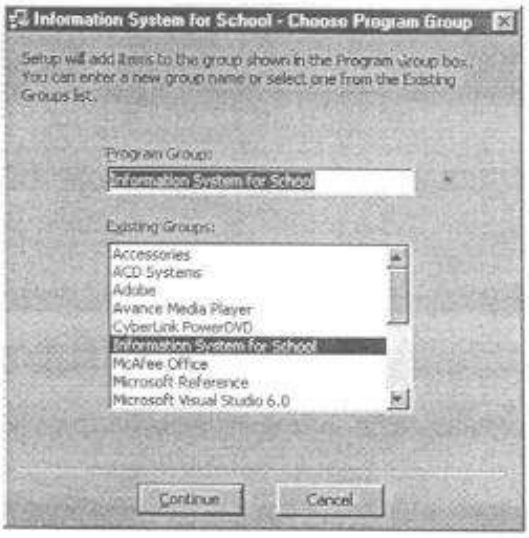

รูป 1.6

ขั้นตอนต่อไป เครื่องคอมพิวเตอร์จะทำการ Copy Files ต่าง ๆ ที่โปรแกรมต้องการลงในตำแหน่งที่ถูกต้องในเครื่องคอมพิวเตอร์ ดังรูป 1.7

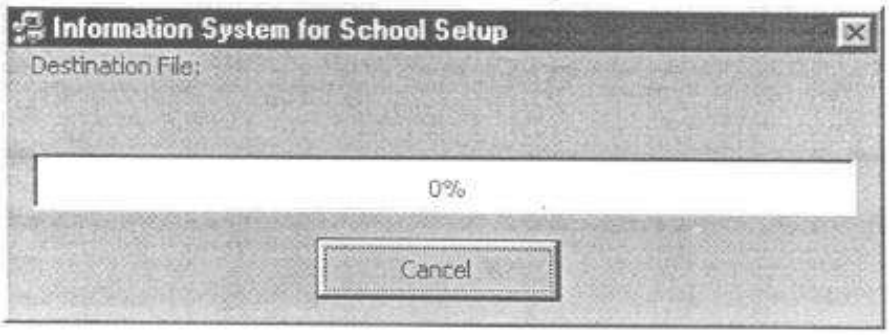

รูป 1.7

ในขั้นตอนนี้ใช้เวลาประมาณ 5 นาที และหลังจากนี้ก็สามารถเข้าใช้โปรแกรมได้เลย

บทที่ 2

การใช้งาน Program

Information system for School

ระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน

เมื่อคลิกที่ Icon รูป เพื่อเข้าระบบแล้ว จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.1 โดยรอสักครู่ก็จะมีหน้าต่างดังรูปที่ 2.2 เพื่อให้พิมพ์ ชื่อผู้ใช้ระบบ และ รหัสผ่าน เพื่อเข้าใช้ระบบ แล้วจึงกดปุ่มตกลง

รูปที่ 2.1

รูปที่ 2.2

เมื่อกดปุ่มตกลงแล้ว จะเกิดหน้าต่างดังรูป 2.3

รูปที่ 2.3

และที่แถบเมนู จะมีเมนูภาษาไทยให้เลือกใช้หัวข้อต่างๆ ดังรูปที่ 2.4 ถึง 2.13

รูปที่ 2.4

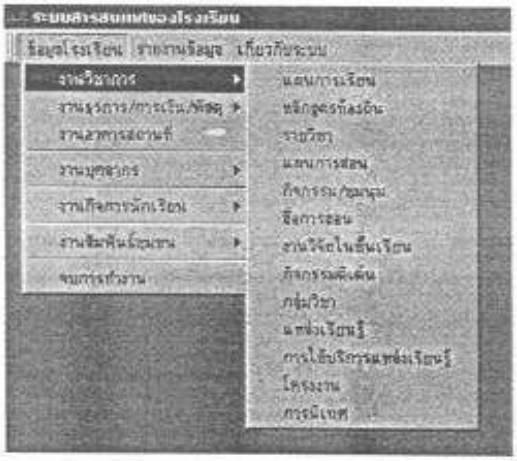

รูปที่ 2.6

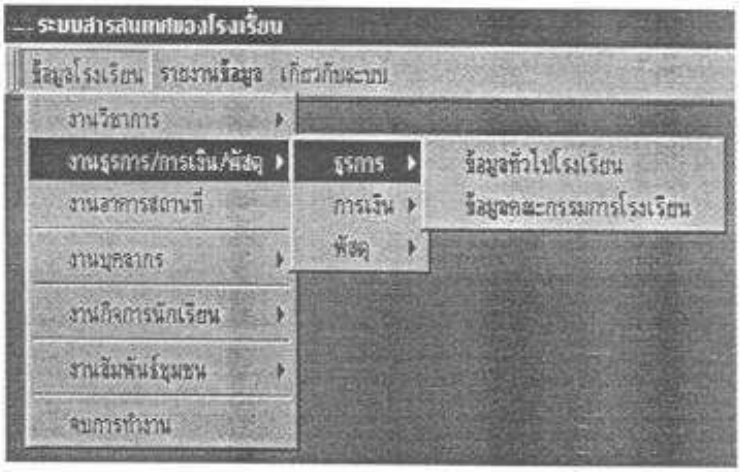

รูปที่ 2.5

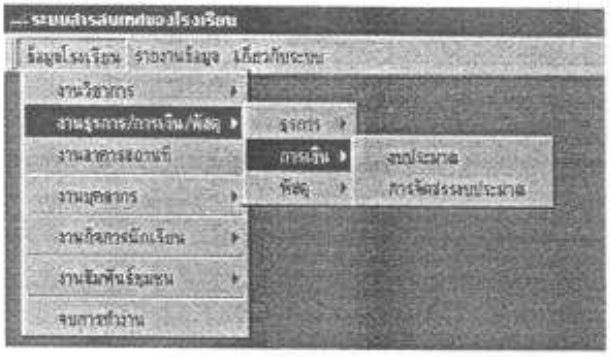

รูปที่ 2.7

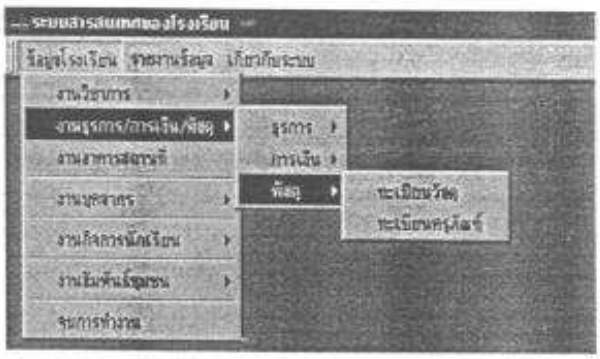

รูปที่ 2.8

รูปที่ 2.9

รูปที่ 2.10

รูปที่ 2.11

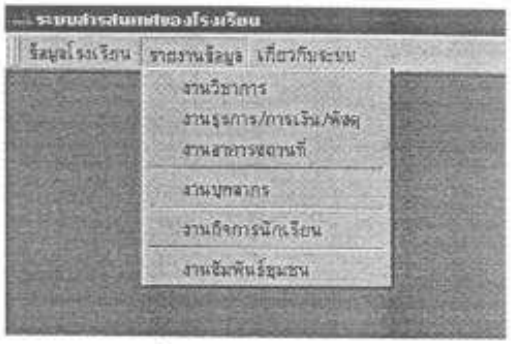

รูปที่ 2.12

รูปที่ 2.13

ในระบบสารสนเทศสำหรับโรงเรียนเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนนี้ แบ่งออกเป็น 2 หัวข้อหลักๆ (ตามรูปที่ 2.14) คือ

1. การเพิ่ม การลบ การค้นหา การแก้ไข และการบันทึก จะอยู่ในหัวข้อ **ข้อมูลโรงเรียน**
2. การพิมพ์ตามหัวข้อต่างๆ จะอยู่ในหัวข้อ **รายงานข้อมูล**

รูปที่ 2.14

และที่ด้านขวาสุดจะมี ปุ่มอยู่ 3 ปุ่ม

(Minimize Button) คือ ปุ่มย่อหน้าต่างลง

(Maximize Button) คือ ปุ่มย่อหน้าต่างลง

(Close Button) คือ ปุ่มปิดโปรแกรม

แผนการเรียน

การเข้าหัวข้อ แผนการเรียน

เลือกหัวข้อที่แถบเมนู ข้อมูลโรงเรียน ⟶ งานวิชาการ ⟶ แผนการเรียน เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.15

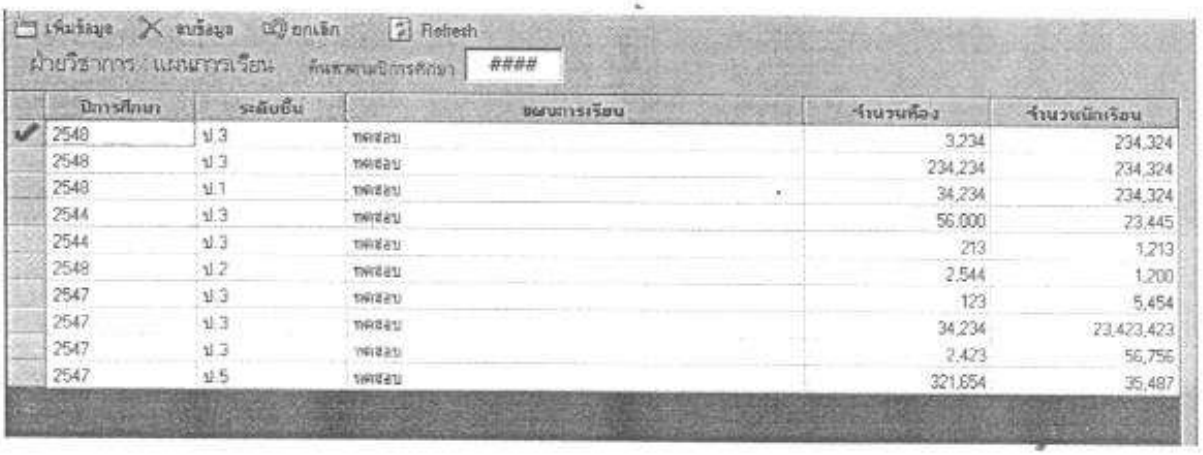

รูปที่ 2.15

โดยด้านบนจะมีแถบเครื่องมือ (Tools Bar) ดังรูป 2.162

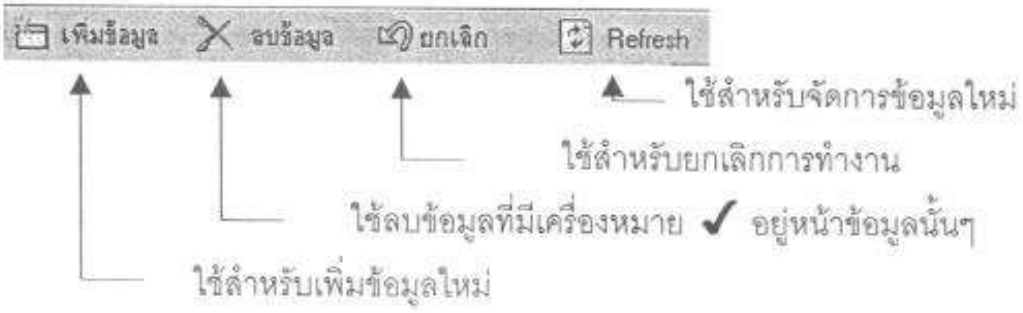

รูปที่ 2.16

การเพิ่มข้อมูล

สามารถเพิ่มข้อมูลลงในตารางด้านล่างได้เลย โดยจะต้องกดปุ่ม **เพิ่มข้อมูล** ก่อนการเพิ่มข้อมูลทุกครั้ง โปรแกรมจะเพิ่มบรรทัดใหม่ให้ 1 บรรทัด โดยสามารถเพิ่มข้อมูลตามหัวข้อต่าง ๆ ได้เลยและเมื่อเพิ่มข้อมูลในแต่ละช่องเรียบร้อยแล้ว จะใช้เม้าท์ (Mouse) เพื่อเปลี่ยนช่อง หรือจะใช้ปุ่มลูกศรบังคับก็ได้ (ปุ่มลูกศรที่คีย์บอร์ด)

การแก้ไขข้อมูล

สามารถแก้ไขได้โดยตรงกับข้อมูลนั้น ๆ ได้เลย และข้อมูลก็จะบันทึกโดยอัตโนมัติ

การค้นหาข้อมูล

เป็นการค้นหาข้อมูลตามปีการศึกษา โดยสามารถพิมพ์ปีการศึกษาที่ต้องการลงในช่องสี่เหลี่ยมด้านบนได้เลย แล้วกดปุ่ม ENTER ที่คีย์บอร์ด โปรแกรมก็จะแสดงผลลัพท์ในตารางด้านล่าง (ดังรูปที่ 2.17) และหากค้นไม่พบข้อมูลก็จะไม่มีข้อมูลใด ๆ ในตารางด้านล่าง

รูปที่ 2.17

หลักสูตรท้องถิ่น

การเข้าหัวข้อ หลักสูตรท้องถิ่น

เลือกหัวข้อที่แถบเมนู ข้อมูลโรงเรียน ⟶ งานวิชาการ ⟶ หลักสูตรท้องถิ่น เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.18

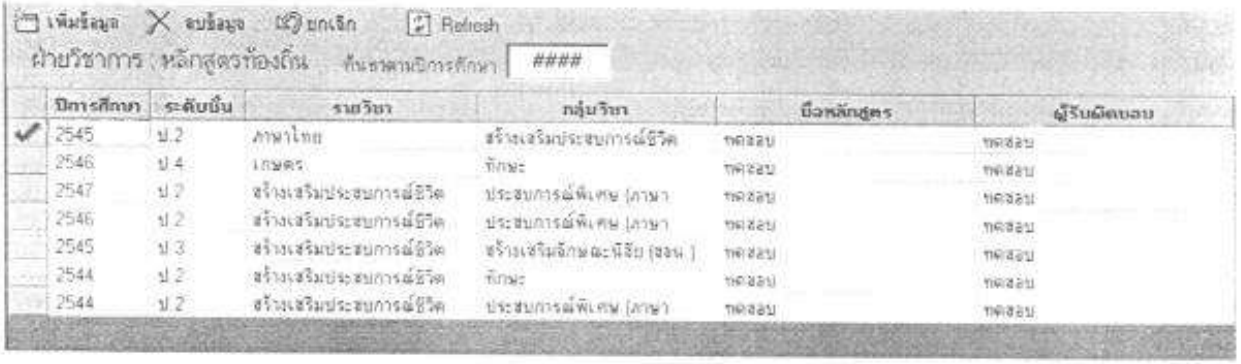

รูปที่ 2.18

รายวิชา

การเข้าหัวข้อ รายวิชา

เลือกหัวข้อที่แถบเมนู ข้อมูลโรงเรียน ⟶ งานวิชาการ ⟶ รายวิชา เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.19

เพิ่มข้อมูล ลบข้อมูล ยกเลิก Refresh

ฝ่ายวิชาการ : รายวิชา ค้นหาตามปีการศึกษา ####

ปีการศึกษา	รหัสวิชา	วิชา	กลุ่มวิชา
2545	ท 101	ภาษาไทย	ทักษะ
2544	ท 102	ทฤษฎีศาสตร์	ทักษะ
2544	ส 101	สร้างเสริม	สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สปช.)
2544	จ 101	จริยะ	สร้างเสริมลักษณะนิสัย (สลน.)
2544	จ 102	ศิลปะ	สร้างเสริมลักษณะนิสัย (สลน.)
2544	จ 103	พละ	สร้างเสริมลักษณะนิสัย (สลน.)
2544	จ 104	ดนตรี	สร้างเสริมลักษณะนิสัย (สลน.)
2544	จ 105	ลูกเสือ-ยุวะ	สร้างเสริมลักษณะนิสัย (สลน.)
2544	ก 101	งานบ้าน	การงานพื้นฐานอาชีพ (กพอ.)
2544	ก 102	ประดิษฐ์	การงานพื้นฐานอาชีพ (กพอ.)
2544	ก 103	เกษตร	การงานพื้นฐานอาชีพ (กพอ.)
2544	อ 101	ภาษาอังกฤษ	ประสบการณ์พิเศษ (ภาษาอังกฤษ)

รูปที่ 2.19

แผนการสอน

การเข้าหัวข้อ แผนการสอน

เลือกหัวข้อที่แถบเมนู ข้อมูลโรงเรียน ⟶ งานวิชาการ ⟶ แผนการสอน เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.20

เพิ่มข้อมูล ลบข้อมูล ยกเลิก Refresh

ฝ่ายวิชาการ : แผนการสอน ค้นหาตามปีการศึกษา ####

ปีการศึกษา	ระดับชั้น	รายวิชา	ผู้จัดทำ	กลุ่มวิชา
2546	ป.3	ศิลปะ	ทดสอบ	ทักษะ
2546	ป.3	พละ	ทดสอบ	สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สปช.)
2544	ป.4	สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	ทดสอบ	สร้างเสริมลักษณะนิสัย (สลน.)
2544	ป.3	สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	ทดสอบ	สร้างเสริมลักษณะนิสัย (สลน.)
2545	ป.2	สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	ทดสอบ	สร้างเสริมลักษณะนิสัย (สลน.)
2546	ป.2	สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	ทดสอบ	สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สปช.)
2544	ป.1	สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	ทดสอบ	ทักษะ
2544	ป.2	สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	ทดสอบ	ประสบการณ์พิเศษ (ภาษาอังกฤษ)

รูปที่ 2.20

กิจกรรม / ชุมชน

การเข้าหัวข้อ กิจกรรม / ชุมชน

เลือกหัวข้อที่แถบเมนู ข้อมูลโรงเรียน ⟶ งานวิชาการ ⟶ กิจกรรม / ชุมชน

เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.21

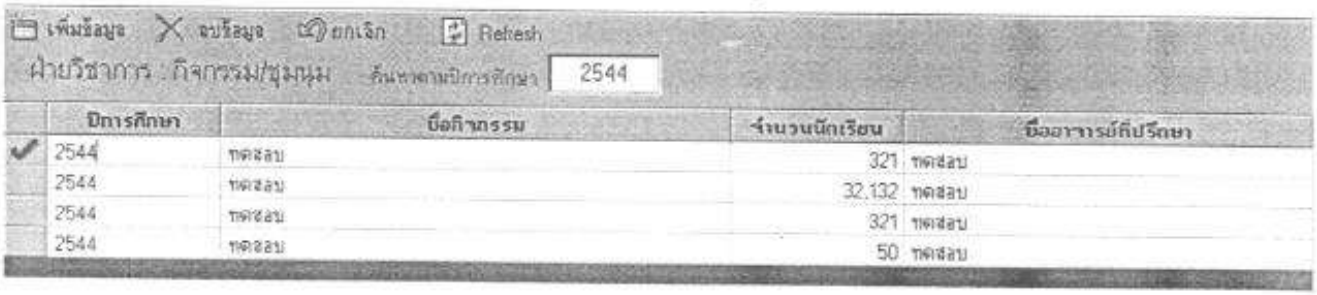

รูปที่ 2.21

สื่อการสอน

การเข้าหัวข้อ สื่อการสอน

เลือกหัวข้อที่แถบเมนู ข้อมูลโรงเรียน ⟶ งานวิชาการ ⟶ สื่อการสอน

เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.22

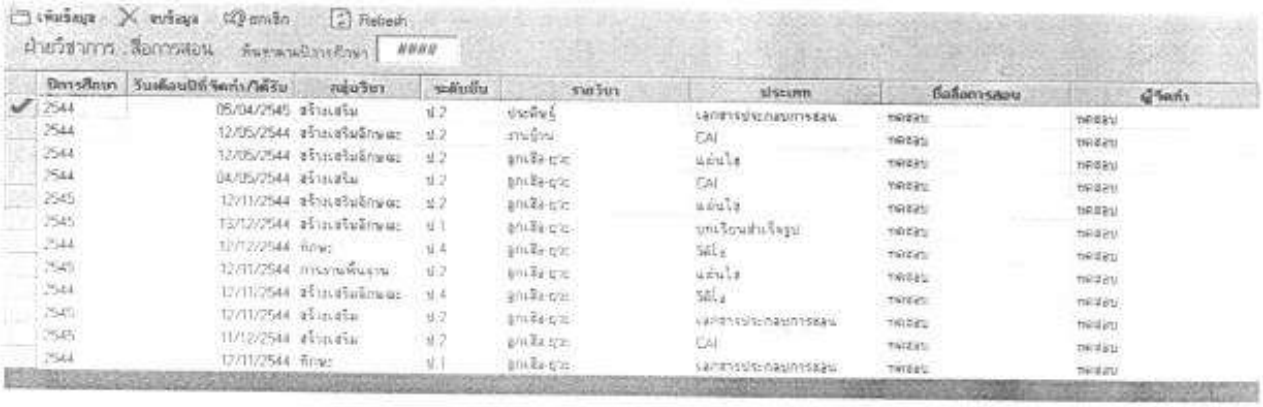

รูปที่ 2.22

งานวิจัยในชั้นเรียน

การเข้าหัวข้อ งานวิจัยในชั้นเรียน

เลือกหัวข้อที่แถบเมนู ข้อมูลโรงเรียน ⟶ งานวิชาการ ⟶ งานวิจัยในชั้นเรียน เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.23

เพิ่มข้อมูล | ลบข้อมูล | ยกเลิก | Refresh

ฝ่ายวิชาการ งานวิจัยในชั้นเรียน ค้นหาตามปีการศึกษา ####

ปีการศึกษา	ระดับชั้น	รายวิชา	เรื่อง	ผู้จัดทำ
2545	ป.2	ศิลปะ	ทดสอบ	ทดสอบ
2546	ป.1	ศิลปะ	ทดสอบ	ทดสอบ
2545	ป.5	ดนตรี	ทดสอบ	ทดสอบ
2545	ป.4	ดนตรี	ทดสอบ	ทดสอบ
2544	ป.3	ดนตรี	ทดสอบ	ทดสอบ
2544	ป.1	ดนตรี	ทดสอบ	ทดสอบ
2544	ป.2	ดนตรี	ทดสอบ	ทดสอบ

รูปที่ 2.23

กิจกรรมดีเด่น

การเข้าหัวข้อ กิจกรรมดีเด่น

เลือกหัวข้อที่แถบเมนู ข้อมูลโรงเรียน ⟶ งานวิชาการ ⟶ กิจกรรมดีเด่น เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.24

เพิ่มข้อมูล | ลบข้อมูล | ยกเลิก | Refresh

ฝ่ายวิชาการ กิจกรรมดีเด่น ค้นหาตามปีการศึกษา ####

ปีการศึกษา	ระดับรางวัล	ระดับชั้น	ชื่อรางวัล	ชื่อผู้ได้รับรางวัล	ครูอาจารย์ผู้รับผิดชอบ
2544	ระดับภาค	ป.1	ทดสอบ	ทดสอบ	ทดสอบ
2545	ระดับประเทศ	ป.4	ทดสอบ	ทดสอบ	ทดสอบ
2545	ระดับประเทศ	ป.2	ทดสอบ	ทดสอบ	ทดสอบ
2545	ระดับจังหวัด	ป.3	ทดสอบ	ทดสอบ	ทดสอบ
2546	ระดับประเทศ	ป.3	ทดสอบ	ทดสอบ	ทดสอบ
2547	ระดับประเทศ	ป.2	ทดสอบ	ทดสอบ	ทดสอบ
2547	ระดับจังหวัด	ป.3	ทดสอบ	ทดสอบ	ทดสอบ

รูปที่ 2.24

กลุ่มวิชา

การเข้าหัวข้อ กลุ่มวิชา

เลือกหัวข้อที่แถบเมนู ข้อมูลโรงเรียน ⟶ งานวิชาการ ⟶ กลุ่มวิชา

เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.25

เพิ่มข้อมูล ลบข้อมูล ยกเลิก Refresh

ฝ่ายวิชาการ : กลุ่มวิชา ค้นหาตามปีการศึกษา ####

	รหัสกลุ่มวิชา	ชื่อกลุ่มวิชา
✔	01	ทักษะ
	02	สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (สบช.)
	03	สร้างเสริมลักษณะนิสัย (สลน.)
	04	การงานพื้นฐานอาชีพ (กพอ.)
	08	ประสบการณ์พิเศษ (ภาษาอังกฤษ)

รูปที่ 2.25

แหล่งเรียนรู้

การเข้าหัวข้อ แหล่งเรียนรู้

เลือกหัวข้อที่แถบเมนู ข้อมูลโรงเรียน ⟶ งานวิชาการ ⟶ แหล่งเรียนรู้

เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.26

เพิ่มข้อมูล ลบข้อมูล ยกเลิก Refresh

ฝ่ายวิชาการ : แหล่งเรียนรู้ ค้นหาตามปีการศึกษา ####

	ปีการศึกษา	ชื่อแหล่งเรียนรู้	รายละเอียดการให้บริการ	รายวิชาที่เกี่ยวข้อง	ชื่อผู้รับผิดชอบ
✔	2546	ทดสอบ	ทดสอบ	คณิตศาสตร์	ทดสอบ
	2546	ทดสอบ	ทดสอบ	คณิตศาสตร์	ทดสอบ
	2545	ทดสอบ	ทดสอบ	ภาษาไทย	ทดสอบ
	2544	ทดสอบ	ทดสอบ	ภาษาไทย	ทดสอบ

รูปที่ 2.26

การใช้บริการแหล่งเรียนรู้

การเข้าหัวข้อ การใช้บริการแหล่งเรียนรู้

เลือกหัวข้อที่แถบเมนูข้อมูลโรงเรียน ⟶ งานวิชาการ ⟶ การใช้บริการแหล่งเรียนรู้ เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.27

เพิ่มข้อมูล ลบข้อมูล ยกเลิก Refresh

ฝ่ายวิชาการ : การใช้บริการแหล่งเรียนรู้ ค้นหาตามปีการศึกษา ####

	ปีการศึกษา	วันเดือนปี	ชื่อแหล่งเรียนรู้	ผู้ใช้บริการ	ระดับชั้น	เรื่องที่ใช้บริการ
✔	2546	12/07/2544	ทดสอบ	ทดสอบ	ป.4	ทดสอบ
	2546	12/06/2543	ทดสอบ	ทดสอบ	ป.3	ทดสอบ
	2545	12/06/2544	ทดสอบ	ทดสอบ	ป.2	ทดสอบ
	2544	12/05/2544	ทดสอบ	ทดสอบ	ป.1	ทดสอบ

รูปที่ 2.27

โครงงาน

การเข้าหัวข้อ โครงงาน

เลือกหัวข้อที่แถบเมนูข้อมูลโรงเรียน⟶ งานวิชาการ ⟶โครงงาน เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.28

เพิ่มข้อมูล ลบข้อมูล ยกเลิก Refresh

ฝ่ายวิชาการ : โครงงาน ค้นหาตามปีการศึกษา ####

	ปีการศึกษา	ระดับชั้น	รายวิชา	ชื่อโครงงาน	ผู้จัดทำ
✔	2544	ป.3	สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	ทดสอบ	ทดสอบ
	2545	ป.3	สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	ทดสอบ	ทดสอบ
	2545	ป.2	จริยะ	ทดสอบ	ทดสอบ
	2544	ป.1	พละ	ทดสอบ	ทดสอบ

รูปที่ 2.28

การนิเทศ

การเข้าหัวข้อ การนิเทศ

เลือกหัวข้อที่แถบเมนูข้อมูลโรงเรียน ⟶ งานวิชาการ ⟶ การนิเทศ เมื่อเลือกหัวข้อนี้จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.29

เพิ่มข้อมูล ลบข้อมูล ยกเลิก Refresh

ฝ่ายวิชาการ : การนิเทศ ค้นหาตามปีการศึกษา ####

	ปีการศึกษา	วันเดือนปี	เรื่องที่นิเทศ	ผู้นิเทศ	ผู้รับการนิเทศ
✔	2546	30/05/2544	ทดสอบ	ทดสอบ	ทดสอบ
	2545	05/06/2544	ทดสอบ	ทดสอบ	ทดสอบ
	2544	12/05/2544	ทดสอบ	ทดสอบ	ทดสอบ
	2544	12/11/2544	ทดสอบ	ทดสอบ	ทดสอบ

รูปที่ 2.29

ข้อมูลทั่วไปโรงเรียน

การเข้าหัวข้อ ข้อมูลทั่วไปโรงเรียน

เลือกหัวข้อที่แถบเมนู ข้อมูลโรงเรียน → งานธุรการ/การเงิน/พัสดุ → ธุรการ → ข้อมูลทั่วไปโรงเรียน เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.30

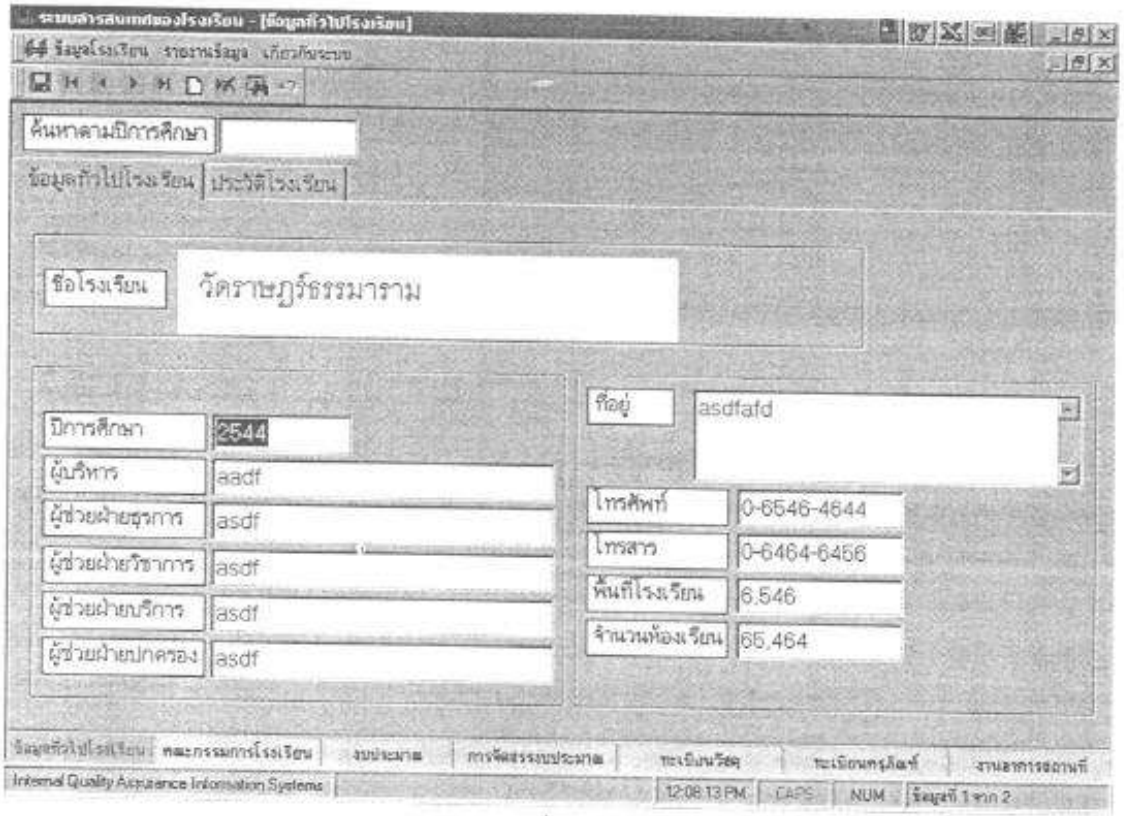

รูปที่ 2.30

โดยด้านบนจะมีแถบเครื่องมือ (Tools Bar) โดยมีความหมายดังนี้

ปุ่มสำหรับบันทึกข้อมูล

ปุ่มสำหรับถอยหลังไปข้อมูลสุดท้าย

ปุ่มสำหรับถอยหลังไป 1 ข้อมูล

ปุ่มสำหรับเดินหน้า 1 ข้อมูล

ปุ่มสำหรับเดินหน้าไปข้อมูลสุดท้าย

ปุ่มสำหรับเพิ่มข้อมูล

ปุ่มสำหรับลบข้อมูล

ปุ่มสำหรับค้นหาข้อมูล

ปุ่มสำหรับย้อนกลับการทำงาน

และที่ด้านล่างจะเห็นปุ่มควบคุมอีกชุดหนึ่ง เป็นปุ่มสำหรับเปลี่ยนหัวข้อ โดยการ **คลิก** ที่ปุ่มหัวข้อที่ต้องการได้ทันที

การเพิ่มข้อมูล

จะต้องกดปุ่มเพิ่มข้อมูลก่อนเพื่อให้ช่องสี่เหลี่ยมทุกช่องเป็นช่องว่าง โดยจะต้องกดปุ่มเพิ่มข้อมูล ก่อนการเพิ่มข้อมูลทุกครั้ง และเมื่อเพิ่มข้อมูลในแต่ละช่องสี่เหลี่ยมเรียบร้อยแล้ว จะต้องกดปุ่ม Tab หรือใช้เม้าท์ (Mouse) เพื่อเปลี่ยนช่อง โดยช่องสุดท้ายจะต้องกด Tab ด้วย แล้วจึงกดปุ่มบันทึก

การแก้ไขข้อมูล

สามารถแก้ไขได้โดยตรงกับข้อมูลนั้นๆ ได้เลย และเมื่อแก้ไขเสร็จเรียบร้อยจะต้องกดปุ่มบันทึกข้อมูลด้วยทุกครั้ง

การค้นหาข้อมูล

เป็นการค้นหาข้อมูลตามปีการศึกษา โดยสามารถพิมพ์ปีการศึกษาที่ต้องการลงในช่องสี่เหลี่ยมด้านบนได้เลย แล้วกดปุ่ม ENTER ที่คีย์บอร์ด โปรแกรมก็จะแสดงผลลัพธ์ในช่องสี่เหลี่ยมด้านล่าง และหากค้นไม่พบข้อมูล ก็จะไม่มีข้อมูลใดๆ ในช่องสี่เหลี่ยมด้านล่าง (ดังรูปที่ 2.31)

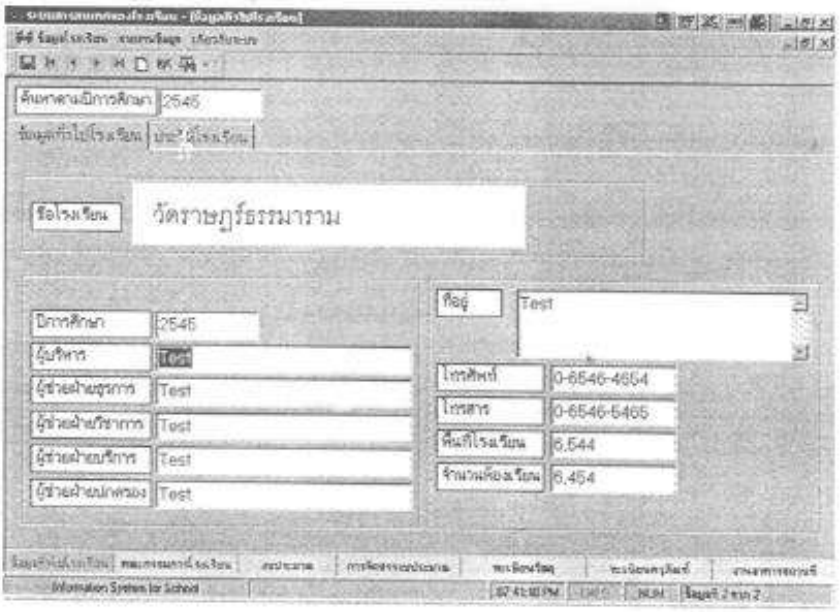

รูปที่ 2.31

และที่ TAB ด้านบน มีปุ่มสำหรับข้อมูลของ **ประวัติโรงเรียน** สามารถคลิกเม้าท์เข้าไปเพื่อลงบันทึกข้อมูลได้เลย ดังรูปที่ 2.32

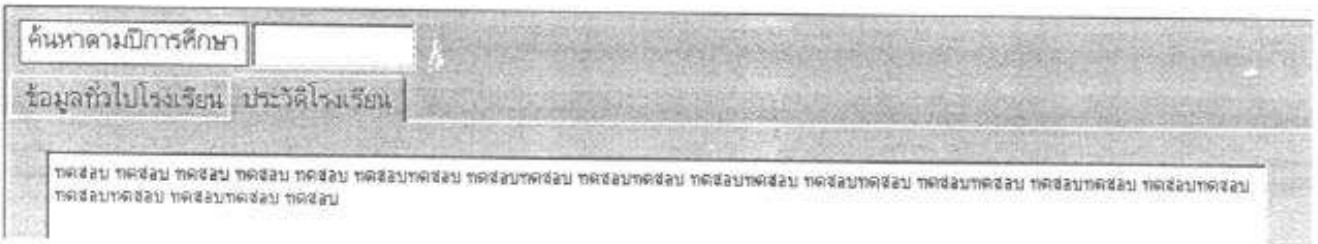

รูปที่ 2.32

ข้อมูลคณะกรรมการโรงเรียน

การเข้าหัวข้อ ข้อมูลคณะกรรมการโรงเรียน

เลือกหัวข้อที่แถบเมนู ข้อมูลโรงเรียน ⟶ งานธุรการ/การเงิน/พัสดุ

⟶ ธุรการ ⟶ ข้อมูลคณะกรรมการโรงเรียน

เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.33

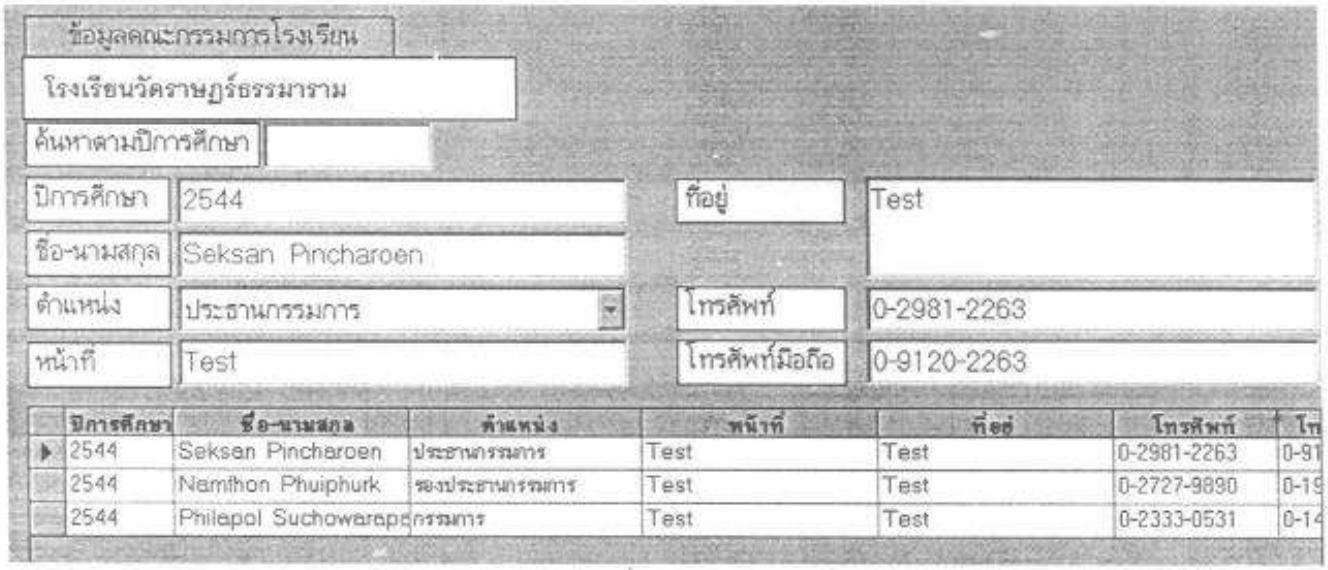

รูปที่ 2.33

งบประมาณ

การเข้าหัวข้อ งบประมาณ

เลือก ข้อมูลโรงเรียน ⟶ งานธุรการ/การเงิน/พัสดุ ⟶ การเงิน ⟶ งบประมาณ

เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.34

รูปที่ 2.34

โดยในช่อง **ประเภทเงิน** จะมีตัวเลือกมาให้เลือก คือ ค่าตอบแทนฯ / เงินอุดหนุน / รายจ่ายอื่น / สาธารณูปโภค / เงินเดือน / ค่าจ้าง / เงินประจำตำแหน่ง / ค่าเช่าบ้าน / เงินกู้และอื่น ๆ ระบุ

การจัดสรรงบประมาณ

การเข้าหัวข้อ การจัดสรรงบประมาณ

เลือก ข้อมูลโรงเรียน ⟶ งานธุรการ/การเงิน/พัสดุ ⟶ การเงิน ⟶ การจัดสรรงบประมาณ เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.35

รูปที่ 2.35

ทะเบียนวัสดุ

การเข้าหัวข้อ ทะเบียนวัสดุ

เลือก ข้อมูลโรงเรียน ⟶ งานธุรการ/การเงิน/พัสดุ ⟶ พัสดุ ⟶ทะเบียนวัสดุ เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.36

รูปที่ 2.36

ทะเบียนครุภัณฑ์

การเข้าหัวข้อ ทะเบียนครุภัณฑ์

เลือก ข้อมูลโรงเรียน ⟶ งานธุรการ/การเงิน/พัสดุ ⟶ พัสดุ ⟶ ทะเบียนครุภัณฑ์ เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.37

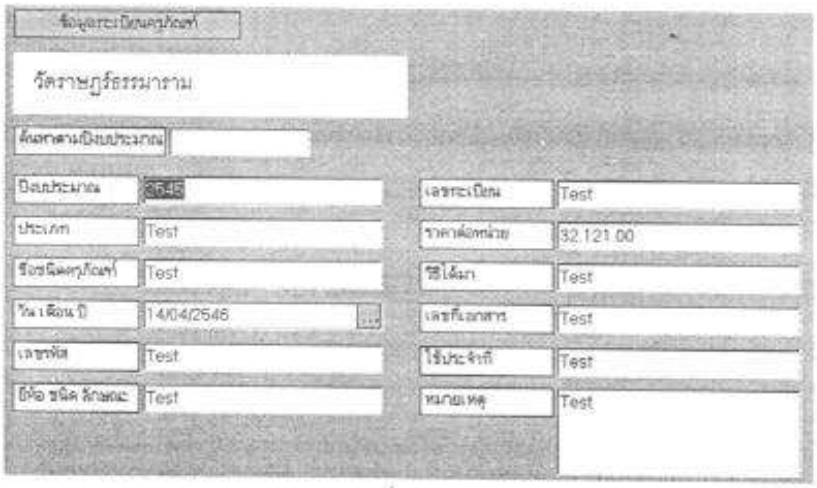

รูปที่ 2.37

ในช่อง **วันเดือนปี** สามารถใส่ข้อมูลเป็นปีพุทธศักราชได้เลย หรือจะใส่เป็นปีคริสต์ศักราชก็ได้เช่นเดียวกัน แต่โดยพื้นฐานของโปรแกรม Microsoft Visual Basic แล้ว การใส่วันที่ควรเป็นคริสต์ศักราช

งานอาคารสถานที่

การเข้าหัวข้อ งานอาคารสถานที่

เลือก ข้อมูลโรงเรียน ⟶ งานอาคารสถานที่ เมื่อเลือกหัวข้อนี้จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.38

รูปที่ 2.38

โดยในช่อง **ประเภทงบประมาณที่ใช้** จะมีตัวเลือกมาให้เลือก คือ งปม./บ.กศ./บริจาค/เงินกู้ และอื่น ๆ ระบุ และในช่อง **รูปแบบอาคาร** มีตัวเลือก คือ อาคารเรียน/อาคารประกอบ/อาคารชั่วคราว/อาคารเอนกประสงค์/โรงฝึกงาน/โรงยิม/โรงอาหาร/หอประชุม/บ้านพัก/ส้วมและอาคารอื่น ๆ ระบุ

งานบุคลากร

การเข้าหัวข้อ งานบุคลากร ข้อมูลทั่วไป

เลือก ข้อมูลโรงเรียน → งานบุคลากร → ข้อมูลทั่วไป เมื่อเลือกหัวข้อนี้จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.39

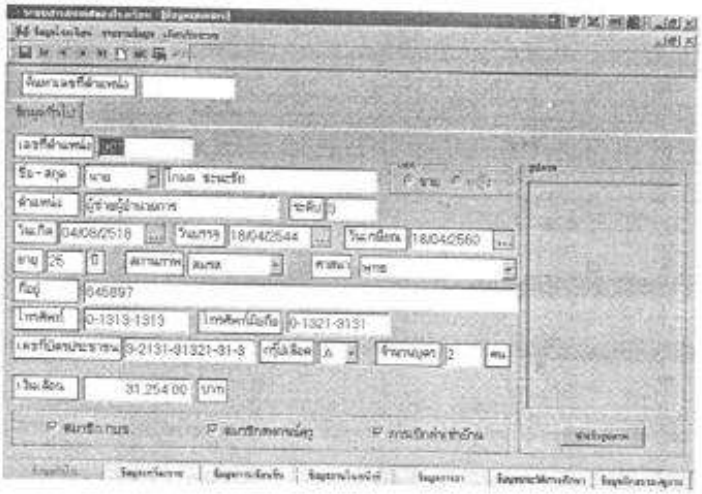

รูปที่ 2.39

การใส่รูป เมื่อคลิกที่ปุ่ม **นำเข้ารูปภาพ** จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.40 ให้เลือก Folder และ ชื่อของไฟล์รูปภาพ ที่ต้องการนำเข้า รูปที่มีขนาดพอดีกับกรอบรูปจะมีขนาดความกว้าง 174 PIXELS และ ขนาดความสูง 261 PIXELS หากรูปมีขนาดกว้างหรือยาวกว่า จะทำให้เห็นภาพไม่หมด หรือภาพเล็กมากเกินไป จะทำให้ภาพที่แสดงออกมาเล็กตามไปด้วย

รูปที่ 2.40

ควรเลือกไฟล์รูปภาพที่มีนามสกุล JPG เพราะเป็นไฟล์รูปที่มีขนาดเล็ก แต่คุณภาพของภาพดี ไม่กินเนื้อที่ความจุมากนัก และที่ด้านล่างจะเห็นปุ่มควบคุมอีกชุดหนึ่ง เป็นปุ่มสำหรับเปลี่ยนหัวข้อ โดยการ **คลิก** ที่ปุ่มหัวข้อที่ต้องการได้ทันที

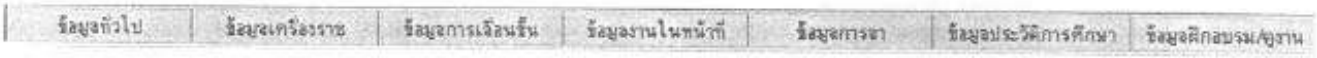

ด้านเครื่องราช

การเข้าหัวข้อ ด้านเครื่องราช

เลือก ข้อมูลโรงเรียน ⟶ งานบุคลากร ⟶ ด้านเครื่องราช เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.41

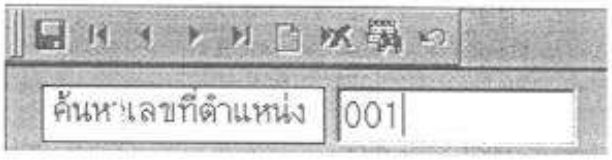

รูปที่ 2.41

จะเป็นการให้ค้นหาเลขที่ตำแหน่งของบุคลากรก่อนว่า ต้องการทราบข้อมูลของผู้ใด เมื่อกรอกเลขที่แล้วให้กดปุ่ม ENTER ได้เลย จะปรากฏภาพตามรูปที่ 2.42

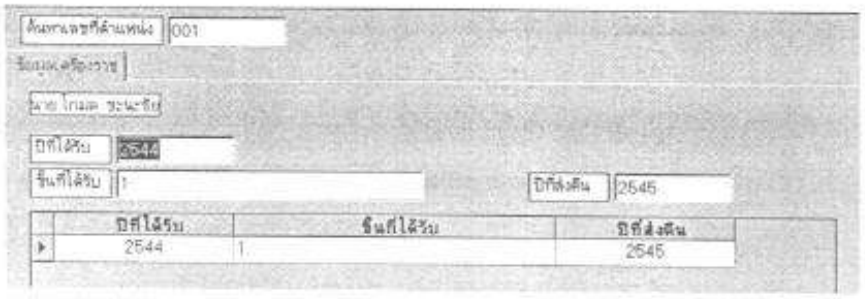

รูปที่ 2.42

การเลื่อนขั้น

การเข้าหัวข้อ การเลื่อนขั้น

เลือก ข้อมูลโรงเรียน ⟶ งานบุคลากร ⟶ การเลื่อนขั้น เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.43

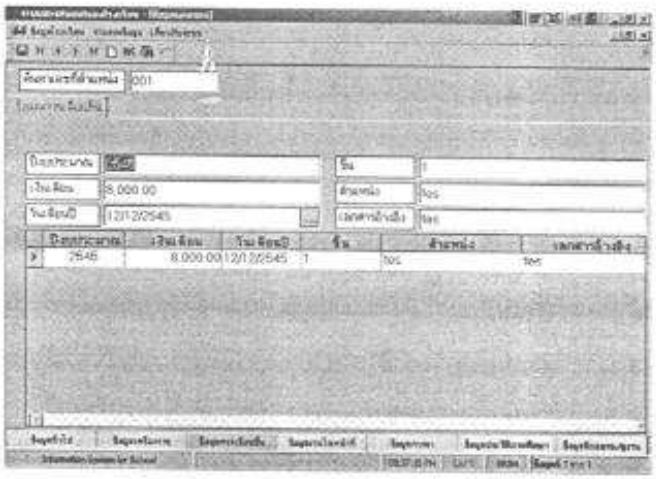

รูปที่ 2.43

งานในหน้าที่

การเข้าหัวข้อ งานในหน้าที่

เลือก ข้อมูลโรงเรียน ⟶ งานบุคลากร ⟶ งานในหน้าที่ เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.44

รูปที่ 2.44

การลา

การเข้าหัวข้อ การลา

เลือก ข้อมูลโรงเรียน ⟶ งานบุคลากร ⟶ การลา เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.45

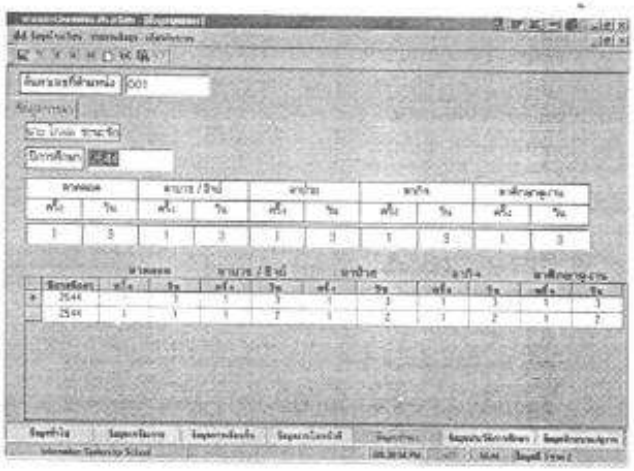

รูปที่ 2.45

ประวัติการศึกษา

การเข้าหัวข้อ ประวัติการศึกษา

เลือก ข้อมูลโรงเรียน ⟶ งานบุคลากร ⟶ ประวัติการศึกษา เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.46

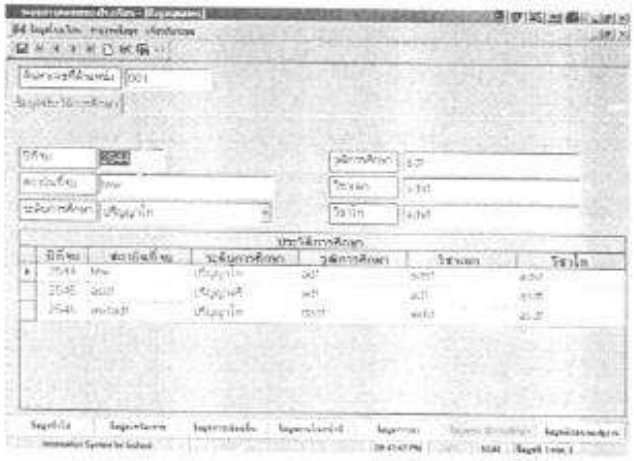

รูปที่ 2.46

ฝึกอบรม / ดูงาน

การเข้าหัวข้อ ฝึกอบรม / ดูงาน

เลือก ข้อมูลโรงเรียน ⟶ งานบุคลากร ⟶ ฝึกอบรม/ดูงาน เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.47

รูปที่ 2.47

งานกิจการนักเรียน

การเข้าหัวข้อ งานกิจการนักเรียน ข้อมูลทั่วไป

เลือก ข้อมูลโรงเรียน ⟶ งานกิจการนักเรียน ⟶ ข้อมูลทั่วไป เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.48

รูปที่ 2.48

และที่ด้านล่างจะเห็นปุ่มควบคุมอีกชุดหนึ่ง เป็นปุ่มสำหรับเปลี่ยนหัวข้อ โดยการ **คลิก** ที่ปุ่มหัวข้อที่ต้องการได้ทันที

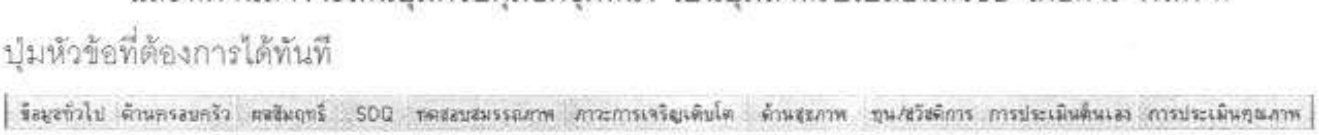

ด้านครอบครัว

การเข้าหัวข้อ ด้านครอบครัว

เลือก ข้อมูลโรงเรียน —> งานกิจการนักเรียน —> ด้านครอบครัว เมื่อเลือกหัวข้อนี้จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.49

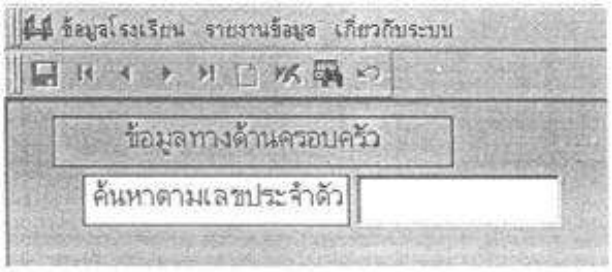

รูปที่ 2.49

จะเป็นการให้ค้นหาเลขประจำตัวของนักเรียนก่อนว่า ต้องการทราบข้อมูลของนักเรียนคนไหน เมื่อกรอกเลขประจำตัวแล้วให้กดปุ่ม ENTER ได้เลย จะปรากฏภาพตามรูปที่ 2.50

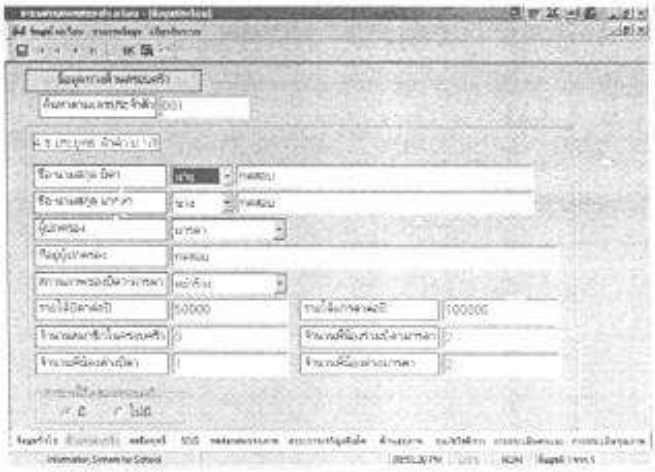

รูปที่ 2.50

ผลสัมฤทธิ์

การเข้าหัวข้อ ผลสัมฤทธิ์

เลือก ข้อมูลโรงเรียน ⟶ งานกิจการนักเรียน ⟶ ผลสัมฤทธิ์เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.51

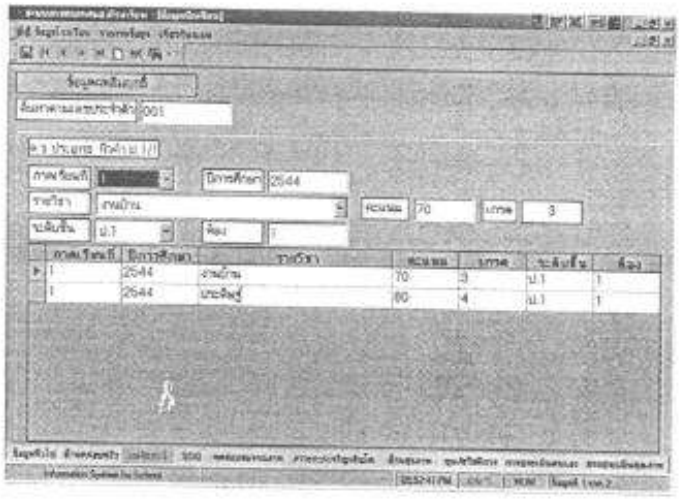

รูปที่ 2.51

SDQ

การเข้าหัวข้อ SDQ

เลือก ข้อมูลโรงเรียน ⟶ งานกิจการนักเรียน ⟶ ผลสัมฤทธิ์ เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.52

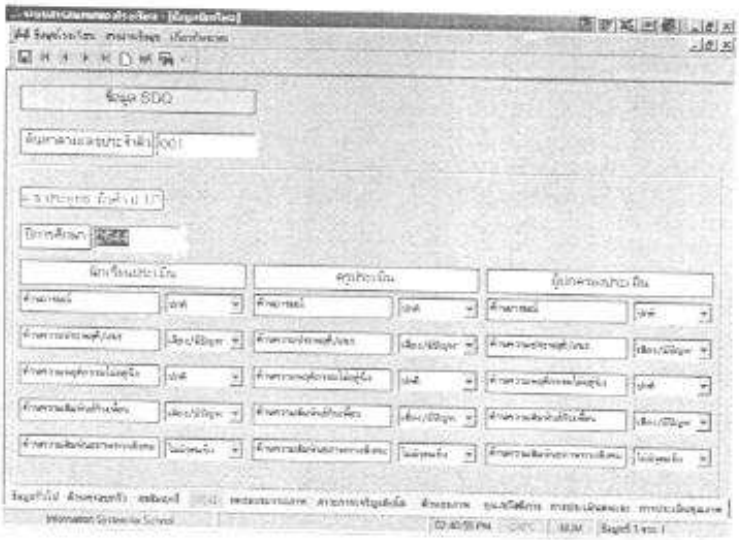

รูปที่ 2.52

ทดสอบสมรรถภาพ

การเข้าหัวข้อ ทดสอบสมรรถภาพ

เลือก ข้อมูลโรงเรียน ⟶ งานกิจการนักเรียน ⟶ ทดสอบสมรรถภาพ เมื่อเลือกหัวข้อนี้จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.53

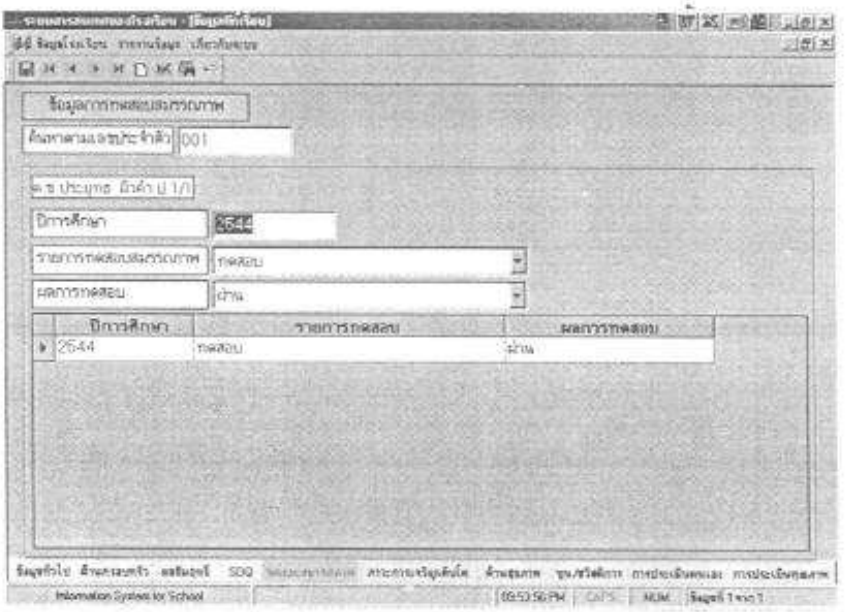

รูปที่ 2.53

ภาวะการเจริญเติบโต

การเข้าหัวข้อ ภาวะการเจริญเติบโต

เลือก ข้อมูลโรงเรียน ⟶ งานกิจการนักเรียน ⟶ ภาวะการเจริญเติบโตเมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.54

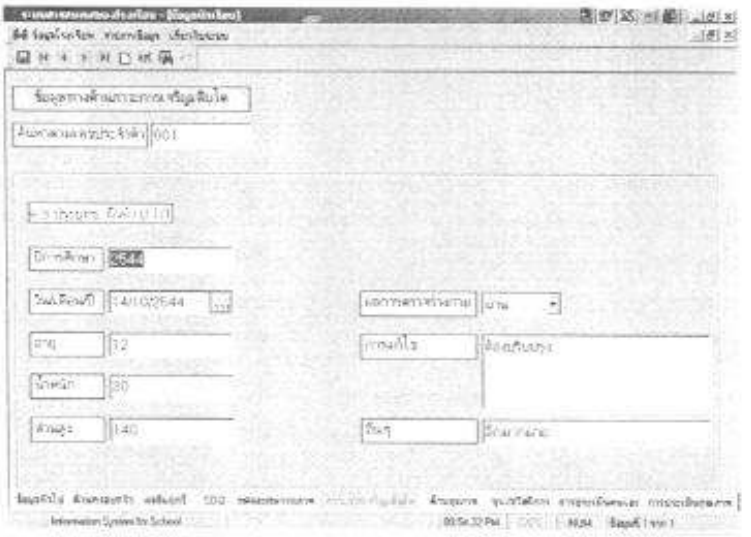

รูปที่ 2.54

ด้านสุขภาพ

การเข้าหัวข้อ ด้านสุขภาพ

เลือก ข้อมูลโรงเรียน ⟶ งานกิจการนักเรียน ⟶ ด้านสุขภาพ

เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.55

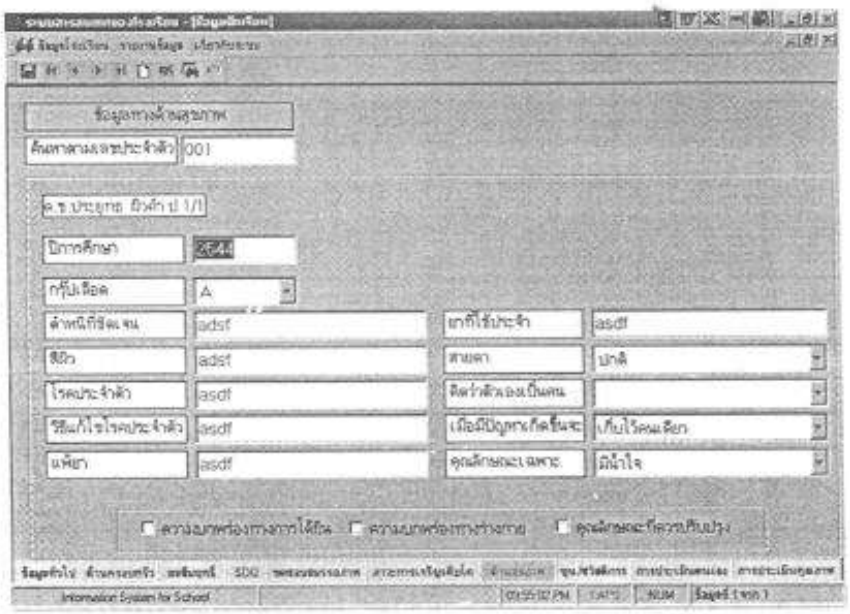

รูปที่ 2.55

ทุน / สวัสดิการ

การเข้าหัวข้อ ด้านสุขภาพ

เลือก ข้อมูลโรงเรียน ⟶ งานกิจการนักเรียน ⟶ ทุนสวัสดิการเมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.56

รูปที่ 2.56

การประเมินตนเอง

การเข้าหัวข้อ การประเมินตนเอง

เลือก ข้อมูลโรงเรียน → งานกิจการนักเรียน → การประเมินตนเอง เมื่อเลือกหัวข้อนี้จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.57

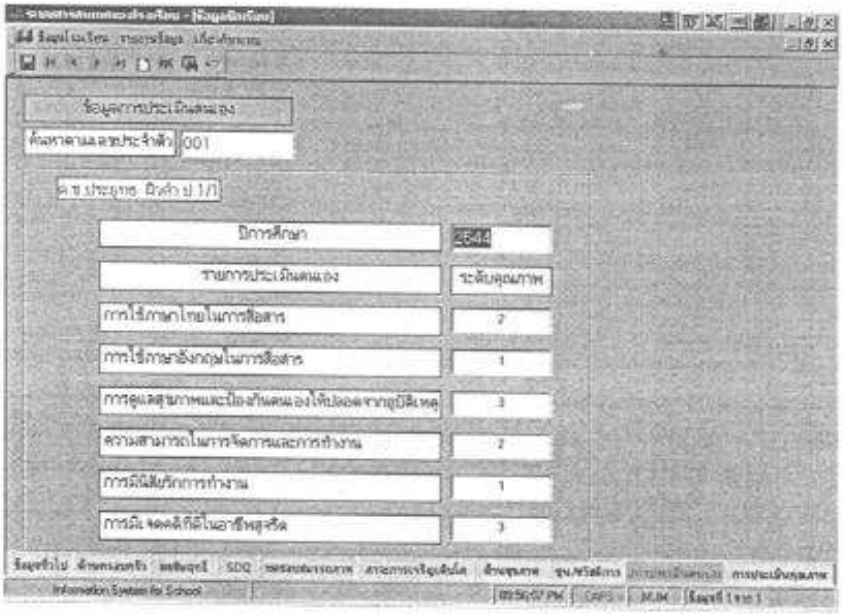

รูปที่ 2.57

การประเมินคุณภาพ

การเข้าหัวข้อ การประเมินคุณภาพ

เลือก ข้อมูลโรงเรียน → งานกิจการนักเรียน → การประเมินคุณภาพ เมื่อเลือกหัวข้อนี้จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.58

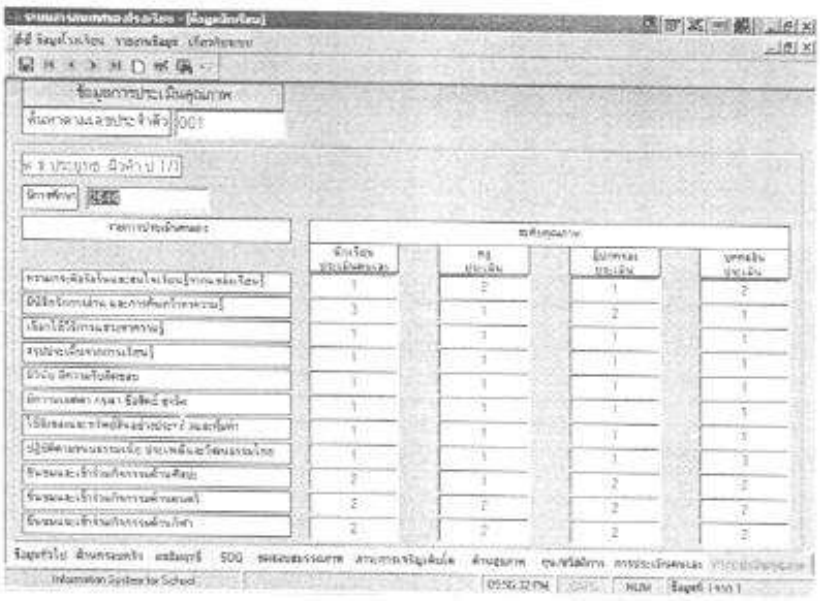

รูปที่ 2.58

งานสัมพันธ์ชุมชน

การเข้าหัวข้อ งานสัมพันธ์ชุมชน ด้านอาชีพ

เลือก ข้อมูลโรงเรียน ⟶ งานสัมพันธ์ชุมชน ⟶ ด้านอาชีพเมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.59

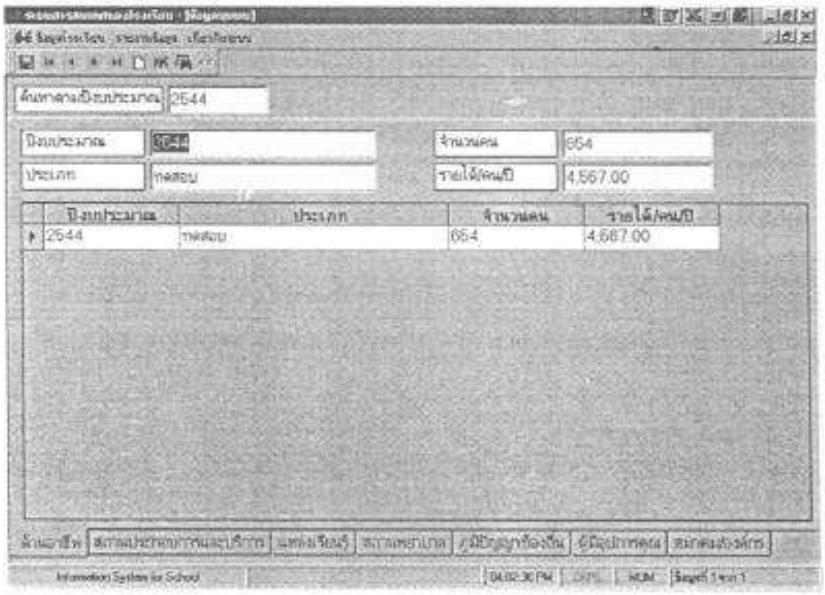

รูปที่ 2.59

สถานประกอบการ

การเข้าหัวข้อ สถานประกอบการ

เลือก ข้อมูลโรงเรียน ⟶ งานสัมพันธ์ชุมชน ⟶ สถานประกอบการ โดยใช้ Tab รายละเอียด เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.60

รูปที่ 2.60

การเข้าหัวข้อ สถานประกอบการ

เลือก ข้อมูลโรงเรียน ——> งานสัมพันธ์ชุมชน ——> สถานประกอบการ โดยเลือก Tab การใช้บริการสถานประกอบการ เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.61

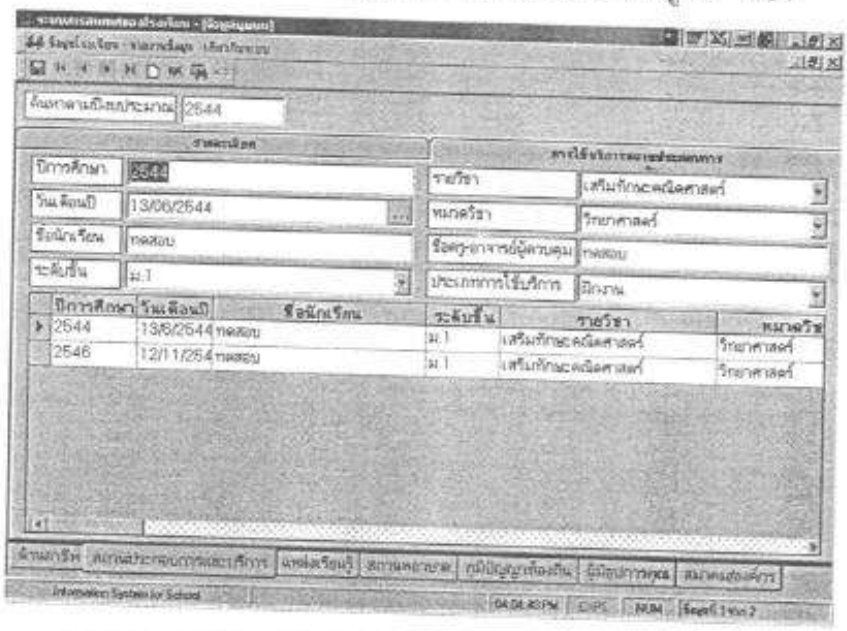

รูปที่ 2.61

แหล่งเรียนรู้

การเข้าหัวข้อ แหล่งเรียนรู้

เลือก ข้อมูลโรงเรียน ——> งานสัมพันธ์ชุมชน ——> แหล่งเรียนรู้ โดยใช้ Tab รายละเอียด เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.62

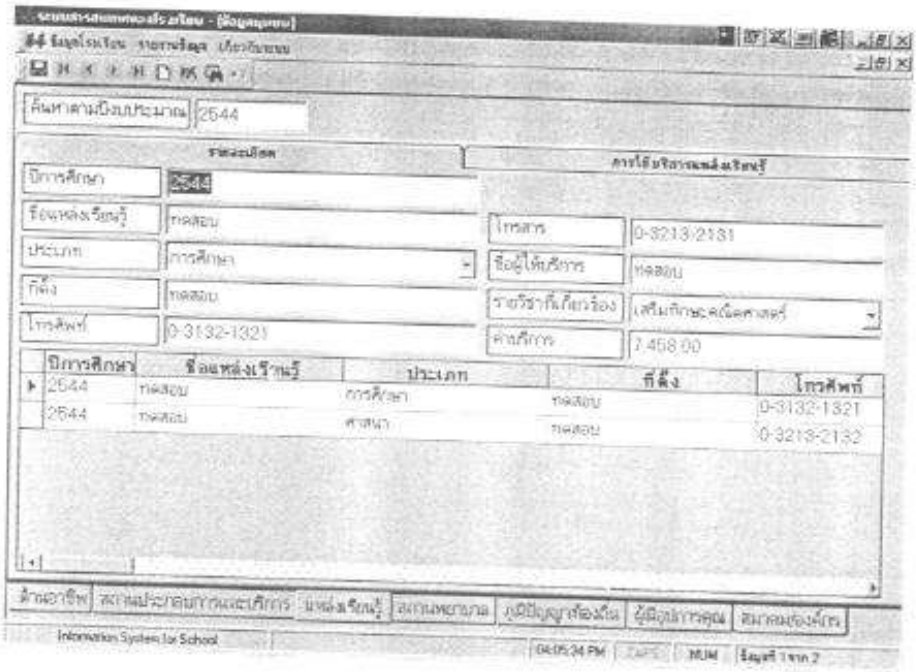

รูปที่ 2.62

การเข้าหัวข้อ แหล่งเรียนรู้

เลือก ข้อมูลโรงเรียน ⟶ งานสัมพันธ์ชุมชน ⟶ แหล่งเรียนรู้ โดยใช้ Tab การใช้บริการแหล่งเรียนรู้ เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.63

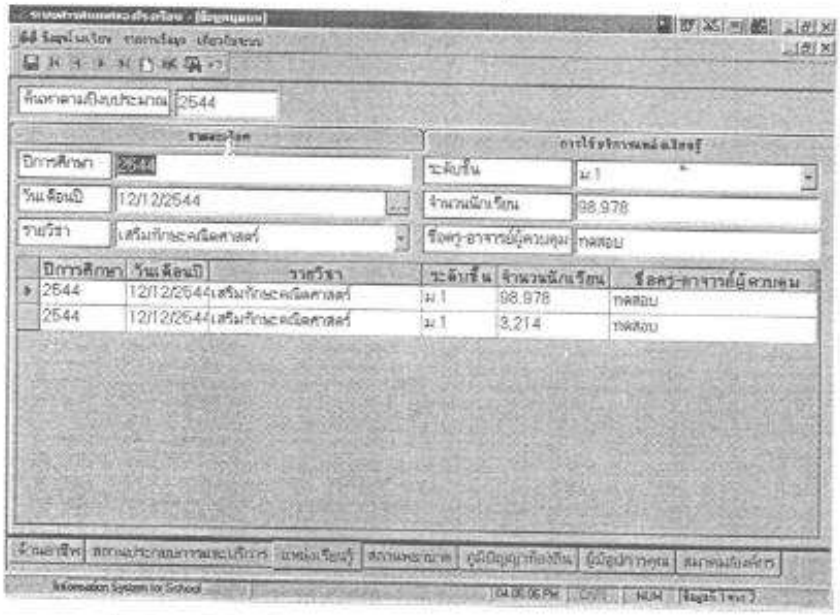

รูปที่ 2.63

สถานพยาบาล

การเข้าหัวข้อ สถานพยาบาล

เลือก ข้อมูลโรงเรียน ⟶ งานสัมพันธ์ชุมชน ⟶ สถานพยาบาล เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.64

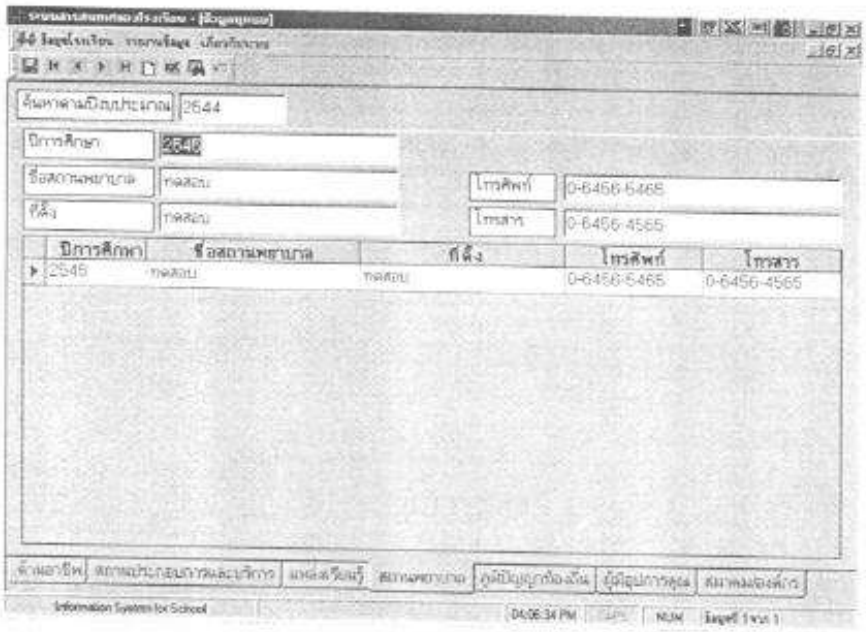

รูปที่ 2.64

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

การเข้าหัวข้อ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

เลือก ข้อมูลโรงเรียน ⟶ งานสัมพันธ์ชุมชน ⟶ ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยใช้ Tab รายละเอียด เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.65

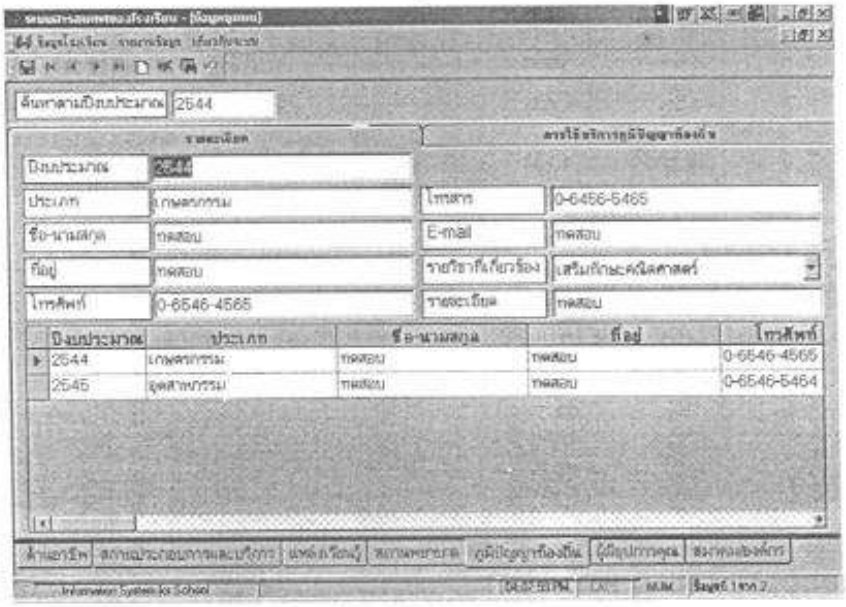

รูปที่ 2.65

การเข้าหัวข้อ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

เลือก ข้อมูลโรงเรียน ⟶ งานสัมพันธ์ชุมชน ⟶ ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยใช้ Tab การบริการภูมิปัญญาท้องถิ่น เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.66

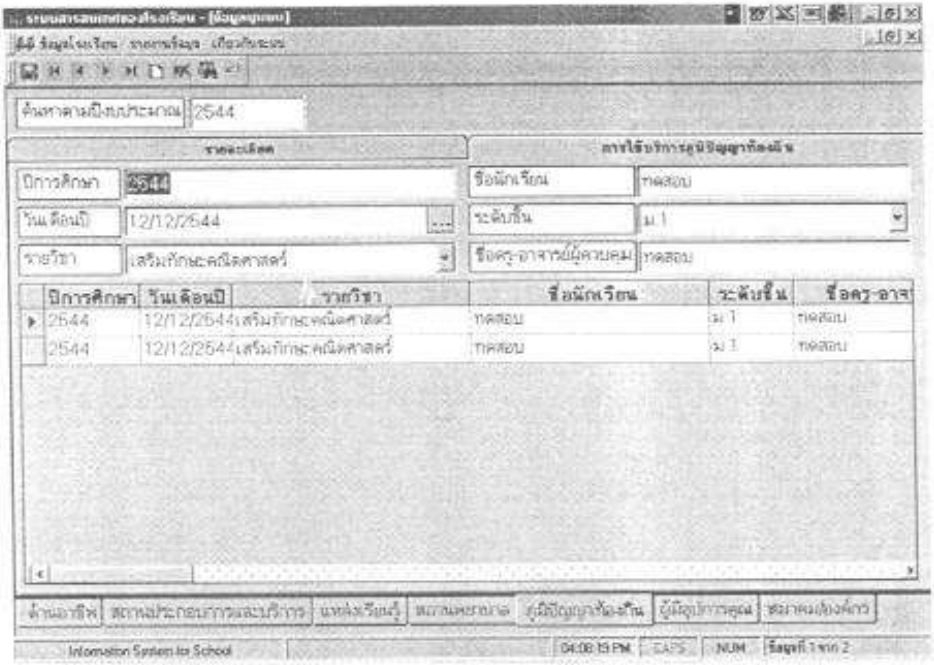

รูปที่ 2.66

ผู้มีอุปการคุณ

การเข้าหัวข้อ ผู้มีอุปการคุณ

เลือก ข้อมูลโรงเรียน ⟶ งานสัมพันธ์ชุมชน ⟶ ผู้มีอุปการคุณ เมื่อเลือกหัวข้อนี้จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.67

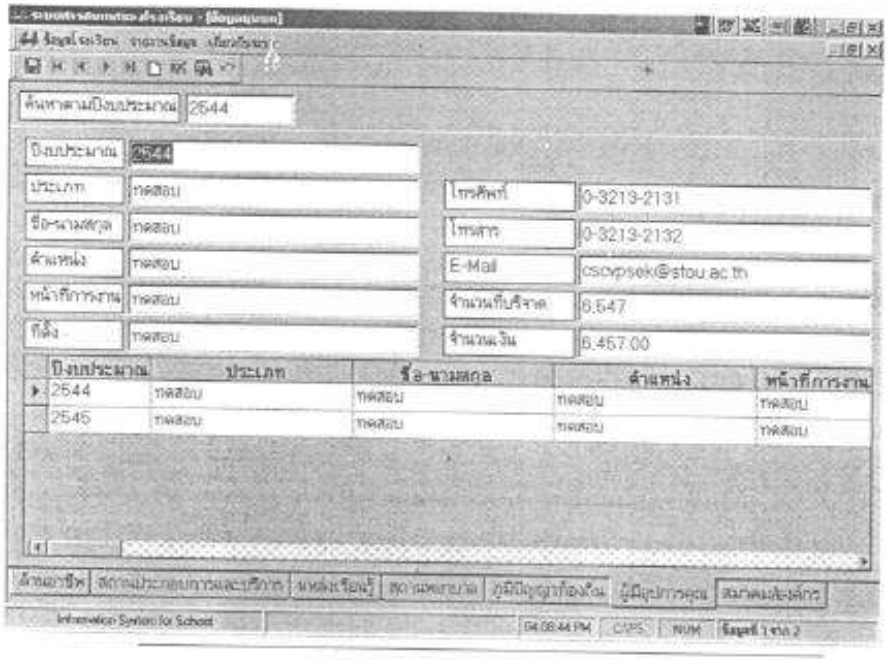

รูปที่ 2.67

สมาคม / องค์กร

การเข้าหัวข้อ สมาคมองค์กร

เลือก ข้อมูลโรงเรียน ⟶ งานสัมพันธ์ชุมชน ⟶ สมาคมองค์กร เมื่อเลือกหัวข้อนี้จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 2.68

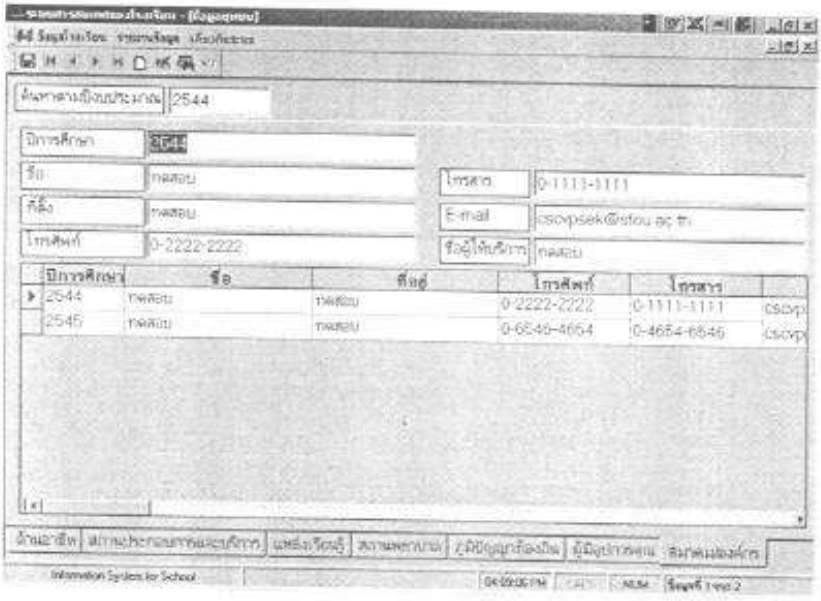

รูปที่ 2.68

บทที่ 3
การพิมพ์รายงาน
Information system for School

งานวิชาการ

การเข้าหัวข้อ รายงานข้อมูล งานวิชาการ

เลือก รายงานข้อมูล ⟶ งานวิชาการ เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 3.1

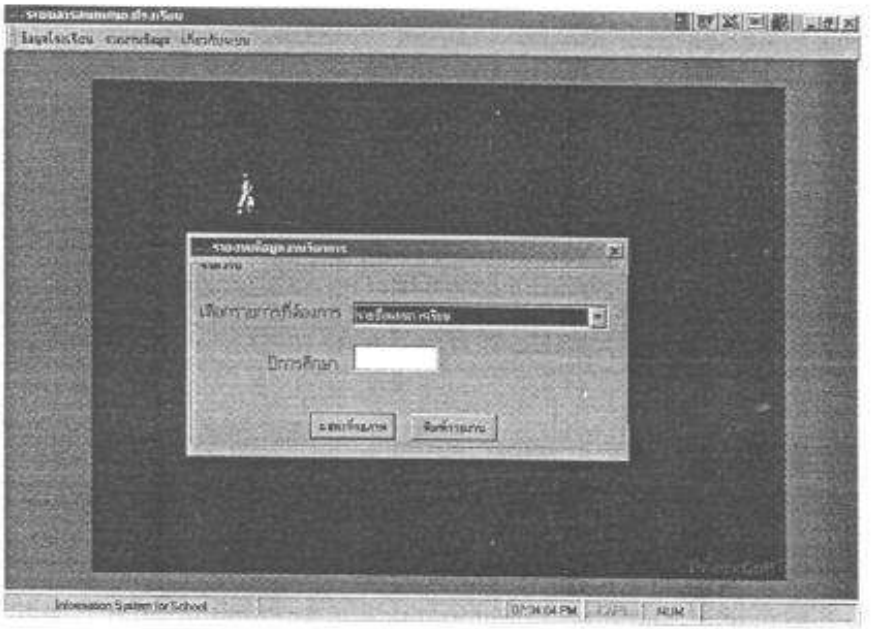

รูปที่ 3.1

ในช่องสี่เหลี่ยมของ "เลือกรายการที่ต้องการ" สามารถกดปุ่ม ▼ เพื่อเลือกรายการ ดังรูปที่ 3.2 โดยวิธีใช้ เม้าท์ (Mouse) คลิกที่รายการที่ต้องการ

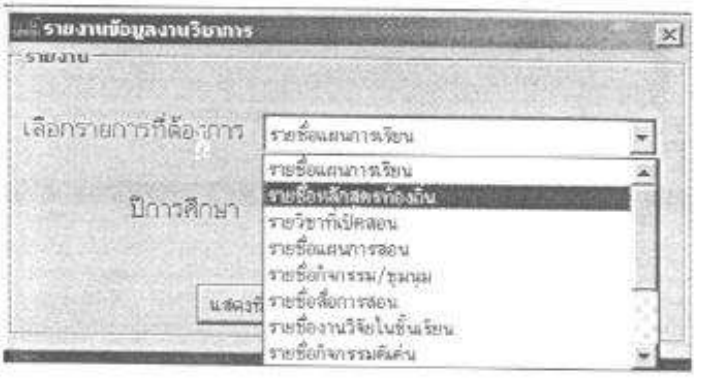

รูปที่ 3.2

รายการที่สามารถเลือกได้ มี

1. รายชื่อแผนการเรียน 2. รายชื่อหลักสูตรท้องถิ่น 3. รายวิชาที่เปิดสอน
4. รายชื่อแผนการสอน 5. รายชื่อกิจกรรม/ชุมชน 6. รายชื่อสื่อการสอน
7. รายชื่องานวิจัยในชั้นเรียน 8. รายชื่อกิจกรรมดีเด่น 9. รายชื่อแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน
10. สถิติการใช้บริการแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน 11. รายชื่อโครงงาน
12. ข้อมูลการนิเทศภายใน

ในช่องสี่เหลี่ยมของ "ปีการศึกษา" สามารถพิมพ์ปี พุทธศักราช หรือคริสต์ศักราชที่ต้องการได้เลย (เป็นปีที่ได้มีการบันทึกเป็นข้อมูลไว้แล้ว) ดังรูปที่ 3.3

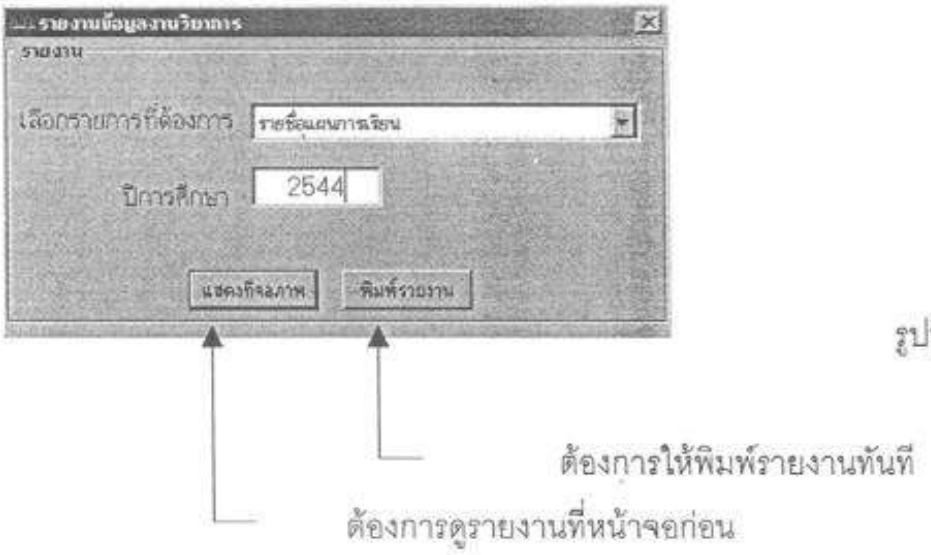

รูปที่ 3.3

หากกดปุ่ม **แสดงที่จอภาพ** จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 3.4

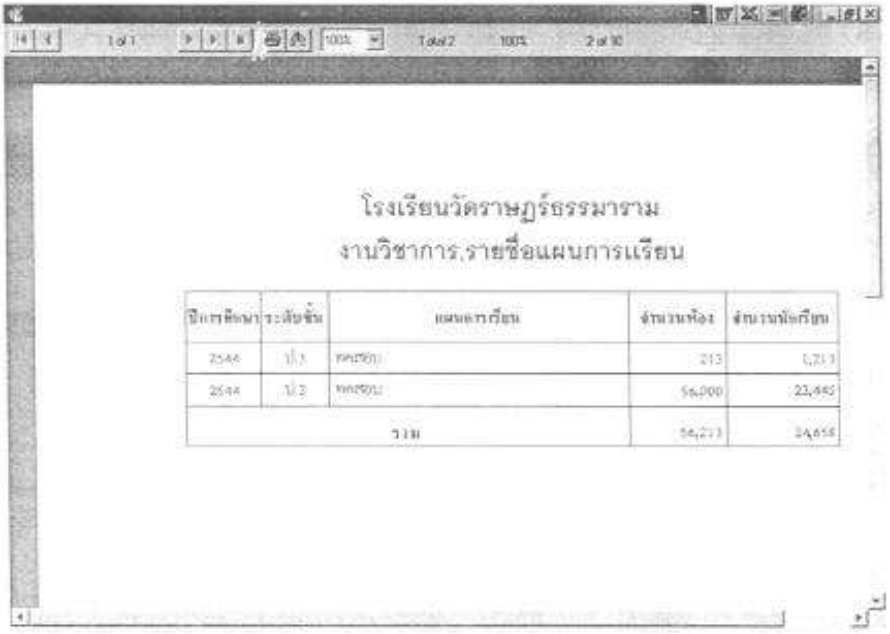

รูปที่ 3.4

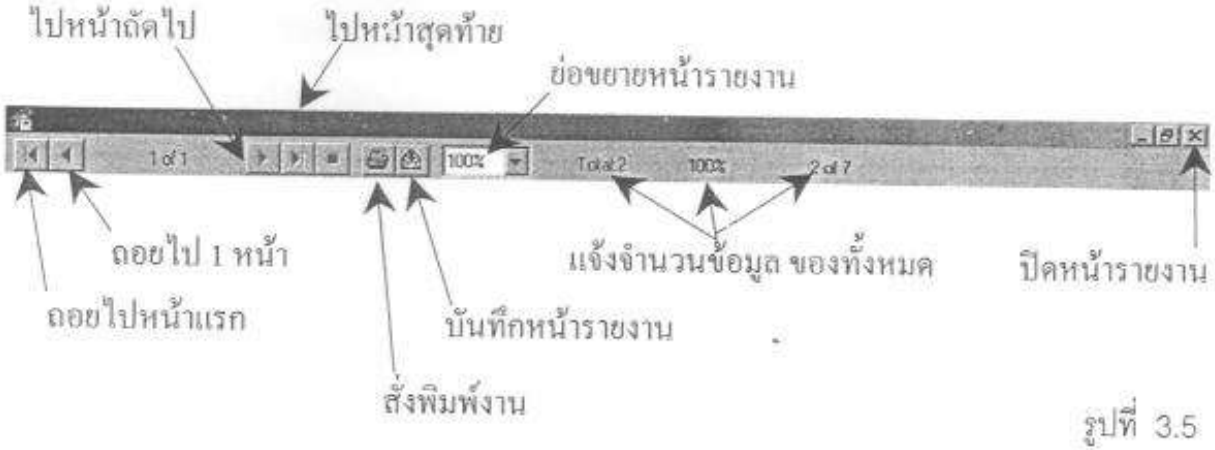

รูปที่ 3.5

งานธุรการ/การเงิน/พัสดุ

การเข้าหัวข้อ รายงานข้อมูล งานธุรการ/การเงิน/พัสดุ

เลือก รายงานข้อมูล⟶งานธุรการ/การเงิน/พัสดุ เมื่อเลือกหัวข้อนี้จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 3.6

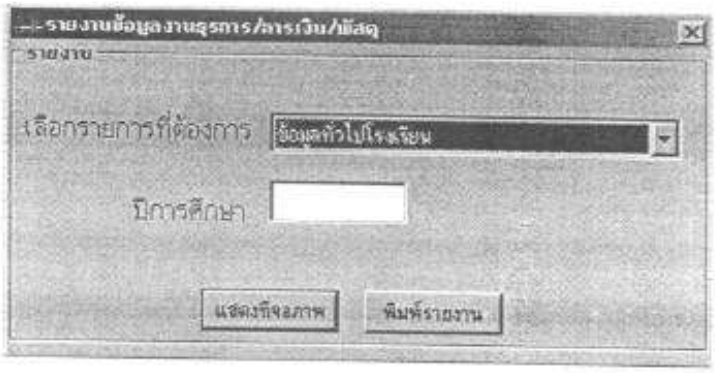

รูปที่ 3.6

ในช่องสี่เหลี่ยมของ "เลือกรายการที่ต้องการ" สามารถกดปุ่ม เพื่อเลือกรายการดังรูปที่ 3.7 โดยวิธีใช้ เม้าท์ (Mouse) คลิกที่รายการที่ต้องการ

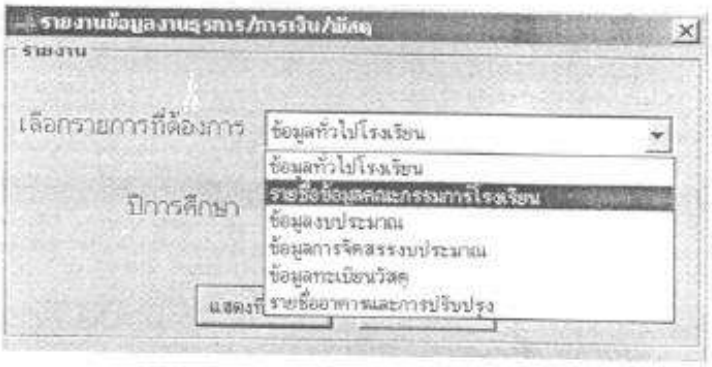

รูปที่ 3.7

รายการที่สามารถเลือกได้ มี

1. ข้อมูลทั่วไปโรงเรียน
2. รายชื่อข้อมูลคณะกรรมกจรโรงเรียน
3. ข้อมูลงบประมาณ
4. ข้อมูลการจัดสรรงบประมาณ
5. ข้อมูลทะเบียนวัสดุ
6. รายชื่ออาคาร และการปรับปรุง

งานอาคารสถานที่

การเข้าหัวข้อ รายงานข้อมูล อาคารสถานที่

เลือก รายงานข้อมูล ⟶ อาคารสถานที่ เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 3.8

รูปที่ 3.8

งานบุคลากร

การเข้าหัวข้อ รายงานข้อมูล งานบุคลากร

เลือก รายงานข้อมูล ⟶ งานบุคลากร เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 3.9

รูปที่ 3.9

ในช่องสี่เหลี่ยมของ "เลือกรายการที่ต้องการ" สามารถกดปุ่ม ▼ เพื่อเลือกรายการ ดังรูปที่ 3.10 โดยวิธีใช้ เม้าท์ (Mouse) คลิกที่รายการที่ต้องการ

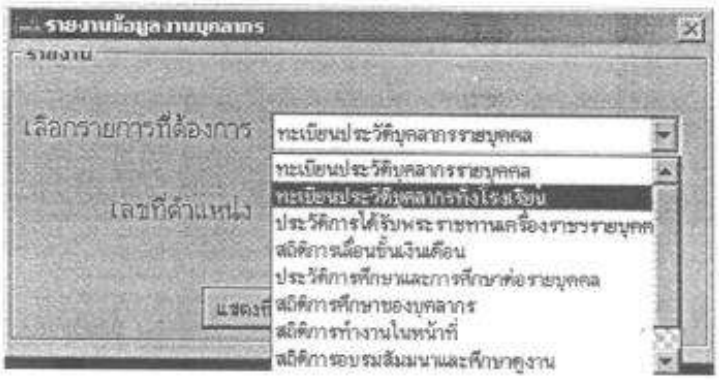

รูปที่ 3.10

รายการที่สามารถเลือกได้ มี

1. ทะเบียนประวัติบุคลากรรายบุคคล
2. ทะเบียนประวัติบุคลากรทั้งโรงเรียน
3. ประวัติการได้รับพระราชทานเครื่องราชฯ รายบุคคล
4. สถิติการเลื่อนขั้นเงินเดือน
5. ประวัติการศึกษาและการศึกษาต่อรายบุคคล
6. สถิติการศึกษาของบุคลากร
7. สถิติการทำงานในหน้าที่
8. สถิติการอบรมสัมมนาและศึกษาดูงาน
9. สถิติการลา

งานกิจการนักเรียน

การเข้าหัวข้อ รายงานข้อมูล งานกิจการนักเรียน

เลือก รายงานข้อมูล——> งานกิจการนักเรียน เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 3.11

รูปที่ 3.11

ในช่องสี่เหลี่ยมของ "เลือกรายการที่ต้องการ" สามารถกดปุ่ม เพื่อเลือกรายการ ดังรูปที่ 3.12 โดยวิธีใช้ เม้าท์ (Mouse) คลิกที่รายการที่ต้องการ

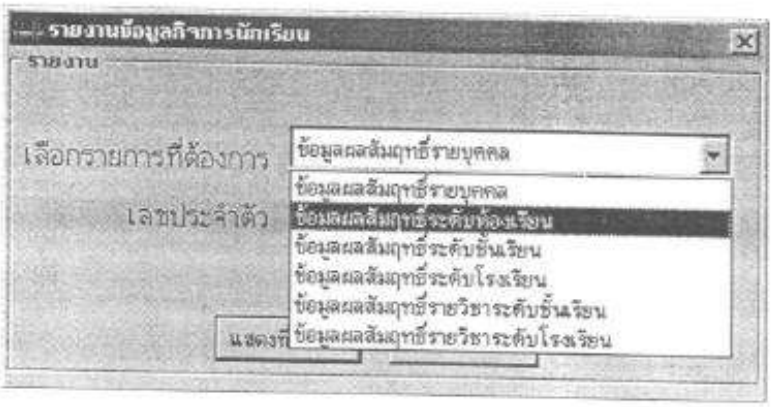

รูปที่ 3.12

รายการที่สามารถเลือกได้ มี

1. ข้อมูลผลสัมฤทธิ์รายบุคคล
2. ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ระดับห้องเรียน
3. ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ระดับชั้นเรียน
4. ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ระดับโรงเรียน
5. ข้อมูลผลสัมฤทธิ์รายวิชาระดับชั้นเรียน
6. ข้อมูลผลสัมฤทธิ์รายวิชาระดับโรงเรียน

งานสัมพันธ์ชุมชน

การเข้าหัวข้อ รายงานข้อมูล งานสัมพันธ์ชุมชน

เลือก รายงานข้อมูล ⟶ งานสัมพันธ์ชุมชน เมื่อเลือกหัวข้อนี้ จะเกิดหน้าต่างดังรูปที่ 3.13

รูปที่ 3.13

ในช่องสี่เหลี่ยมของ "เลือกรายการที่ต้องการ" สามารถกดปุ่ม เพื่อเลือกรายการ ดังรูปที่ 3.14 โดยวิธีใช้ เม้าท์ (Mouse) คลิกที่รายการที่ต้องการ

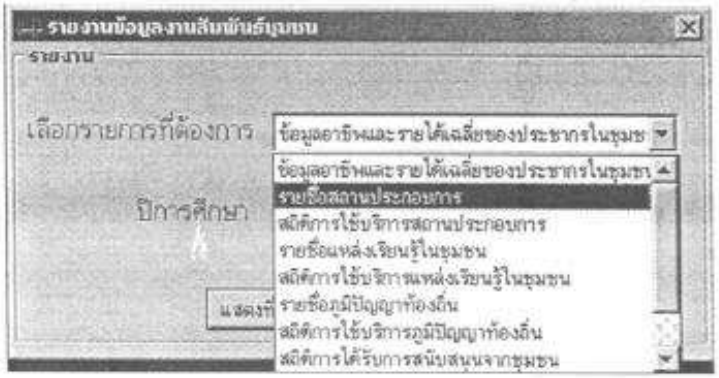

รูปที่ 3.14

รายการที่สามารถเลือกได้ มี

1. ข้อมูลอาชีพและรายได้เฉลี่ยของประชากรในชุมชน
2. รายชื่อสถานประกอบการ
3. สถิติการใช้บริการสถานประกอบการ
4. รายชื่อแหล่งเรียนรู้ในชุมชน
5. สถิติการใช้บริการแหล่งเรียนรู้ในชุมชน
6. รายชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น
7. สถิติการใช้บริการภูมิปัญญาท้องถิ่น
8. สถิติการได้รับการสนับสนุนจากชุมชน
9. รายชื่อสมาคม / องค์กรในชุมชน
10. รายชื่อสถานพยาบาล

ประวัติของผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	นายไกรรัฐ ลว่างเดือน
วัน เดือน ปีเกิด	27 กันยายน 2507
ที่อยู่ปัจจุบัน	120 หมู่ 6 ต.หนองนกไข่ อ.กระทุ่มแบน จ.สมุทรสาคร 74110
ตำแหน่ง	อาจารย์ใหญ่
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร

ประวัติการศึกษา

2522 มัธยมศึกษา โรงเรียนทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

2525 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเกษตรกรรม ตรัง

2527 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาเขตเกษตรนครศรีธรรมราช (ใสใหญ่)

2529 เทคโนโลยีการเกษตรบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่

ประวัติการทำงาน

2532 อาจารย์ 1 โรงเรียนบ้านโนนเสถียร อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดอุดรธานี

2537 อาจารย์ 1 โรงเรียนวัดคลองตันราษฎร์บำรุง อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร

2538 อาจารย์ 2 โรงเรียนวัดบางยาง อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

2540 ครูใหญ่ โรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร

2543 อาจารย์ใหญ่ โรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร